Došlo 29. IX. 1931 krat, prilog

Poštnina plačana v gotovini. II. izdaja Cena Din 1·—

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1·—, lanskoletne 2·—; mesečna naročnina Din 20·—, za tujino 30·—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 225 Ljubljana, torek, dne 29. septembra 1931 Leto II.

K obisku francoskih ministrov v Berlinu

Ministrski predsednik Laval

Zunanji minister Briand

Sarajevo in Bijelina za predsednika vlade kot nosilca državne liste

Sarajevo, 28. septembra. r. Včeraj se je vršil tu sestanek najvidnejših meščanov, na katerem se je razpravljalo tudi o bodočih volitvah narodnih poslancev. Zborovalci so soglasno sprejeli predlog, ki ga je stavil g. Mujaga Kučukalić, da naj se določi predsednik vlade Peter Živković za nosilca liste. Vsi prisotni so predlog tudi podpisali, nakar je bila poslana predsedniku vlade v Beograd topla pozdravna brzojavka.

Bijelina, 28. septembra. r. Včeraj je posetil naše mesto minister pri predsedništvu vlade dr. Srškić. Njegov namen je bil, da se porazgovori s svojimi ožjimi prijatelji in znanci o tekočih vprašanjih. V občinskem domu pa se je zbrala, čim se je zvedelo o prihodu g. ministra, velika množica naroda, tako da se je sestanek razvil v pravo zborovanje. Minister dr. Srškić je imel govor o bližnjih volitvah, v katerem je pozval prisotne, naj izrazijo svoje želje.

Na sestanku so bili prisotni tudi vidnejši zastopniki prejšnjih političnih strank. Po končani razpravi je stavila skupina zborovalcev predlog, naj sprejme naslednja resolucija:

»Na podlagi čl. 18. zakona o volitvah narodnih poslancev mi podpisani volilci bijeljinskega sreza soglasno kandidiramo za nosilca deželne liste povodom volitev narodnih poslancev za narodno skupščino, ki se bo vršila 8. novembra 1931., g. Petra Živkovića, predsednika ministrskega sveta in notranjega ministra v Beogradu.«

Nato so prisotni podpisali resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta.

Načelnik ameriškega generalnega štaba pri vajah naše vojske

Beograd, 28. septembra. l. Danes predpoldne je obiskal aerodrom v Zemunu načelnik ameriškega generalnega štaba general Arthour v spremstvu generala Bodija. Visoka gosta sta si ogledala vežbe naših avijonov in izjavila svoje zadovoljstvo nad uspehom in napredkom. Popoldne sta se oba visoka gosta odpeljala v Grocko, kjer sta prisostvovala vojaškim vajam, ki so bile izvjane njima v čast.

Slovo poslanika dr. Grisogona od Splita

Split, 28. septembra. k. V soboto je priredil novi poslanik g. dr. Prvoslav Grisogono večer, na katerem se je poslovil od svojih prijateljev in znancev. Danes je odpotoval v Beograd, od koder se bo odpeljal v Prago, da tam nastopi svoje novo službeno mesto.

Velik datum v francosko-nemških odnošajih

Izredno topel sprejem francoskih ministrov v Berlinu — »Zmagalo je spoznanje potrebe skupnega dela med Francijo in Nemčijo« — Gospodarsko sodelovanje, ki bi obsegalo vso srednjo in vzhodno Evropo ter francoske kolonije — Zadovoljstvo in optimizem v Franciji

Berlin, 28. septembra. r. Predsednik francoske vlade Laval in francoski zunanji minister sta dopotovala včeraj ob 8·43 v Berlin. Na postaji sta jih sprejela predsednik nemške vlade Brüning in nemški zunanji minister Curtius. Brüning je zaželel gostoma dobrodošlico. Pred postajo je bila zbrana velika množica ljudstva. Na peronu so bile samo uradne osebnosti. Ljudstvo je prirejalo Lavalu in Briandu burne ovacije. Gosta sta se nastanila v hotelu Adlon. Množice ljudstva pred hotelom so burno vzklikale Briandu in miru.

Berlin, 28. septembra. AA. Ves včerajšnji dopoldan so se vršile pred hotelom Adlon »burne« ovacije francoskima državnikoma. Laval in Briand sta se pojavila na balkonu. Množica je vzliknila »Hoch« ter »Živio Briand! Živio Laval! Živel mir!«

Izjava g. Lavala novinarjem

Berlin, 28. septembra. AA. Berlinsko prebivalstvo je **priredilo francoskima ministroma Lavalu in Briandu topel sprejem.** Oba gosta je povabil zunanji minister Curtius na obed, državni kancelar Brüning pa na večerjo.

Ministrski predsednik Laval je sprejel zastopnike listov in jim izjavil, **da pomeni obisk v Berlinu pomemben datum v zgodovini francosko-nemških odnošajev.** Lojalno vzajemno sodelovanje med obema narodoma, je dalje rekel Laval, je neobhodno potrebno za restavracijo zaupanja med obema državama. Dalje je povedal, da je svetoval nemški vladi ustanovitev posebne francosko-nemške komisije, v kateri bi prišli v razpravo vsi gospodarski problemi, tičoči se obeh držav. Ta predlog je nemška vlada sprejela.

Prva važnejša posvetovanja

Berlin, 28. septembra. AA. Wolfov urad poroča: Nemški državni kancelar Brüning, zunanji minister Curtius, francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand so včeraj popoldne več ko dve uri razpravljali o predlogih, vsebovanih v Laytonovem poročilu. Laytonovo poročilo polaga največjo važnost na skupno in vzajemno reševanje nemško-francoskih gospodarskih vprašanj.

Glede premogove, električne in kemične industrije so se francoski in nemški ministri soglasno zedinili v tem, **da je potrebno ustanoviti nepolitičen posvetovalen odbor, ki bi vanj stopili zastopniki obeh vlad, francoske in nemške industrije, delodajalcev in delavcev.** Naloga tega odbora bi bila, poiskati sredstva za izboljšanje gospodarskega razmerja med Francijo in Nemčijo in polagoma likvidirati obstoječe nesporazume.

Ta pogajanja med francoskimi in nemškimi ministri se bodo nadaljevala jutri dopoldne. Izrecno izjavljajo, da niso naperjena proti nobeni državi.

Svečana večerja — Tople zdravice

Berlin, 28. septembra. AA. Wolffbureau poroča: Snoči je državni kancelar dr. Brüning priredil svečano večerjo v čast francoskih gostov. Na večerji so bili nadalje člani vlade, predsedstvo in mnogi člani parlamenta.

Državni kancelar **je pozdravil Lavala in Brianda z nenavadno toplimi besedami in jim želel dobrodošlico.** Nato se je spomnil raznih dogodkov iz nemško-francoske prošlosti, ki so razdvajali oba naroda. Toda ti spomini ne smejo postati zapreka. **Zmagalo je spoznanje o potrebi skupnega dela med Francijo in Nemčijo.** Sodelovanje teh dveh držav je neobhodno in nujno za ohranitev gospodarskega reda v Evropi. Razsulo v Evropi pa bi povzročilo razsulo vsega sveta. Zato smo sklenili, da odstranimo vse, kar nas je doslej razdvajalo, in da složno poiščemo delovna področja skupnih interesov. Zaradi velikega pomena skupnih ciljev pa ne smemo pozabiti, da je pred nami težka pot. Na skupni poti bomo našli mnoge stvari, ki nas bodo spominjale na prošlost in ki jih bo treba odstraniti, **kajti ni je stvari, ki bi nas smela zadrževati pri končni izpolnitvi naših skupnih nalog.** Svoj pozdrav je dr. Brüning končal z željo, naj bi berlinski sestanek učvrstil evropski mir.

Laval je odgovoril dr. Brüningu s temi besedami:

Mi se popolnoma zavedamo pomena naše prisotnosti v Berlinu. Semkaj smo prišli, da dosežemo baš one cilje, ki je o njih govoril dr. Brüning. V Berlin nismo prišli le iz uljudnosti, marveč da nadaljujemo razgovore, ki smo jih začeli v Parizu in Londonu. Hudo gospodarsko stanje zahteva, da se z obeh strani store napori za vzpostavitev dobre volje in za sodelovanje. Brez medsebojnega zaupanja ni kredita in brez tega skupno delo ne bi moglo roditi sadov. **Primer, ki ga lahko dasta Nemčija in Francija, bo imel blagodejne posledice na vse druge države.** Želimo, da z gospodarskim načrtom ustvarimo tesnejše stike in zaupnejše odnošaje. Nadejamo se, da bo iz tega nastal sčasoma stalen organizem, ki bo razpolagal s tolikšnimi sredstvi, da bo mogoče doseči stvarne rezultate. Zavedamo se, da delamo v korist obeh držav kakor tudi za red in mir na svetu.

Venec na Stresemannov grob

Berlin, 28. septembra. n. Danes sta bila francoska ministra Laval in Briand sprejeta pri državnem predsedniku Hindenburgu. Podrobnosti o sprejemu še niso znane. Po sprejemu sta se v družbi nemških državnikov odpeljala na kratko vožnjo po Havelskih jezerih. Med vožnjo so z razgovori nadaljevali.

Veliko zadovoljstvo v Parizu

Pariz, 28. septembra. n. Vsi današnji listi pišejo o važnosti Lavalovega in Briandovega poseta v Berlinu. Tisk izraža svoje zadovoljstvo **zaradi lepega sprejema v nemškem glavnem mestu, kakor so ga priredili francoskima državnikoma.**

»Le Temps« opozarja v svojem uvodniku javnost, naj se ne prenagli in naj od sestanka v Berlinu ne pričakuje nikakšnih političnih fines. Vsekakor bo poset Lavala in Brianda v Berlinu rodil dobre rezultate, toda francosko-nemško zbližanje se da izvesti le postopoma. Za enkrat bo dovolj, da se na obeh straneh pokaže dobra volja in medsebojno zaupanje. **Vsekakor pa bodo gospodarski rezultati berlinskih posvetovanj daleč presegali politične.** Levičarski krogi v Franciji in Nemčiji z največjim zanimanjem pričakujejo te rezultate.

V »Populaire-u« naglaša Leon Blum, **da je pot do nemško-francoskega zbližanja že utrta.** Za demokracijo je važno, na kakšni osnovi se zgradi sodelovanje med Francijo in Nemčijo. Francoska in nemška velika industrija bi stvarili kapitalistične kartele, ki bi bili v škodo delavskemu razredu in demokraciji. Zato je potrebno, da se francosko-nemški sporazum postavi na najširšo bazo.

Voditelj nemškega pacifističnega pokreta von Görlach je dal poročevalcu pariškega »Soire-a« daljšo izjavo. Von Görlach je naglasil, da mora biti francosko-nemški sporazum gospodarskega značaja. Izrazil se je proti ustvaritvi kakršnegakoli političnega kartela in se je vprašal, **zakaj neki ne bi bilo mogoče najti dobro bazo za carinsko unijo med Francijo in Nemčijo.** Gospodarski interesi obeh držav si niso v nasprotju, marveč se med seboj izpopolnjujejo in tvorijo harmonijo, ki bi mogla dovesti do intenzivnega sodelovanja med francoskim in nemškim gospodarstvom. Carinska unija bi bila mnogo lepša rešitev tako za sedanjo krizo, kakor tudi za mir na svetu. Dala bi pa obenem garancije za pravo razorožitev. Nemškemu narodu bi bila na ta način dana možnost, da svojo gospodarsko situacijo naglo popravi in si za jamči nadaljnji gospodarski razvoj.

Kakšna bo vsebina sporazuma

Pariz, 28. septembra. n. Tukajšnji tisk naglaša, **da je sprejem v Berlinu presegel vsako pričakovanje.** Obenem objavlja vest, da bo nemški državni kancelar odpotoval v Washington, ker si je baje predsednik Hoover postavil nalogo, da posreduje med Francijo in Nemčijo za sporazum med obema državama.

»Le Journal« pa dementira te govorice, češ da ni bilo nikdar niti besede o vsem tem. »Journal« je sicer zelo optimističen. Sainte-Brix pravi v svojem poročilu, da je prvi dan berlinskih razgovorov potekel povoljno in da so francoski in nemški državniki že dosegli prve rezultate svojih razgovorov. »Petit Parisien« je še bolj optimističen in je prepričan, **da bodo v Berlinu dosegli sporazum, kakršnega nihče ni pričakoval.** Radikalska »Republique« poroča, **da bosta francoska državnika ponudila Nemcem sodelovanje na gospodarski osnovi, ki bi se razširilo na vso srednjo in vzhodno Evropo in francoske kolonije.** Položaj, ki bi nastal kot posledica tega sodelovanja, bi odločilno vplival na svetovno gospodarstvo.

»Echo de Paris« pravi, da je gotovo, da je nemški narod sicer pripravljen praktično sodelovati na gospodarskem in političnem polju, toda pod pogojem, da se Francija odpove mirovnim pogodbam in svojim dosedanjim prijateljem, da prizna Nemčiji popolno enakopravnost v področju oboroževanja. To je konkretna vsebina besed državnega kancelarja o sodelovanju med obema narodoma na temelju popolne enakopravnosti.

Odmevi v angleškem tisku

London, 28. septembra. n. Le en del angleškega tiska se danes bavi s potovanjem francoskih ministrov v Berlin. Med drugimi je »Times« na osnovi Lavalove zdravice objavil poročilo, v katerem pravi, da je glavni predmet francosko-nemških razgovorov v zvezi z gospodarskimi vprašanji. Svet pa bi bil razočaran, če bi ti razgovori ne imeli nikakih dobrih političnih posledic. »Daily Herald« meni, da bo mnogo večjega pomena Lavalovo potovanje v Washington, ker so Združene države ameriške glavni upnik vsega sveta. Sodelovanje med Francijo in Ameriko je neobhodno potrebno nele za rešitev reparacijskega problema, marveč tudi za rešitev splošne gospodarske krize. »Morning Post« se ne čudi, da sta bila francoska ministra prisrčno sprejeta v Berlinu, saj bi bilo naravnost smešno, če bi odločevali mali politični nesporazumi v času velike sile, kakršna vlada na svetu dandanes.

Dosedanji uspehi pogajanj

Berlin, 28. septembra. d. Prvi materijalni uspeh dosedanjih nemško-francoskih pogajanj je ta, **da se ustanovi nemško-francoska komisija, ki naj skupno delovanje obeh držav na gospodarskem polju čim bolj pospeši.** O sestavi komisije se bo sklepalo šele pri današnjih pogajanjih. Ministrski predsednik Laval je sporočil včeraj na sestanku z novinarji, da bodo zastopani v tej komisiji nele zastopniki podjetij, marveč pred vsem tudi delavske organizacije. V splošnem so dosedanji pogovori pokazali, **da sporazum na političnem polju za enkrat še ni izvedljiv, ker so nasprotja še vedno prevelika.** Toda preko gospodarskega sporazuma bo ščasoma prišlo tudi do izboljšanja političnih odnošajev. O posojilih za enkrat še ni bilo govora.

Indijska konferenca

London, 28. septembra. AA. Manjšinski pododbor indske konference je davi pod predsedstvom MacDonalda nadaljeval svoje razprave. Ministrski predsednik je pozdravil nove delegate in menil, da bodo ojačili avtoriteto manjšinskega odbora. Pozval je nadalje delegate, naj v prijateljskem duhu skušajo rešiti problem, ki je po svoji naravi prav tako važen, kakor je težak. Priznal je odkritosrčno, da je zadnjič težkoče rešitve manjšinskega problema podcenjeval. Tedaj je pozval manjšine, naj same rešijo to vprašanje. Po njegovem mnenju je bilo manjšinsko vprašanje notranji problem Indije. Zato je pozval Indijce, naj se sporazumejo v vprašanju jamstev in ga rešijo tako, da bo zadovoljil vse. MacDonald je nato dejal, da so ga nekateri prosili, naj vlada ali pa kdo drugi razsodi v tem vprašanju, če bi se sporazum izjalovil. Končno je izrazil mnenje, da bi bil gornji način najbolj nezadovoljiva rešitev manjšinskega problema.

V dobo ustvarjočega dela?

Kakor pravilno naglaša vladna volivna proklamacija, je bilo glavno poslanstvo dobro preudarjenega akta z dne 6. januarja to, da vrne našemu narodu slogo in notranji mir. Po silno razburkanih strankarskih časih je bilo naravnost življenjsko vprašanje za Jugoslavijo, da se ta cilj v celoti doseže. To se je zgodilo in tako je prišel čas, da se gre še korak naprej in da se prične z ustvarjajočim delom, ki naj združi vse državljane brez ozira na njih bivšo strankarsko razcepljenost in brez ozira tudi na vse druge razlike, ki so ostale iz preteklosti.

Brez vsega pa je jasno, da se doba ustvarjajočega dela ne more pričeti z debatiranjem o vseh mogočih, potrebnih ali nepotrebnih teorijah. Kadar se dela, takrat ni časa za govorenje, ki je samo ovira za delo. Vsled tega je bilo tudi treba čisto onemogočiti vsako nepotrebno govorenje in vsako zapravljanje časa s praznimi in za las privlečenimi vprašanji. Čas hiti in to mora vendar enkrat veljati tudi za Jugoslavijo. Čas hiti in zahteva polno skrb vseh za napredek gospodarstva in zato treba tudi gospodarstvu dati v javnem življenju prednost pred vsemi drugimi vprašanji. Predolgo so že bila gospodarska vprašanja v našem javnem življenju od raznih političnih vprašanj čisto potisnjena v ozadje, a sedaj je treba, da se ta prejšnja napaka popravi in zato vsem gospodarskim vprašanjem prvo mesto!

V tem prav za prav obstoji tudi vse ustvarjajoče delo, ki ga nalaga nova doba. To ustvarjajoče delo mora odpreti našemu gospodarstvu nove vire blagostanja in ti morajo zopet dvigniti naše blagostanje, s čemer se morejo zopet odpreti nove možnosti napredka. Tako se mora neprestano stopnjevati produkcijska sila našega gospodarstva, da v vsej deželi zaveje nova podjetnost in da se odpirajo nova bogastva. Ni pa mogoče doseči tako velikega razmaha, če bi samo nekateri delali, drugi pa le gledali. Da nastopi doba ustvarjajočega dela v vsej svoji sili, je treba, da sodelujejo vsi in naravnost tekmujejo med seboj, kdo bo več storil za splošen napredek.

Treba pa je sodelovati brez pridržka, ne pa samo pod gotovimi pogoji, kakor bi hoteli nekateri. Nobeno pravo sodelovanja ni to, če kdo zahteva, da se najprej vse do pičice izpolni, kakor on želi, in šele potem zagrabi za delo. Če bi obveljalo to stališče, potem bi že zopet bili sredi samih debat, kako naj izgleda ta ali ona stvar, vse delo pa bi počivalo in bili bi tam, kjer smo bili pred 6. januarjem. V tem je oni veliki vzrok, da se pričenja velika doba ustvarjajočega dela na čisto odrejeni podlagi in sicer na podlagi, ki edino more takoj združiti vse Jugoslovane. To je na podlagi, da v celoti velja aksiom jugoslovanske izpovedi, da smo eno in da hočemo ostati eno. Samo na tej podlagi je takoj mogoče složno in ustvarjajoče delo in zato mora to podlago sprejeti vsak, ki v resnici hoče, da se več ne zapravlja časa s prejšnjimi razprtijami.

V tem smislu se mora in se bo vršilo bodoče delo in v tem smislu se mora izjaviti tudi vsak, če hoče, da bo njegovo delo čim bolj koristilo narodu in državi. Izjavo o tem brezpogojnem sodelovanju pri novem ustvarjajočem delu pa bo podal vsak državljan na dan volitev, dne 8. novembra. S svojo volivno udeležbo bo vsak volilec izjavil, da hoče, da se prične doba ustvarjajočega dela in da hoče pri tem delu sodelovati. Tudi v tem pogledu bodo zato imele novemberske volitve manifestanten značaj, ker ne bodo pokazale samo, koliko vnetih in neomajnih pristašev ima jugoslovanska misel, temveč se bo ta dan vsak njen pristaš deklariral tudi kot delavec in borec.

Takšna odločna izjava pa je potrebna še iz nekega drugega razloga. Tudi v bivših strankarskih časih smo večkrat slišali govoriti o potrebi ustvarjajočega dela, toda vedno je ostalo le pri besedi. Odločna in naravnost manifestantna izjava volivcev, da brezpogojno zahtevajo, da se ustvarjajoče delo tudi v resnici prične, je najmočnejše jamstvo, da ne bomo doživeli nobenega razočaranja.

Nova doba se ima pričeti v interesu vseh, zato morajo biti tudi interesi vseh upoštevani, kar pa je popolnoma izvedljivo le, če vsi tudi sodelujejo. Kdor stoji ob strani, ta res nima pravice pritoževati se, če njegovo mnenje ne pride do veljave. Saj ni niti sam nič storil, da ga uveljavi.

Z ustvarjajočim in složnim delom vseh iz gospodarske krize v lepšo bodočnost. To je program, ki je napisan v vsakem stavku vladnega volivnega oklica, in to je program, ki je po volji vseh zavednih Jugoslovanov. Za ta program bodo zato tudi vsi Jugoslovani na dan volitev manifestirali

Občinske volitve na Češkoslovaškem

Volitve niso prinesle nikakih važnih sprememb -- Volilni rezultati v Pragi

Praga, 28. septembra. d. Včeraj so se vršile po celi Češkoslovaški občinske volitve. Točnega pregleda in končnega rezultata še ni mogoče podati, toda po dosedanjih poročilih izgleda, da ni prišlo do večjih sprememb v dosedanjem razmerju posameznih strank. V Pragi so dobili narodni socijalci 107.000 glasov in 23 mandatov. Ostali so torej še nadalje najmočnejša stranka v državi, ki bo postavila tudi župana. Vendar je stranka z ozirom na zadnje volitve nazadovala za par tisoč glasov. Druga najmočnejša stranka, narodni demokrati, so dobili 71.000 glasov in 15 mandatov. Z ozirom na zadnje skupščinske volitve je stranka pridobila 2000 glasov. Tretja najmočnejša stranka, socijalni demokrati, je dobila 67.000 glasov in pomnožila število mandatov za 2. Komunistična stranka je dobla 58.000 glasov. Narodna liga Stribernega beleži 48.000 glasov, je torej napredovala od zadnjih volitev za 11.000 glasov. Katoliška ljudska stranka izkazuje 27.000 glasov in 6 mandatov, se torej številčno ni spremenila. Samostojna obrtniška stranka ima 21.000 glasov in 5 mandatov. Agrarci v Pragi imajo 2 mandata in nemški socijalni demokrati 1 mandat.

Vrenje med državnimi nameščenci v Avstriji

Državni uradniki grozijo s stavko, če se ne omili redukcija plač

Dunaj, 28. septembra. d. Napetost med avstrijskim državnim uradništvom in nameščenci se je poostrila. Danes sta se vršili dve veliki protestni zborovanji, na katerih so se sklenili podvzeti zelo ostri ukrepi. Že v soboto je izjavila deputacija uradništva dr. Bureschu, **da je uradništvo trdno namenjeno začeti s stavko, ako se nameravana redukcija plač ne omili.** Uradništvo se sklicuje na svoječasni svoj dogovor s prejšnjo vlado, katerega sta podpisala tudi dva ministra. V tem paktu se je uradništvu zagotovilo, da pred pričetkom prihodnjega leta ne bo prišlo do nikakih znižanj njihovih plač.

Nerešeno vprašanje novih volitev v Angliji

Odločitev pade šele čez nekaj dni -- MacDonaldovo stališče

London, 28. septembra. AA. Poročajo, da bo najkasneje sredi tedna padla odločitev v vprašanju parlamentarnih volitev. Vlada bo v tem času objavila svoj sklep v tej zadevi. Debata o koristnosti in nekoristnosti novih volitev se nadaljuje. Mnogi razpravljajo o vprašanju, ali naj vlada v sedanjih razmerah nadaljuje svoje delo, dokler ne postanejo volitve neizogibne, ali naj gre takoj v volitve, da dobi potrebno večino za izvedbo dalekosežne in trdne politike gospodarske obnovitve.

Doslej ni padla v tem vprašanju nobena odločitev. Osebe, ki so v najtesnejšem stiku z ministrskim predsednikom MacDonaldom, pravijo, da je ministrski predsednik mnenja, **naj se sedanji položaj še nadalje presoja z narodnega in ne s strankarskega stališča.** Način rešitve sedanjih državnih problemov mora biti brez predsodkov. Ministrski svet se sestane danes popoldne, vendar pade odločitev o tem vprašanju šele v nekaj dnevih. V nobenem primeru pa parlament ne bo razpuščen pred posvetovanjem s kraljem, ki prispe v London šele jutri.

London, 28. septembra. AA. Včeraj je tajnik za dominjone Thomas govoril svojim volilcem v Derbyju. Dejal je, da bo pri prihodnjih volitvah kandidiral kljub stališču, ki ga je zavzela napram njemu tamošnja delavska stranka. Nadaljeval je, da se želi izkazati dobrega pristaša delavske stranke, ki hoče pomagati državi, da prebrodi sedanjo krizo. Thomas je dalje poudaril, da mora biti inozemstvo prepričano, da ogromna večina angleškega prebivalstva odobrava delo narodne vlade.

Po nespametni burji pred okenci bank

Pod tem naslovom je objavila beograjska »Politika« naslednji članek:

Pretekli teden je preživljal naš notranji kredit neupravičeno težke ure. Gospodarske prilike, ki so tudi sicer težke vsled stagnacije poslov, so bile spravljene v še težji položaj. Pri tej psihozi vlagateljem ni bilo treba mnogo besed. Zadostoval je le mračen pogled v bodočnost in že se je vsak tresel za svoj denar. Ne zato, ker bi bila nevarnost, da zgubi svojo vrednost, temveč v večini slučajev zato, ker je slišal, da ne bo mogel s svojim denarjem razpolagati po svoji volji.

Najfantastičnejše verzije so se šepetale. Tudi resni ljudje, ki so v drugačnih okoliščinah šli s prezirom preko takih glasov, so zamišljeni sprejemali te črne vesti. In ko je bila zbirka »najavtentičnejših vesti« gotova, so vlagatelji, posebno mali, hiteli, da se zavarujejo. Cele verige so stale pred okenci nekaterih bank in čakale, kdaj pridejo na vrsto. In ko so prejeli svoj denar, so se zopet razšli.

Kaj pa sedaj? Ob začetku novega tedna, ko je oni neupravičeni strah vlagateljev minil, danes, ko je vsakomur jasno, kako nepremišljeno je bilo ovirati obtok denarja, zadrževati plodonosne posle denarnih zavodov, škodovati nazadnje samemu sebi, danes se bodo našli vsi oni, ki so hitro dvignili svoje prihranke, v še težjem položaju. Kajti ono nezaupanje, ki so ga pokazali oni napram drugim, se more obrniti proti njim samim. V gotovih slučajih se je to že zgodilo. Po vesti, ki smo jo bili objavili pred dvema dnevoma, se vidi, da je državna hipotekarna banka vlagatelje, ki so se dali zapeljati po brezvestnih agentih, in ki niso pomislili, da je materijalno nemogoče izplačati vse naenkrat, že kaznovala s tem, da jim je znižala obresti in jim sploh odpovedala vloge. Če bi bili vsi, ki imajo vloge, privreli k okencem zavodov, bi ti pri najboljši volji ne mogli izpolniti svojih obvez, in to iz enega samega vzroka čisto tehnične narave, ki je v tem, da ima Narodna banka v obtoku za nepolnih pet milijard bankovcev, dočim znašajo vloge skoro štirinajst milijard.

Toda ni ga bilo in ga tudi ni vzroka, da bi morali biti v skrbeh za hranilne vloge, kajti ne naš denarni položaj ne naša finančna ne odvisnost ne dajata za to nobenega povoda.

Veliki prihranki, posojilo za pokritje reparacijskega primanjkljaja in delo na likvidaciji zalog odkupljenega žita — vse to bo omogočilo, da se zaključi proračunsko leto brez vsakih potresov. Tudi če bo v dohodkih kak majhen primanjkljaj, ne more biti to nikako strašilo, ko je pa znano, da se po vseh drugih evropskih državah predvidevajo državni deficiti v daleč večjem obsegu. To je naravna posledica splošnega, svetovnega in ne našega posebnega položaja.

Zakon o cenah sladkorja

Beograd, 28. septembra. l. »Službene novine« so danes objavile zakon o cenah sladkorja in sladkorne repe z dne 26. septembra.

Povratek »Grofa Zeppelina«

Ženeva, 28. septembra. AA. Danes dopoldne ob 9. 10 je zrakoplov »Grof Zeppelin« preletel Ženevo.

Restavracijski načrti na Madjarskem

Budimpešta, 28. septembra. AA. Madjarska telegrafska agencija poroča: Avstrijska socijalno-demokratska stranka je v svojem volilnem proglasu za volitve predsednika avstrijske republike objavila trditev, **da na Madjarskem vre in da pripravlja madjarska aristokracija povratek Habsburgovcev.**

S pristojnega mesta v Budimpešti naglašajo, da se na Madjarskem ne opaža nikako vrenje. Vsi sloji naroda v popolnem miru opravljajo svoje delo za gospodarsko izgradnjo države in v sedanjem trenutku, ko je ves trud in napor prebivalstva koncentriran za zboljšanje gospodarskega položaja, tudi ne želi načeti tega vprašanja. Glede zasedbe prestola je madjarska vlada dosledna na svojem prejšnjem stališču. Na pristojnem mestu v Budimpešti zelo obžalujejo, da socijalno-demokratska stranka, ena izmed največjih avstrijskih političnih strank, vpleta v predsedniške volitve v Avstriji Madjarsko, in sicer na tendenčni način, ki lahko skali dobre odnošaje med obema državama.

Konstituiranje državnega volilnega odbora

Beograd, 28. septembra. l. Državni odbor, ki mora pripraviti vse potrebno za bodoče volitve, se je setal snoči zvečer in nadaljeval danes svoje delo, ki se tiče predvsem določitve glasovalnih mest. Odbor se je sestavil tako-le: predsednik Radulović, predsednik višjega sodišča v Podgorici, člani dr. Dušan Subotić, predsednik okrožnega sodišča v Beogradu, dr. Ernst Cimić, predsednik stola sedmorice v Zagrebu, Aleksander Stanišić, državni svetnik, Žika Arangjelović in Simić.

Premestitev

Beograd, 28. septembra. l. Za pomožnega monopolskega kontrolorja je bil nameščen pri ljubljanski tobačni tvornici Lindner A. Pavle, uradnik 8. grupe, ki je do sedaj služil v Mostaru.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 28. septembra. l. Na današnjem žrebanju srečk državne loterije so bili izžrebani sledeči večji dobitki: 10.000 Din srečki štev. 52.489 in 82.964, 200.000 Din srečka št. 25.950.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 28. septembra. d. Oblačno, deževno in mrzlo.

Odkritje spomenika kralju Petru na Braču

Split, 28. septembra. k. V Supetru na Braču so včeraj na Glavnem trgu svečano odkrili spomenik blagopokojnemu kralju Petru. Kralja je pri odkritju spomenika zastopal polkovnik Petrović. Ob tej priliki so otvorili tudi promet na novi cesti, ki vodi iz Supetra v Selca.

I. mednarodni šahovski turnir na Bledu

Stanje po zadnjem kolu

	Kostić	Stoltz	Tartakower	Astaloš	Vidmar	Colle	Niemcović	Pirc	Flohr	Bogoljubov	Kashdan	Maroczy	Aljehin	Spielmann	Stanje
Kostić	I.	½	½	1	0	0	½	1	0	1	0	½	0	½	12½
		½	1	½	0	1	½	1	½	0	½	½	½	½	
Stoltz	½	f	1	0	½	0	1	1	½	0	0	½	0	½	13½
	½		1	1	1	0	½	½	½	½	½	1	0	1	
Tartakower	½	0	u	½	½	1	½	½	0	0	1	½	0	½	13
	0	0		½	½	1	½	½	1	1	1	½	½	½	
Astaloš	0	1	½	r	½	1	0	0	½	½	½	½	½	0	9½
	½	0	½		0	½	0	½	0	0	½	½	½	½	
Vidmar	1	½	½	½	n	½	½	½	½	1	½	½	0	½	13½
	1	0	½	1		1	½	½	0	½	½	½	½	0	
Colle	1	1	0	0	½	i	0	1	½	0	0	½	0	1	10½
	0	1	0	½	0		½	1	1	0	0	0	0	1	
Niemcović	½	0	½	1	½	1	r	0	1	½	0	1	0	½	14
	½	½	½	1	½	½		½	1	1	0	½	0	1	
Pirc	0	0	½	1	½	0	1	n	½	0	½	½	0	0	8½
	0	½	½	½	½	0	½		½	0	½	½	0	0	
Flohr	1	½	1	½	½	½	0	½	a	0	1	1	0	½	13½
	½	½	0	1	1	0	0	½		0	½	1	½	1	
Bogoljubov	0	1	1	½	0	1	½	1	1	B	1	0	0	0	15
	1	½	0	1	½	1	0	1	1		1	0	½	½	
Kashdan	1	1	0	½	½	1	1	½	0	0	l	1	½	½	13½
	½	½	0	½	½	1	1	½	½	0		0	½	½	
Maroczy	½	½	½	½	½	½	0	½	0	1	0	e	0	1	12
	½	0	½	½	½	1	½	½	0	1	1		½	½	
Aljehin	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	½	1	d	½	20½
	½	1	½	½	½	1	1	1	½	½	½	1		½	
Spielmann	½	½	½	1	½	0	½	1	½	1	½	0	½	u	12½
	½	0	½	½	1	0	0	1	0	½	½	½	½		

Bled, 28. septembra. V današnjem 25. kolu šahovskega turnirja na Bledu so bili doseženi ti-le rezultati:

Pirc je remiziral s Vidmarjem, Aljehin z Spielmannom, Maroczy s Kostićem, Kashdan s Stoltzem, Niemcović s Colle-om, Tartakower pa je premagal Bogoljubova. Partija Flohr : Astaloš, v kateri je prvi zmagal, se je, kakor znano, zaradi nujnega Astaloševega povratka domov morala že prej odigrati.

Končno stanje turnirja je to:le:

Aljehin 20 in pol. Kot prvi dobi nagrado 30.000 Din. Drugi je Bogoljubov s 15 točkami in nagrado 20.000 Din. Tretje mesto je dosegel Niemcović s 14 točk in 15.000 Din nagrade. Četrto, peto, šesto in sedmo mesto zavzemajo Flohr, Kashdan, Stoltz in Vidmar s 13 točk in pol. Dele si četrto, peto in šesto nagrado v skupni višini 30.000 Din.

Brez nagrade so ostali Tartakower s 13 točk, Kostić in Spielmann z 12 točk in pol, Maroczy z 12 točk, Colle z 10 točk in pol, Astaloš z 9 točk in pol in Pirc z 8 točk in pol.

Proslava Levstikove stoletnice v Kočevju

Kočevje, 27. septembra.

V nedeljo 27. t. m. je imel Omladinski prosvetni odsek Sokola v Kočevju matinejo v spomin 100-letnice Levstikovega rojstva. Prireditev, ki je lepo uspela, se je vršila ob pol 11. uri dopoldne v dvorani hotela »Trst«. Slavnostni govor o Levstiku je imel g. prof. Ivan Polovič, znani slavist, ki je v točnih in izbranih besedah pojasnil številnemu občinstvu življenje in dela našega narodnega mučenika. V spomin Levstikov je na koncu v jedrnatih besedah govoril še sedmošolec Fedor Senekovič, čigar samostojna »Pesem mladine« je kot otvoritveno občinstvo toplo sprejelo. Ravnotako so lepo uspele proste točke (Razstanek, Deklica, ti si jokala, Kaj mi je do tega) in melodrama Ubežni kralj. Pri klavirju sta izmenoma odlično spremljala osmošolca Trost in Zupanič. Tako se je Sokol v Kočevju po svoje dostojno odolžil Levstikovemu spominu, za kar je seveda tudi on najbolj poklican. Spored bi bolj učinkoval, če bi bil popolnejši, kar pa ni vplivalo na slavnostno razpoloženje navzočega občinstva.

Otvoritev Jakčeve razstave »Amerika«

ob izredno številni udeležbi občinstva

Ljubljana, 28. septembra.

V nedeljo dopoldne ob enajstih je otvoril po dveletnem razmaku Božidar Jakac v Jakopičevem paviljonu razstavo slik, ki so nastale na njegovem popotovanju po Ameriki in od koder se je pred tedni vrnil v domovino k novemu delu.

Jakac je iz svojih številnih razstav dobro znan, pa tudi priljubljen pri našem občinstvu. To dejstvo potrjuje tudi obilen poset naše umetnost ljubeče publike, ki je v nedeljo v zelo velikem številu prisostvovala otvoritvi. Od odličnih predstavnikov naših oblasti, umetnostnih organizacij in znanstvenikov naj omenimo samo prosvetnega šefa g. Mazija, predsednika Slovenske matice g. dr. Lončarja, predsednika Narodne galerije g. dr. Windischerja, upravnika Narodnega gledališča g. Župančiča, ravnatelja naše drame g. Golio in univ. profesorja g. dr. Kidriča. Poleg teh so se številno udeležili otvoritve še naši slikarji in književniki.

Malo po enajstih je Božidar Jakac sam otvoril svojo razstavo s kratkim pozdravom na navzoče, nato pa je orisal Ameriko, to čudežno deželo mrzle civilizacije in vladanja strojev, kjer štrle pod nebo ogromni nebotičniki, kot simboli novega sveta. V kratkih besedah je skušal karakterizirati ne samo ameriško življenje velemest, temveč tudi njene fantastične pokrajine, ob katerih ostrmi tujec, čudeč se njenim nenavadnim, mogočnim oblikam. In vendar ostane vse to bogastvo življenja in pokrajine človeku tuje, ne more ga ogreti in s hrepenenjem se ozira po domačih poljih in belih hišicah sredi zelenja v domovini. Mehanizacija utruja, ubija, preseneča, srca pa ne more ogreti. Tako je doživel to prečudežno deželo mrzlega dolarja slovenski umetnik, ki jo je gledal najpreje zavzet od občudovanja, koncem svojega dolgega potovanja pa se razočaran okrenil od nje, poln hrepenenja po domovini, kateri hoče posvetiti svoje delo in življenje.

Slike, ki jih je razstavil na tej razstavi in ki so samo fragment njegovega tamkajšnjega dela, naj pričjo našemu občinstvu, kako je gledal in doživel Slovenec Ameriko, deželo, po kateri je hrepenelo in še hrepeni toliko naših ljudi, pa je našlo le razočaranje, ali pa je svojo obogatitev drago plačalo.

Po tem uvodu je vodil slikar občinstvo po razstavi in skušal ob raznih slikah pojasniti mnogostranosti ameriškega življenja in pokrajine od »divjega« zapada, do vzhoda. Eksotični vtis, ki ga napravljajo slike na gledalca, povečujejo še po stenah razobešeni totemi, razne narodne tkanine in nameščene posode. Z gramofona pa so se glasile razne otožne in prečudežne zamorske in indijanske pesmi, ki pričajo o srečnem bogastvu teh parij ameriškega življenja.

Razstava bo ostala odprta do 20. oktobra. Poživljamo občinstvo, da jo v velikem številu obišče ter tudi kupi slike, kojim je umetnik določil tako nizko ceno, da jo zmore lahko skoraj vsak.

Pričetek šolskega leta na banovinski mlekarski šoli v Škofji Loki

Na banovinski mlekarski šoli v Škofji Loki se otvori novo šolsko leto dne 10. novembra 1931. Sprejemni pogoji so ti-le: Državljanstvo kraljevine Jugoslavije. Z dobrim uspehom dovršena osnovna šola in dvoletna praksa v mlekarskih obratih ali dvoletna kmetijska šola, ali enoletna kmetijska šola in 1 leto prakse v mlekarstvu. Starost nad 17 let in ne preko 25 let. Moralna neoporečnost. Dovoljenje staršev ali njih namestnikov za obisk mlekarske šole. (Pogoj samo za mladoletne.) Fizična usposobljenost za poklic sirarja in mlekarja. Reflektanti naj vložé pravilno kolekovane prošnje in priloge ravnateljstvu banovinske mlekarske šole v Škofji Loki najkasneje do 31. oktobra 1931. Svojim prošnjam naj prilože vse dokumente, kateri dokazujejo, da imajo prosilci pogoje za sprejem na ban. mlekarsko šolo v Škofji Loki. (Domovnica, rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in spričevalo o praksi, nravstveno spričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o uboštvu vidirano po pristojni davčni upravi.) Vzdrževalnina je na zavodu, katera nudi obiskovalcem vso oskrbo, mesečnih 650 Din. Prosilci izven dravske banovine plačajo še šolnino v iznosu od 100 Din na mesec. Prosilci, kateri bi reflektirali na štipendije s strani svojih banovin ali pa ministrstva za kmetijstvo, naj priložé svojim prošnjam za sprejem še izjave teh oblasti, da hočejo plačevati zanje vse stroške za vzdrževanje in šolnino. Ravnotako morajo priložiti prošnjam slične izjave plačnikov tisti prosilci, kateri se kanijo vzdrževati brez javnih podpor. Podrobneja pojasnila dobe reflektanti za sprejem na banovinsko mlekarsko šolo v Škofji Loki pri ravnateljstvu tega zavoda, kakor tudi pri kmetijskih oddelkih svojih banovin in pri upravah kmetijskih šol.

Rudarski shod v Trbovljah

Trbovlje, 28. septembra.

Nedavna redukcija mezd je rudarsko delavstvo hudo zadela, kajti že s prejšnjimi mezdami delavstvo zaradi skrčenja delovnih dni ni moglo shajati. Zato se delavske organizacije neprestano posvetujejo ter na shodih in sestankih razpravljajo in iščejo uspešnega izhoda iz nastale kritične situacije.

V soboto 26. t. m. ob 15. se je vršil v tukajšnjem Delavskem domu javen delavski shod, ki ga je sklicala Zveza rudarjev Jugoslavije. Na shodu je poročal centralni tajnik ZRJ g. Jurij Arh iz Zagorja, ki je dejal, da mezdno gibanje, ki ga je povzročila TPD z diktatom novih mezd, še ni zaključeno, kajti delavski zastopniki pri sklepanju nove kolektivne pogodbe niso podpisali točke 1. nove pogodbe, ki govori o znižanju delavskih mezd. Ta točka je torej odprta in tako TPD lahko vsak čas spremeni mezdni sistem, na drugi strani se pa tudi delavstvo še dalje lahko bori za zboljšanje sedanjih mezd. — Delavske strokovne organizacije so tozadevno posredovale tudi pri gospodu banu, ki je pokazal polno razumevanje za delavske težnje, ker je dobro poučen o izredno težkem položaju, v katerem se delavstvo nahaja. Zastopniki delavstva so g. banu predočili vso bedo, ki vlada v rudarskih revirjih, pa tudi nevarnosti, ki preti zlasti naši mladini, ki postaja zaradi občutnega pomanjkanja vsa že zgodaj izčrpana. Vprašanje rudarske krize postaja zato državno vprašanje, zato ga je treba tudi z državnega stališča obravnavati. — Gospod ban je dal delavski delegaciji zagotovilo, da bo takoj obvestil in zainteresiral osrednjo vlado v Beogradu o težkem položaju rudarskega delavstva.

Medtem pa so se nenadoma podražile življenske potrebščine, s čimer je delavstvo zopet hudo zadeto. Moka za 75 para, slanina za 4 Din, govori se pa tudi o zvišanju sladkorja itd. Zato predlagam, da se banski upravi predloži resolucija, v kateri se opozarja, **da je obstoječe stanje delavstva postalo po diktatu TPD, s katerim je znižala mezde, nevzdržno; da so se cene življenjskih potrebščin v zadnjem času znatno zvišale, s čemer se je položaj rudarskega delavstva še poslabšal. V rudarske revirje naj se pošlje uradno komisijo, ki naj preišče težaven položaj delavstva.**

Govornik je nato poročal o kritičnem stanju bratovske skladnice, katera se nahaja na robu propada, dasiravno so bile nedavno prispevki zvišani. Ako bi bratovske skladnice ne uporabljale za kritje primanjkljaja obresti od naloženega kapitala, bi že danes propadale. Če ne bo uspešne pomoči, se bodo v kratkem pokojnine morale znižati.

Tudi brezposelno zavarovanje se ne more izvajati, ker tozadevni pravilnik še ni izdan. Če bi ministrstvo še tekočo jesen izdalo pravilnik, bi lahko občine in banovine stavile v svoje proračune primerne svote za brezposelni podporni fond. Ko pa bodo proračuni gotovi, to ne bo več mogoče. — Osnutek tega pravilnika so svoječasno prejele strokovne organizacije v pretres. Ker je kazal gotove hibe, smo podali svoje mnenje k posameznim določbam. Tako so strokovne organizacije med drugim tudi zahtevale, da podjetja, ki svoje obrate racijonalizirajo in mehanizirajo, vsled česar narašča brezposelnost, plačajo za vsakega reduciranega delavca 1000 Din v brezposelni podporni fond.

Nato je poročal g. Pliberšek glede kuluka, katerega izvedba je za delavstvo ugodno rešena. **Znano je, da je z uspehom intervenirala v tem vprašanju tudi delegacija Narodno strokovne zveze, kateri je gospod ban zagotovil, da bo to vprašanje za delavstvo zadovoljivo rešil, kar je sedaj izvršeno.**

Končno je g. Arh še pripomnil, da se bodo po točki 3. nove kolektivne pogodbe vršili najkasneje v 1 mesecu novi razgovori med delavstvom in TPD glede položaja, ki je nastal po znižanju mezd. Delavske strokovne organizacije bodo za ta pogajanja vse potrebno pripravile, da bodo lahko z uspehom zagovarjala delavske težnje.

Svetovni šahovski mojstri v našem radiu

Vse šahiste in ljubitelje šaha opozarjamo na prvi velemojstrski šahovski brzopotezni turnir, ki ga priredi v sredo 30. t. m. ob 20. uri v radiu Radio-postaja Ljubljana s sledečim sporedom:

1. Zaključno predavanje jugoslovanskega prvaka dr. M. Vidmarja o poteku I. mednarodnega šahovskega turnirja na Bledu (v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku).

2. Predavanje svetovnega prvaka in zmagovalca blejskega turnirja dr. Aljehina o sodobnem šahu in njega razvoju v bodočnosti.

3. Prvi velemojstrski mednarodni brzopotezni turnir v radiu, na katerem igrajo sledeči mednarodni velemojstri: Niemcović, dr. Tartakower, dr. Vidmar in kot vodja ter sodnik turnirja šahovski mojster H. Pfeifer.

Poteze se bodo napovedovale v slovenskem in nemškem jeziku. Prvo in drugo mesto bo nagrajeno.

4. Zmagovalec v navedenem turnirja pove za zaključek nekaj misli o šahu in radiu.

Vse ljubitelje šaha opozarjamo na to izredno prireditev našega radia, ki bo ena prvih takih v naši državi.

Da boste lahko sledili partijam, si pripravite do 20 šahovnice.

Huda nesreča gasilca pri vaji

Padel je z gasilskega stolpa 10 m globoko

Trbovlje, 28. septembra.

V soboto popoldne so imeli gasilci društva Trbovlje-trg reševalno vajo pred svojim gasilskim domom. Gasilec g. Florijan Bregar je hotel predvajati spuščanje moštva po vrvi iz stolpa gasilskega doma. Na gornjo lino 10 m visokega stolpa je privezal vrv, po kateri se je hotel spustiti na tla. Vrv, ki je bila sicer močna in bi morala izdržati tudi večjo težo, pa se je iz nepojasnjenih razlogov nenadoma odtrgala v trenutku, ko se je Bregar pognal iz line in se hotel spustiti na tla. Bregar je padel 10 m globoko ter obležal nezavesten. Bil je takoj prepeljan v rudniško bolnico, kjer je prišel k zavesti. Očividno je dobil hude notranje poškodbe.

Razširjajte Jugoslovana!

Požar v Potočarski vasi

Že tretji v enem letu — Pogumne ženske

Novo mesto, 27. septembra.

Kar v navado je prišlo pri nas že požiganje. Skoro vsak dan kje gori in vedno drugod. V soboto v mraku se je kar prikazal plamen vrh svinjakove strehe posestnika Mihe Vrčka v bližnji Potočarski vasi. Prihiteli so kamenški gasilci s svojo motorno brizgalno, malo za njimi še novomeški ter so rešili svinjak pogube in omejili vsako razširjenje ognja. Hvalevredno je treba omeniti kamenske ženske, ki so mesto odsotnih mož — vsi so v vinogradih — prav požrtvovalno opravljale vsa gasilska dela. V Potočarski vasi je tekom enega leta gorelo že trikrat.

Deveti vsesokolski zlet v Pragi l. 1932.

Že danes se vrši po vsej Čehoslovaški ogromna propaganda za drugoletni vsesokolski zlet v Pragi ob priliki stoletnice Tyrševega rojstva. Najprvo so se pojavile v javnosti časopisne vesti, nakar je zletni odbor razposlal v juniju t. l. 10.000 propagandnih letakov v inozemstvo, katerim bo sledilo te dni naslednjih 10.000. Na prvi poziv se je inozemstvo odzvalo v impozantnem številu prijav. Predvsem prednjačita Francija in Belgija. Francozi so ob priliki kolonijalne razstave v Parizu izdali parolo: Čehoslovaki na kolonijalno razstavo v Pariz, Francozi drugo leto na vsesokolski zlet v Prago! Ogromna bo udeležba iz Poljske, posebno pa iz Jugoslavije, kjer se že danes vršijo v telovadnicah intenzivne priprave za tekme in javne nastope. Vsi oddelki že vadijo zletne proste vaje, s katerimi bo jugoslovansko Sokolstvo samostojno nastopilo pri javnih telovadbah.

Največje zanimanje za vsesokolski zlet pa vlada med izseljenci v Ameriki, ki delajo veliko propagando za čim večjo udeležbo na zletu. Poleg ameriških Čehoslovakov se pripravljajo na zlet tudi Amerikanci sami, ki nameravajo priti na zlet s petimi posebnimi parniki.

Glede zleta se vrši zlasti sedaj ob vstopu v jubilejno leto obširna propaganda v ČSR. Zletni odbor bo izdal do konca tega meseca posebno brošuro o Sokolstvu, zletu in češkoslovaški v 15 različnih jezikih, v nakladi do 100 tisoč izvodov. Nato bodo sledila oficijelna povabila na vse inozemske telovadne organizacije in vlade. Meseca decembra bo izdal zletni odbor velike zletne lepake, ki jih je izdelal umetnik prof. br. Maks Švabinsky. Poleg tega pa bodo izdani tudi mali kolonirani zletni lepaki, ki predstavljajo impozantne nastope članstva zadnjega vsesokolskega zleta v Pragi leta 1926. Za propagando zleta bodo nadalje skrbeli domači in inozemski časopisi, fotografije, filmi in radio. Skratka po dosedanjih pripravah sodeč, bo IX. vsesokolski zlet nadkriljeval vse dosedanje vsesokolske zlete v Pragi.

Gledališče

Ljubljanska drama ponovi drevi prvič v letošnji sezoni Grumovo izvirno igro »Dogodek v mestu Gogi«. Slovenska noviteta je bila pri premijeri zelo toplo sprejeta. Režija prof. Šestova. Predstava se vrši kot prvi predstava za abonente nove sezone, in sicer za red A.

Prva repriza »Kralj na Betajnovi« v ljubljanski drami. Cankar in njegove drame pomenijo vedno uspeh našega odra. To velja tudi za sobotno vprizoritev »Kralja na Betajnovi«, delo je izvrstno naštudiral Ciril Debevec. Prva repriza bo v sredo 30. t. m., in sicer za red B.

Prihodnja dramska premijera bo koncem tedna. Vprizori se v prof. Šestovi režiji veseloigra »Takšna je prava«. Dan vprizoritve in zasedbo javimo.

Otvoritev operne sezone 1931-32. Operna sezona se je za nekaj dni zakasnila zaradi poprav v notranjščini opernega gledališča. Vsa dela, kakor so bila zamišljena v začetku, se iz raznih razlogov niso mogla izvršiti, pač pa bo dobila notranjščina našega opernega gledališča že s temi popravami prikupnejše in lepše lice. Sezona 1931-32 se otvori v soboto 3. septembra ob 20. Vprizorila se bo pod taktirko kapelnika Stritofa slovanska opera »Lucerna«, katero je napisal slavni češki sodobni skladatelj Vitezslav Novak. V nedeljo pa bo premijera opetrete »Viktorija in njen huzar«, ki je eno najboljših operetnih del, kar jih je bilo zadnje dve leti vprizorjenih na operetnih odrih.

Ruplov vijolinski koncert. Priznani slovenski vijolinist Karlo Rupel bo koncertiral prvič v letošnji sezoni v ponedeljek 5. t. m. v veliki unionski dvorani.

Claude Anet:

Arijana

54

Roman ruske deklice.

Pozneje, ko mi je bilo deset ali dvanajst let, me je mati uporabljala za neka svoja naročila. Dobro je čutila, da preziram očeta in da je ne bi nikoli izdala, dasi ni bilo med nama nikake prisrčnosti. Zakaj nisem čutila za očeta? Videla sem ga redkokdaj, ker je bil skoraj vedno na potovanju. Spominjam se, da sem že kot majhen otrok čutila, da me ne ljubi. Nekam čudno me je pogledoval. Bil je prav dober z menoj, toda ravnal je z menoj kakor z lutko. Če je govoril z materjo o meni, je vselej govoril: »Ta mala — ta mala je zelo razumna.« — »Ta mala je čudovita.« Ni bil nikoli jezen, toda bil mi je tujec, ki je preživel z nami le nekaj mesecev v letu. Nekoč sem prisostvovala burnemu prizoru med materjo in njim. Prišel je nepričakovano iz Petrograda. Kaj neki mu ni bilo všeč? Tajna! — Toda za mizo se je razjezil zaradi neke materine pripombe in jo obsul z očitki iz meni neznanih vzrokov. Odgovarjala je hladno. Tedaj je skočil pokonci, vrgel prtič na tla in vzkliknil: »Odidem in se nikoli več ne vrnem.« — »Srečno pot,« je odgovorila mati. Poljubil me je in odšel. V tistem trenutku sem čutila spoštovanje do njega; zdelo se mi je, da je ravnal kakor junak. Še tisti večer je odpotoval v Pariz. Nikoli nisem toliko o njem razmišljala kakor tedaj. Izvršil je svoj sklep. Občudovala sem ga štirinajst dni, dokler ga nisem videla nekega jutra, sedečega na materini postelji. Dospel je bil ponoči. Moja navzočnost jima bržkone ni bila všeč. Preglasno sta se oba smejala in mati se je poigravala z nizom biserov, katere ji je prinesel. Od tistega dne sem ga prezirala. —

Pa nisem hotela to povedati, ampak kako me je mati uporabljala za prav skrivnostne reči, o katerih pa mi ni hotela nič jasnega povedati.

Bila sem že velika deklica. Tedaj smo bili v Cannesu in smo stanovali v neki letni hiši. Vsako jutro sem šla v mesto, kjer sem imela učne ure. Gospodična Victoire me je spremljala, vračala pa sem se sama s cestno železnico, ker nisem mogla prenašati, da bi me dobra Victoire vedno držala za krilo. Mama je to uredbo dopuščala, čemur sem se čudila. Zaupala mi je celo neka majhna opravila. Bila sem ponosna na to, da sem se z dvanajstim letom osamosvojila. Nekega dne mi je mati dejala: »Skoči na pošto in vprašaj, če je prišlo kakšno pismo s to značko.« Izročila mi je majhen listič papirja, na katerem sem brala: H. B. 167, na pošti ležeče.« Po učni uri sem šla na pošto in ponudila papir v premično okno. Uradnik, starejši mož z naočniki, me je pogledal, zmajal z glavo in zamrmral: »To je prava sramota,« vzel iz nekega predala kup pisem, jih pregledal in zlovoljno vrgel eno predme. Prinesla sem ga materi, ki me je poljubila in mi dala čokolade. To se je redno ponavljalo. Nikoli mi ni rekla, da ne smem o teh pismih nikomur ničesar omeniti, toda čutila sem, da je to moja in njena tajna. Če je oče bil v sobi, nisem ji izročila pisma. Nekoč jeseni sem zopet šla na pošto. Pravkar sem stopila k premičnemu oknu, ko se je nenadoma pojavil oče pred menoj. »Kaj delaš tu?« je vprašal nežno. Prvi hip sem se prestrašila. Takoj sem uganila, da me je opazoval in nekaj sumil, toda istočasno sem se zavedla, da je napravil hud pogrešek! Če bi bil čakal še dve minuti, bi me bil zalotil. Sama pri sebi sem rekla: »Kako je neumen, sicer pa ni to pri njem nič čudnega,« odgovorila pa sem: »Moram kupiti znamke.« — »Doma je vendar dovolj znamk.« — »Morda zate in za mamo, za svoja pisma si sama kupujem znamke.« Nič ni mogel iz mene izvleči. Mami nisem nič povedala. Kako bi ji mogla neki o tem pripovedovati, ko ni bilo nobene prisrčne zaupnosti med nama, jaz sem ji bila zgolj pomagalka.«

Napravila je odmor, izpila požirek čaja in si prižgala cigareto. Konstantin je molčal in bil žalosten. Pogledala ga je.

Iz Dravske banovine

d **Poljedelsko ministrstvo je obvestilo kraljevsko bansko upravo v Ljubljani**, da je poljedelski minister z odlokom br. 51675/II z dne 31. avgusta t. l. pooblastil poljedelsko ogledno in kontrolno postajo v Ljubljani, da sme v okvirju trgovinske pogodbe s Češkoslovaško izdajati potrdila o analizi in kakovosti slivovke in tronovca ter potrdila o vinskih analizah.

d **Uradne ure** v uradih kraljevske banske uprave Dravske banovine ter podrejenih državnih upravnih oblastev so od 1. oktobra t. l. do 1. maja 1932 dnevno od 8. ure do 12·30 in od 15·30 ure do 18. ure, a ob sobotah od 8. do 14. ure.

d **Kanonik dr. Mihael Opeka 60 letnik.** Kanonik dr. Mihael Opeka je v soboto slavil 60-letnico svojega rojstva. Rodil se je 26. septembra 1871 na Vrhniki. Po maturi je vstopil v ljubljansko semenišče, čez eno leto so ga pa že poslali v Rim v Collegium Germanicum in na Gregorijansko univerzo. Leta 1897 je posvečen za duhovnika. Bil je kaplan v Moravčah, nato prefekt v Alojzijevišču, učitelj verouka na ljubljanski realki, leta 1915 je postal deželni šolski nadzornik. Od leta 1920 je stolni pridigar in stolni kanonik v Ljubljani. Izdal je precej svojih leposlovnih del ter številne verske razprave. K jubileju mu iskreno čestitamo. — Še mnogo let!

d **Deputacija učiteljstva meščanskih šol** se je zglasila v soboto 26. t. m. pri ministru g. dr. A. Kramerju ter mu predala spomenico o najvažnejših vprašanjih meščanske šole. G. minister je deputaciji zagotovil svojo pomoč, ker uvideva potrebo meščanske šole. Izjavil je, da mu je dobro znano te vrste šolstvo, saj je v bratski Češkoslovaški baš to šolstvo dvignilo češkoslovaški narod na današnjo strokovno-intelektualno višino. Zato je obljubil, da bo vedno podpiral težnje tega šolstva.

d **Novomeški kapitelj.** Tiskarski škrat nam je v nedeljskem članku z gorenjim naslovom na strani 5. zmešal deseti odstavek s preskokom ene vrste in se pravilno glasi: »Skupno je stolovalo doslej v kapitlju 32 proštov. Večino njih portretov hrani proštijska dvorana. Sedanji prošt g. Karel Čerin je šesti v pofrancoski dobi. Kanoniška mesta so zasedena trenutno le tri po gg. Antonu Žlogarju, Francu Ferjančiču in Josipu Plantariču. Sedanji kapiteljski vihar, 26ti po letu 1831., je g. Franc Kek.«

d **Gimnazija v Murski Soboti** šteje sedaj štiri razrede, ki imajo 220 učencev in učenk. V prvi razred se je vpisalo 52 učencev in 20 učenk, drugi razred 51 učencev in 13 učenk, tretji razred 34 uečncev in 8 učenk in v četrti razred 35 učencev in 7 učenk. To je edini srednješolski zavod v Sloveniji, ki ima večinoma sinove kmetskih staršev. Življenjskega pomena za vse Prekmurje pa je, da se zavod čimpreje spremeni v popolno gimnazijo.

d **Gospodinjska šola in internat »Mladika« v Ljubljani.** Vpisovanje v gospodinjsko šolo bo 29. in 30. septembra, vsakokrat od 9 do 11 v poslopju »Mladike«. Pouk se prične 1. oktobra ob 8.

d **Društvo bolničarjev Dravske banovine** vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki bo 15. oktobra ob pol 20 v prostorih g. Černe v Mostah. Razpravljali bomo glede člena 76. zakona o državnih uslužbencih.

d **Odhodnica dr. Stojana.** Sokolsko društvo v Ljutomeru je 26. t. m. priredilo odhodnico notarju dr. Stojanu, ki odhaja v Celje. Dramatski odsek, kateremu je dr. Stojan načeloval, je ponovil Cankarjevo farzo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Glavno vlogo je igrala ga. Stojanova ter prejela za slovo veliko število šopkov. Tudi ostale vloge so bile vse v dobrih rokah. Po igri je starosta br. dr. Stajnko pred polno dvorano opisal delovanje dr. Stojana in njegove soproge v Sokolu, osobito pa v dramatskem odseku ter oba zahvalil za njun trud. Sreski načelnik g. dr. Trstenjak ga je slavil kot neumornega delavca v občinskem področju in odločnega Jugoslovana, župan g. Fr. Zemljič pa je naštel njegove zasluge za Ljutomer, ki si jih je stekel za časa svojega županovanja od l. 1924. do l. 1927. Končal je z zagotovilom, da bo ime dr. Stojana stalo v zgodovini Ljutomera vedno na častnem mestu. Sodni predstojnik g. Trinkavs je govoril o razmerju slavljenca do sodnikov in sodnega uradništva, načelnik gasilskega društva g. Kuharič pa je naposled očrtal njegovo delovanje za reorganizacijo in modernizacijo gasilskega društva. Sokolska družina se je poslovila od svojega odličnega brata in njegove soproge z željo, da bi ne pozabila Ljutomera in da bi v Celju nadaljevala z delom za sokolsko in narodno misel. Obenem so se poslovili od Ljutomera še trije bratje: učitelj Svojmir Jamšek, voj. uradnik Zigmund Komornik in priv. uradnik Pučko. Brat starosta se je v lepih besedah poslovil tudi od teh bratov, kojih odhod bo društvo zelo občutilo.

d **Nabiranje prispevkov za cerkev v Veliki Kladuši.** Policija zasleduje 45-letnega podpreglednika finančne kontrole v pokoju D. iz Ljubljane, ker ima nalog, da mu odvzame nabiralno knjigo, s katero pobira denar za gradnjo rimsko-katoliške cerkve v Veliki Kladuši, in da zaklenj tudi ves, pri njemu najdeni, v to svrho zbrani denar.

d **Spojitev črnomeljskega in metliškega sreza v en volilni srez.** Nj. Vel. kralj je na predlog notranjega ministra in predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o volitvah narodnih poslancev za Narodno skupščino z dne 10. septembra leta 1931. Čl. 1. V členu 4. se dodajo novi odstavki, ki se glase: **V banovinah, kjer je več srezov kakor pripadajočih mandatov, se spojita po dva sreza in se bosta glede na volitve narodnih poslancev smatrala kot eden. V Dravski banovini se spojita sreza črnomeljski in metliški.** Za sreze, ki se spoje, bo pristojno za potrditev kandidacije sresko odnosno okrožno sodišče prvega omenjenega sreza, za izdajanje potrebnih dokumentov pa je pristojno vsako sresko sodišče spojenih srezov, odnosno kjer jih ni, vsako okrožno sodišče spojenih srezov. Člen 2. V členu 18. se doda nov odstavek, ki se glasi: V srezih, ki se spoje, zadošča vsega skupaj 60 podpisnikov za oba sreza za kandidaturo nosilca kandidacijske liste, vpisanih v volilne imenike kateregakoli obeh združenih srezov. — Člen 3. v V členu 23. se doda nov odstavek, ki se glasi: V srezih, ki se spoje, mora biti najmanj 1 kandidat in 1 namestnik za oba sreza. V teh srezih zadošča le 200 predlagalcev, iz obeh srezov skupaj, ne glede na to, v katerem srezu so vpisani v volni imenik.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398-2

d **Pozor lovci!** Osrednji odbor Slovenskega Lovskega Društva je na svoji seji 26. t. m. sklenil priporočati članstvu, naj se drže enotnih cen za divjačino: srnjad kg vsaj Din 10·—, zajec komad do 3 kg Din 30·—, težji Din 35·—, fazan komad Din 25·—, nad kg Din 30·—, jerebice od 15—20 Din, jereb Din 20·—, kljunač Din 20·—, raca od 15—20 Din. 2194

d **Tvrdka Fran Kollmann, Ljubljana** je izročila družbi sv. Cirila in Metoda Din 2.000·— kot izkupiček za prodane valčke za svetilke. — Narodno zavedni tvrdki iskrena hvala! 2191

d **Zahteva našega časa** je vedno in vedno največja sposobnost. Tudi Vi jo morate imeti, ako nočete podleči v današnji borbi za obstanek. Najboljši pomočnik za to je prava, nepotvorjena zrnata kava. Dnevno uživanje kave Vam bo dalo moči, ki Vam je potrebna. Kava, zmešana z mlekom, je dobra in tečna hrana. Kvalitetne kave so znane mešanice tvrdke Julio Meinl. 1918

d **Tatvina perila v Mišačah.** Z dvorišča posestnika Janeza Šlibarja v Mišačah pri Radovljici je bil ukraden čeber namočenega perila v skupni vrednosti 650 Din. Tatvine sta osumljena neznan moški in ženska, ki sta beračila po vasi in sta doma nekje z Brega, Jesenic ali iz Kamnika, ker sta govorila gorenjsko narečje. Moški je star 35 do 40 let, ženska pa 30 do 35.

d **Vremensko poročilo.** — Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765, termometer 7·2, relativna vlaga 84%, tiho, oblačnost 10; v Mariboru je kazal barometer 763·6, termometer 43, relativna vlaga 92%, tiho, oblačnost 10. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 11·2 (6·2), Mariboru 10·8 (3·11), Zagrebu (3·7), Beogradu 11·4 (2·2), Sarajevu —1·8), Skoplju 14 (—2·6), Kumboru (8·2), Splitu 14·8 (7), Rabu 15·2 (8·2). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Torek, 29. septembra 1931.: Mihael. Pravoslavni, 16. septembra: Eufimija.

Nočno službo imata lekarni **Trnkoczy** na Mestnem trgu in **Ramor** na Miklošičevi cesti.

•

■ **Reklamacije.** Včeraj je bilo vloženih na magistratu okoli 500 reklamacij. Reklamacije pregleduje komisija, obstoječa iz župana dr. Puca in dveh občinskih svetnikov. Reklamacijsko postopanje je bilo včeraj zaključeno.

■ **Sokol I. Ljubljana - Tabor obvešča svoje članstvo,** da bo v nekaj dneh razposlal položnice s prošnjo, da nakaže poljuben znesek za podporo gladujočim bratom, sestram in mladini sokolske župe Mostar. Kdor bi pomotoma ne dobil položnice, naj se posluži splošne položnice in vpiše našo številko 11.253 ali pa vplača svoj dar v društveni pisarni, kjer sprejmemo tudi darila v obleki, obutvi i. dr. Priskočimo tem našim dragim pripadnikom na pomoč in pokažimo jim, da smo res bratje in sestre. Zdravo! Uprava.

■ **Prosvetno društvo »Tabor«.** Vaja moškega zbora drevi ob 20. Točno!

■ **Učni tečaji Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.** Trgovsko društvo Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnikih od 19 do 21. Ti tečaji so določeni za knjigovodstvo, stenografija slovenska in nemška, laški in nemški jezik. Tečaje se otvori pod pogojem, da se prijavi za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni od 10 do 12 in od pol 15 do 17. (Gregorčičeva ul. 27 pritličje, Trgovski dom).

Esperantski tečaj. Danes ob 20 v St. Jakobski šoli otvoritev tečaja. Vršila se bo neobvezna, brezplačna poskusna lekcija po najuspešnejši »Če« metodi, po kateri se bo tudi vodil tes tečaj. Priglasi se lahko vsak, tu se bo tudi vršilo vpisovanje v tečaj in dogovorilo glede dneva in ure.

■ **Vzpon na Mont Blanc.** O tej velezanimivi temi in o svoji turi na najvišjo goro Evrope bo predaval s skioptičnimi slikami g. dr. Reya Oskar v salonu hotela »Miklič«. Predavanje se bo vršilo v sredo 30. sept. od 20. K obilni udeležbi vabi slovensko javnost »Klub esperantistov« v Ljubljani. Vstop prost.

■ **Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev** v Ljubljani, Vodnikov trg 5 opozarja svoje člane, da bo preskrbela letos jabolka in krompir samo tistim, ki se bodo za to priglasili v zadružni prodajalni. Obenem opozarja zadruga, da hoče ob zadostnem številu priglašencev uvesti dobavo svežega mesa članom po nižjih cenah kot so na trgu. Prijave sprejema zadružna prodajalna, kjer se dobe tude tudi podrobnejše informacije.

■ **Obrtniški tečaji za nemščino.** Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi za obrtnike in obrtni naraščaj tečaje za nemščino, ki se bodo vršili na meščanski šoli na Cojzovi cesti v Ljubljani ob večernih urah vsak teden po dvakrat. Prijave je izvršiti osebno ali s posebnim dopisom in navedbo točnega naslova v Zbornici TOI Beethovnova ulica 10, II. nadstropje, najkesneje do 5. oktobra t. l. Prijavljenci zvedo, ali so sprejeti, v torek 6. oktobra t. l. med uradnimi urami istotam.

Gorazdov učni zavod

sprejme še nekaj gojenk. Pouk po najnovejši in priznano najuspešnejši učni metodi. Učni honorar jako zmeren. Pojasnila in prijave Nunska ulica 19. **Hčerke železničarjev in državnih nameščencev posebne ugodnosti.** 2169

■ **Gramfoni vseh znamk** se dobe najceneje pri »Jugošport« r. z. z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34 (preje Razberger). Člani imajo 15 odstotkov popusta. 1436

■ **Mednarodne rokoborbe v Unionu.** Pri nedeljskih rokoborbah je premagal Sturm Mileusnića, Travaglini Inkognita in Romanov Kravsa. Borba med Prohasko in Kopom je ostala neodločena. Rokoborb se prične sedaj udeleževati tudi znani atlet Šotler iz Ljubljane, ki je bil nedavno pri nekem spopadu v Šiški obstreljen tik pod srcem, a je kmalu ozdravel. Šotler se bo najprej metal z Milesničem.

■ **Prvi komorni koncert.** »Sloga« otvori letošnjo vrsto svojih glasbeno-prosvetnih večerov s koncertom klavirskega tria v ponedeljek 5. oktobra t. l. ob 20 v svoji koncertni dvorani v Pražakovi ulici. Na sporedu je znameniti veliki Čajkovskega klavirski trio v a molu in Beethovnov klavirski trio v Es duru. Obe deli izvajajo prof. Jeraj Karol gosli, Müller Grstav čelo in Svetel Heribert klavir.

■ **MOTOH kava dnevno sveža!** Kličite telefon 2577! 1470

■ **Obleke** najnovejšega kroja pri **»Gentlemen«** Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ **Smuči vseh vrst in kvalitet** z vsemi pritiklinami kupite najceneje pri »Jugosport« r. z. z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 34 (preje Razberger). 1436

■ **Iz bolnišnice.** Splošna bolnišnica ima vsak dan velik dotok bolnikov. Včeraj in danes je sprejela na kirugični oddelek zopet več ponesrečencev. 25-letneda ključavničarja Vincenca Govekarja iz Repenj pri Vodicah je nekdo udaril s kolom po glavi. Onesveščenega so pripeljali v splošno bolnico in je njegovo stanje še vedno nevarno. — 41-letni hlapec Valentin Ha- Razburljive in tendencijozne vesti, ki so jih širis iz Toplic pri Zagorju je padel s podstrešja in si zlomil levo nogo. — 26-letni sprevodnik cestne električne železnice Josip Gunde iz Most se je na Zaloški cesti spotaknil in tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo v peti. — 58-letni delavec Andrej Gaber iz Fužin pri Devici Mariji v Polju je šel z motorjem žet ajdo. Pri manipuliranju z niim pa ga je udarila vinta in mu poškodovala levo zapestje. — 18-letni kovaški pomočnik Anton Miklavčič iz Staje pri Igu je padel s klopi pri peči in si zlomil levo roko v komolcu, in 28-letnega delavca Filipa Klemenčiča z Javornika (Glej poročilo na drugem mestu).

■ **Drzen tat.** Zidar Alojzij Urbančič, stanujoč na Glincah, cesta IX, št. 30, je prijavil policiji, da je, med tem ko je kupoval v trgovini na Tržaški cesti št. 6 srajco, skočil neznan tat na njegovo, pred trgovino ob zid prislonjeno kolo, in zdirjal z njim po Rimski cesti proti mestu. Neznanec je 20 do 25 let star, srednje postave, oblečen v temno obleko in siv klobuk. Kolo je vredno 700 Din.

■ **Vlom v stanovanje.** Josipu Smrekarju, stanujočemu na Brdu št. 70, je ukradel neznan tat iz njegove zaklenjene sobe 3740 Din in obleke, tako da znaša skupno škoda 4250 Din. Tat je prišel v sobo na ta način, da jo je odprl s ključem, ki ga je našel skritega zraven vrat sobe. Tatvine je osumljen neki delavec, ki je dobro poznal domače razmere in je po tatvini neznanokam izginil.

■ **Tatvina krogel za balinanje.** Na Stari poti št. 7 je vlomil neznan tat v vrtno barako in ukradel gostilničarki Neški Salamon 14 rjavih krogel za balinanje, vrednih 500 Din. Čeprav je že nekaj časa poteklo od tatvine, tatu še vedno niso izsledili.

Iz drugih banovin

Ženitve častnikov

Z rešenjem ministra za vojsko in mornarico je med drugimi odobrena ženitev topničarskemu poročniku **Cvijetiću** S. Branku z gospodično **Anico**, hčerko Ivana Kočevarja, lastnika bančnega zavoda iz Maribora; pehotnemu poročniku **Puvačiću** D. Rajku z gospodično **Slavo**, hčerko Žerovca Anton, uradnik finančne kontrole v Mariboru; sanitetnemu poročniku dr. **Jerebu** P. Stanku z gospodično **Hermo**, hčerko pok. Hvale Ivana, finančnega preglednika iz Trsta in letalskemeu poročniku **Jerebu** R. Francu z gospodično **Olgo**, hčerko Božiča Antona, advokata iz Celja.

Poneverila je 300.000 Din

Pri neki zagrebški tvrdki so odkrili veliko poneverbo, katero je izvršila blagajničarka tvrdke 50-letna Estera Ziber, rojena v Irigu. Po poneverbi je pobegnila iz Zagreba. Pustila pismo, v katerem je napisala, da sramote ne bo prenesla in se bo ubila. Blagajničarka je uživala največje zaupanje svojih gospodarjev. — Nihče je ni nadzoroval. Tako je blagajničarka videla, da pride lahko na lahek način do denarja. Začela je uničevati nakaznice in zadrževati denar. Naposled je tvrdka odkrila nerednosti pri blagajni, blagajničarka je pa obdolžila za vse pogreške pošto. Ko so blagajno zopet pregledali in ugotovili, da je primanjkljaj šel v žep nepoštene blagajničarke, jo je Ziberjeva že odkurila iz Zagreba. Policija je za njo izdala tiralico, toda brez uspeha. Doslej blagajničarke še niso ujeli.

Tolpa, ki je plenila poštne pošiljke

Zadnje čase je dobivala glavna ambulantna pošta v Beogradu neprestano pritožbe o ukradenih poštnih paketih na progi Beograd—Skoplje. Kazalo je, da je pošiljke izmikala dobro organizirana tolpa, ki je imela tesne stike s poštnim osobjem. Zato je policija posvetila vso pozornost prevozu poštnih pošiljk na progi Beograd—Skoplje. Pred dnevi je dobil komisar železniške policije v Skoplju iz Beograda ukaz, naj preišče jutranji poštni voz. Uspeh te preiskave je bil presenetljiv.

V službenem vagonu so našli dva nova in dragocena ženska plašča in ročni kovčeg. Ključ od tega kovčega so našli pri Savi Vukotiću. Na mizi v vagonu so našli odprte steklenice, na stanišču pa poleg malenkostnih predmetov orodje za odpiranje paketov. Pri poštnem uslužbencu Vukotiću so našli tudi nov samokres z naboji. Vukotića so takoj aretirali, kakor tudi sprevodnika vagona Časlava Jovičića, uslužbenca beograjske ambulantne pošte. Vukotić se je utihotapil v vagon in je bivši poštni uslužbenec. Pri zaslišavanju obeh se je izkazalo, da sta imela številne pomagače.

Zločin bitoljskega vampirja

V soboto so v Bitolju odkrili strašen zločin. Takega ne pomnijo najstarejši ljudje v tem kraju. Zločin spominja na zločine düsseldorfskega zločinca vampirja Kürtena. Povzročil je veliko razburjenje, zlasti med Židi, kajti zločinčeva žrtev je neka židovska deklica.

V sredo 23. t. m. je namreč nenadoma izginila 4-letna hčerka žagarja Izaka Kajdrona, po imenu Bunika. Starši so jo zaman iskali povsod in naposled obvestili policijo, ki pa deklice tudi ni mogla izslediti. V soboto so pa policiji javili, da je neki ovčar našel v bitoljski okolici truplo neznane deklice. Uradna komisija je ugotovila na mestu zločina, da gre za izginulo Buniko in da je deklica žrtev perverznega zločinca. Zdravniki so ugotovili po ranah na dekličinem telesu, da je zločinec žrtev pretepal z železno palico. Po tem mučenju je deklici zatlačil predpasnik v usta in jo na ta način zadušil.

b **Jubilej sarajevskega nadškofa.** Vrhbosanski metropolit dr. Ivan Šarič je slavil v nedeljo 60. letnico življenja. Nadbiskup Šarič je znan kot zaslužen hrvatski patriot in kulturni delavec, ki je vse svoje življenje posvetil delu za svoj narod. Med največje zasluge sarajevskega nadbiskupa je treba šteti hrvatsko kulturno društvo »Napredak«. Dr. Šarič se je rodil 27. septembra 1871 v Travniku. Po smrti dr. Stadlerja je bil leta 1918 imenovan za kapitularnega vikarja, leta 1922 pa je bil postavljen za vrhbosanskega nadbiskupa. Poleg svojega ogromnega duhovniškega dela se je dr. Ivan Šarič mnogo bavil tudi s publicističnim in književnim delom.

b **Sokolsko slavje v Pisarovini.** V Pisarovini so imeli v nedeljo veliko narodno in kulturno slavje, kakršnega v teh krajih še ni bilo. Otvorili so nov Sokolski dom, ki se imenuje dom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra in blagoslovili novo sokolsko zastavo.

b **Nov parnik »Jugoslavija«.** Prihodnje leto bo Jadranska plovitba spustila v morje nov parnik »Jugoslavija«, katerega grade na Angleškem. Bode iste vrste kakor je »Karadjordje«.

b **Proti Bat'ini konkurenci.** Udruženje čevljarskih delavcev je imelo v nedeljo v Beogradu zborovanje, na katerem so govorili o ustanovitvi Bat'ine tovarne čevljev pri nas. Zborovanja se je udeležilo 150 delegatov. Sprejeli so resolucijo, v kateri prosijo vlado, naj prepreči ustanovitev Bat'ine tovarne v Jugoslaviji in naj prepove delo v Bat'inih popravljalnicah.

b **Spomenik Andriji Fijanu.** V nedeljo so odkrili v foajeju gledališča v Zagrebu spomenik pred 20. leti umrlemeu velikemu tragedu-igralcu Andriji Fijanu.

b **Posmrtne ostanke letalca Petrovića** so v nedeljo svečano prenesli iz Cetinja v Beograd. Letalski narednik Milorad Petrović je padel 13. marca 1913 v bližini Skadra. Bil je prva žrtev svetovne vojne v letalski stroki.

b **Usodno demontiranje žice.** Te dni se je mudil v Vukovaru cirkus, za katerega so napeljali električni tok iz domače elektrarne. Ko sta v soboto električne žice demontirala Ivan Kadič in Rudolf Hamever, sta ravnala z žicami tako neprevidno, da je oba vrgel električni tok z droga. Kadič je obležal pri priči mrtev, Hameverja so pa hudo poškodovanega odpeljali v bolnico.

LUD. ŠTRUKELJ
SPECIJALNI ATELJE ZA SPLOŠNO
ČRKOSLIKARSTVO
LJUBLJANA, CELOVŠKA C. 14
(NASPROTI VELESEJMA)

Maribor

m **Z okrožnega inspektorata.** Agende okrožnega inspektorata so bile po premestitvi okrožnega inspektorja dr. Schaubacha k ministrstvu v Beogradu, začasno poverjene lanskemu svetniku g. dr. Ivanu Poljancu.

m **Visoka starost.** V visoki starosti 86 let je včeraj v Mariboru umrla ga. Josipina Doleček, vdova po višjem poštnem kontrolorju.

m **Novo društvo.** V soboto zvečer se je v Narodnem domu ustanovilo novo Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev. Ustanovitev so posetili tudi predsednik zveze g. Zemljič, tajnik g. dr. Sket, podpredsednik Pokojninskega zavoda g. E. Lovšin, podravnatelj g. dr. Vrančič, ravnatelj Trgovskega bolniškega podpornega društva g. Podgoršek, zastopnik Trbovelj g. Marovič in Jesenic g. Sušnik. V odbor nove organizacije so bili izvoljeni gg. Lojze Doležal kot predsednik, Leban kot tajnik, Pavletič blagajnik, kot odborniki pa dr. Vatovec, Mirko Ogrizek, Gselman, Neralič, Zabavnikova in Pinterjeva. Nadzorstvo sta prevzela gg. Slavko Reja in Lojze Strašnik.

m **Smrti.** Pretekli teden so v Mariboru umrli: **Leopoldina Niederle, zasebnica, stara 80 let; Franc Avguštiner, delavec, 76 let; Anton Lindner, sodni kanclist, 46 let; Andrej Prah, zasebnik, 73 let; Avgust Jauk, sin delavke, 1 mesec; Ivana Vlahovič, zasebnica, 70 let; Peter Trutschl, bivši lesni trgovec, 57 let; Demeter Sgubi, ruski častnik, 64 let; Ivan Schlauer, sin posestnika, 30 let; Pavel Žunko, 53 let; Jakob Werk, preglednik finančne kontrole, 46 let; Josip Nečas, orožniški narednik v p., 55 let; Frančiška Čobec, zasebnica, 47 let; Franc Wernik, tovarnar perila, 46 let; in Karel Krebs, sin kotlarja, 5 let star. Naj v miru počivajo!**

m **Poroke.** Pretekli teden so se v Mariboru poročili: **Ludvik Rižnik, trgovski pomočnik in Josipina Hetulova, hčerka mlinarja in posestnika; Ivan Fleisinger, delavec in Urša Novakova, delavka; Vaclav Hart, muzik in Antonija Plavšakova, šivilja ter Ivan Štrimpf, tiskarski pomočnik in Ljudmila Huterjeva, tkalka. Bilo srečno!**

m **Samopomoč državnih nameščencev in upokojencev,** reg. pom. blagajna v Mariboru, je v mesecih julij—september 1931 nudila prvo pomoč za sledečimi umrlimi člani: 1. Majcen Martin, nadučitelj v p., Pobrežje, Nasipna ul. Din 1950. 2. Šijanec Miro, prof. v p., Maribor, Gosposka ul. 58 Din 1300. 3. Božič Ivan, paznik v p., Maribor, Tattenbachova ul. Din 1950. 4. Stergar Josip, višji sodni svetnik v p., Maribor, Majstrova ul. 1 Din 2100. 5. Lindner Anton, sodni kanclist v Mariboru Din 1950. Za te umrle člane so se razposlale položnice ter imajo člani plačati v A skupini Din 10, B skupini Din 18, in C skupini Din 22.

m **Težka prometna nesreča.** Na Tržaški cesti se je v nedeljo popoldne dogodila težka prometna nesreča. Izvošček Ferdo Čamba je s svojim osebnim avtom podrl na tla kolesarja Mirka Plateisa, gojenca vinarske in sadjarske šole. Plateis si je pri padcu zlomil desno ključnico in zadobil tudi notranje poškodbe. Čamba je ponesrečenca sam odpeljal v bolnico. Popolnoma potrlo se je tudi kolo.

Ogenj v Slivnici

V soboto krog polnoči je iz še neznanega vzroka pričelo goreti gospodarsko poslopje posestnika in gostilničarja Antona Faleža v Slivnici. Na pomoč so bili pozvani gasilci iz Maribora, Orehove vasi, Razvanja, Frama, Radvanja in Pobrežja, ki so rešili razen enega voza vse orodje in ostalo, ter požar omejili. Gospodarsko poslopje je seveda pogorelo do tal. Škoda znaša krog 60.000 Din in je krita z zavarovalnino.

Novo mesto

Napad v Kačji ridi. Gospa Kovačičeva je z dvema sinčkoma iskala po Kačji ridi gobe, kar sta pridrvela od nekod dva mlada moška in začela metati polena v trojico ter jo podila po temnem gozdu ter izginila šele v bližini ceste. Takim nepridipravom bi morali stopiti pošteno na prste.

Borovnice, polne, sočne, se bohotijo v Ragovem logu. Nabralo bi se jih na mernike in kar čudno je, da jih novomeška mladina še ni iztaknila. Celi gozdni predeli so jih polni. Pač nekam kasne so.

Preminul je po dolgotrajni bolezni nekdanji novomeški gozdni referent inž. Gustav Guzelj. Pokopali so ga včeraj. N. p. v m.! Žalujočim sožalje!

Kočevje

Preprečen požar. Pretekli teden je iz neznanega vzroka začelo nenadoma goreti v enem od gospodarskih poslopij Hauffevega posestva. Slučajno pa je šel upravitelj posestva g. abs. inž. J. Ledenik malo pozneje kot navadno k počitku in je s pomočjo domačih pogasil ogenj, ki bi bil lahko postal usoden za okoliške zgradbe.

Število volilcev. Po nekaterih reklamacijah in popravkih bomo imeli v mestu Kočevju okrog 725 volilcev.

Slana. Pretekli teden smo imeli dvakrat slano, ki je povzročila precej škode na poljih in vrtovih.

Šoštanj

Čeden parček. Po šoštanjski okolici se klati neka Terezija Popović iz Zagorskega sela pri Klancu onkraj Sotle v spremstvu 30-letnega moškega in se preživljata z beračenjem in tatvino. Ženska je male, debele postave, okroglega, bledega lica, plavih las in škrbasta, moški pa visoke postave in slabo oblečen. Ko sta se potikala 22. t. m. po Silovi, je izginilo iz hiše posestnika Voha Martina, ko so domači delali na polju, ženske obleke v vrednosti 500 Din, dva dni pozneje pa si je na ta lahek način priskrbel obleko njen spremljevalec pri posestniku Štefanu Šešlju iz Černove, ko so domači istotako bili odsotni na polju. Dolgoprstnež si je privoščil tudi okrog 500 Din denarja, za svojo »soprogo« žensko torbico, zlat prstan in drugo v skupni vrednosti 1370 Din. Imenovani par je pred tem kradel v okolici Žalca, odkoder se je napotil proti Šoštanju. Zasleduje ju tudi policija v Ljubljani.

Kolesarske dirke na Vrhniki

Na vzorno urejeni državni cesti nad Vrhniko je včeraj popoldne pod vodstvom g. Gorjanca in Zalokarja startalo 14 kolesarjev za gorsko prvenstvo Trigl. pododbora.

Najboljši čas dneva in naslov prvaka je dosegel Abulnar Franc, član »Ilirije«, ki je prevozil 6 km strmo gorsko progo v rekordnem času 12·17 minut. Kot darilo je prejel krasen pokal, darilo članic »Ilirije« in srebrno kolajno. Drugi je bil Valant I., tretji pa Redenšek Ivan.

Izmed junijorjev je dosegel naslov prvaka Šme Franč, član »Diska« iz Domžal.

Vsa prireditev je bila vzorno organizirana in sportsko na višku.

Na orožnikov bajonet se je nabodel

Žalosten dogodek na Jesenicah — Izgredi pijanih fantov

Jesenice, 27. oktobra.

V soboto popoldne je prišla družba fantov v gostilno »Zlata Praga« na Savi. Vse je šlo v redu, dokler se ni vnel med fanti prepir. Razburjenje pa se ni hotelo na noben način pomiriti, ampak se je od sekunde do sekunde stopnjevalo. V pretep je posegel tudi gostilničar, da bi fante pomiril, ampak ves njegov trud je bil zaman; spravili so se nanj in je imel dovolj opravka, da se jih je otepel. Pri tem je uporabil v obrambo kljuko pri štedilniku, s katero je zadal tovarniškemu delavcu z Javornika Klemenčiču Filipu manjšo rano na glavi. Na treh mestih ima Klemenčič Filip presekano kožo, lobanjske kosti so nedotaknjene.

Kri se je seveda vlila po glavi in obrazu, katero pa je nesrečnež še povrhu zmazal po vsej glavi, da je zgledal strašen. »Na pomoč« so jim prišli poklicani orožniki, katerim se pijani fantje niso pustili vjeti. Izzivanje, pridušanje, preklinjanje brez primere ni spravilo orožnikov iz ravnovesja. Največja upornika sta bila že omenjeni Klemenčič Filip in neki njegov tovariš Vister Stanko iz Podmoželklje. Kakor sta se ta dva vedla, je več kot pobalinsko. Klemenčič je silil, kljub temu, da ga je sestra branila, v orožnika, dokler jo ni staknil. Preveč se je zaletel v orožnika in se je nabodel na bajonet. Vistra so končno ujeli in ga vklenili. Zabavni del je bil končan in se je pričel žalostni del. Vistra so zaprli in ga po zaslišanju predali v sodne zapore, kjer bo počakal na zasluženo plačilo. Klemenčiča so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico Bratovske skladnice na Javorniku, kjer so ga skopali, očistili in ga zavezali. Prvotno se je mislilo, da so rane lažjega značaja, pa se je pozneje ugotovilo, da je rana v kiti v zrasteh na levi strani sila nevarna. Bolnika so v nedeljo dopoldne prepeljali iz tukajšnje bolnice v splošno ljubljansko bolnico. Žalosten dogodek! Krivci zaslužijo pač najstrožjo kazen!

Ljubljana, 28. septembra.

Filipa Klemenčiča so prepeljali včeraj v ljubljansko bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je njegova rana zelo nevarna in visi Klemenčič še vedno med življenjem in smrtjo.

Zlobno maščevanje požigalca in njegove žene

Žalosten konec vzorne kmetije na Dolenjskem

Bučka, 26. septembra.

Približno leto dni je tega, odkar je gorelo pri treh gospodarjih na Dolenjskem na en večer. Pri dveh posestnikih je pogorela hiša z gospodarskimi poslopji, in to pri J. Železniku v Zaborštu pri Bučki in pri A. Mlakarju v Stari Bučki pri Škocijanu. Pri posestnici Ruparjevi v Jermanvrhu pa je požgalec sam, ko je bil ogenj šele v razmahu, poklical kmetico, rekoč: »Baba pojd gasit!« O pravem času so potem ogenj pogasili in posestnica je utrpela le neznatno škodo.

Vsi so se spraševali, kdo bi bil požigalec. Istega večera je posestnik Franc Kočevar doma povedal svojcem, da ga zadnjič vidijo in kmalu nato je izginil. Ker ni bilo dva dni od njega nobene vesti, je sum padel takoj nanj in vsi so mislili, da je napravil samomor. Tretjega dne pa je prišel domov, nakar so ga orožniki aretirali. Posestnik Kočevar je svoj zločin po kratkem zaslišavanju priznal. Izpovedal je, da je požigal pri vseh treh posestnikih iz maščevanja. Pri okrožnem sodišču v Novem mestu je bil nato obsojen na 18 mesecev zapora in na plačilo škode obema pogorelcema. Oškodovanca sta dala po zapriseženih cenilcih-izvedencih pogorela poslopja oceniti in cenitev je precej visoko narasla, vendar ne tako veliko, da bi je požigalec ne zmogel plačati. Žena Kočevarja pa se je proti cenitvi uprla in tudi škode ni hotela plačati. Vzela si je advokata in prav isto sta storila oškodovanca. Pričela se je pravda, kateri je sledila komisija na licu mesta z več nego 30 pričami, katere so pa večinoma pričale oškodovanim posestnikom v korist. Kakor je bilo pričakovati, je tožbo posestnica Kočevar izgubila in morala bi plačati škodo, kakor je bila cenjena in pravdne stroške, kakor tudi advokate, kar je naraslo na več deset tisočev.

Ko je požigalčeva žena uvidela, da je pravda izgubljena, je pričela v začetku po tihem in po malem prodajati gospodarske stvari, poljedelsko orodje, vozove itd., nato pa celo smreke in hraste. Kar na debelo je pričela prodajati s poda tla in stene, šla je celo tako daleč, da je dala strgati iz betoniranih podbojev tečaje vrat in jih vnovčila. Če pa ni mogla kake stvari spraviti v denar, jo je pa razbila. Vse je delala le v ta namen, da bi vrednost premičnin in nepremičnin zmanjšala in da bi oškodovanci na ta način ne mogla priti do svojega denarja in da bi posestnika Železnik in Mlakar morala tudi advokate plačati. Nedavno pa je vihar ostanke demoliranega gospodarskega poslopja popolnoma uničil in tako leži pred hišo, ki je ostala nepoškodovana, kup razvalin — ostanki vzorne kmetije.

Celje

* **Narodni javnosti!** Celjska narodno-obrambna društva (Narodna Obrana, Ciril-Metodova družba, Jugosl. Matica in Jadr. Straža) so nameravala to jesen prirediti veliko propagandno veselico s prav bogatim in pestrim sporedom. Na svojem zadnjem sestanku pa je prireditveni odbor sklenil, da se prireditev ne bo vršila zaradi težkega gospodarskega položaja našega ljudstva, ker ta ne dopušča prirejanja veseličnih prireditev, združenih z gmotnimi žrtvami prirediteljev in udeležencev. To v znanje cenj. narodni javnosti, ki je naprošena, da vsaj direktno podpira navedena društva.

* **Nezgoda.** 18-letni mizarski vajenec Hrastnik Matevž iz Petrovč je 22. t. m. doma tako nesrečno padel po stopnicah, da si je zelo poškodoval levo nogo. Ker se mu je poškodba poslabšala, so ga morali oddati v bolnico.

Črna nedelja celjskih gasilcev

V nedeljo zjutraj okrog 8. ure so bili mestni gasilci alarmirani k požaru v Čretu št. 54, kjer sta gorela hlev in gospodarsko poslopje posestnika in delavca v Westnovi tovarni Maksa Zupanca. Mestni gasilci so se takoj odpeljali s svojo motorno brizgalno na kraj požara, kamor so kmalu tudi prispeli gaberski in teharski gasilci. Skupnim naporom se je posrečilo požar omejiti na goreči poslopji. Velika nevarnost je namreč bila, da bi se vnele sosedne hiše. Od začetka so gasilci zajemali vodo iz treh vodnjakov, ki so jih pa kmalu izpraznili, nakar so napeljali cevi v Voglajno. Hlev in gospodarsko poslopje sta zgorela, uničen je tudi ves letošnji pridelek. Škoda je velika in le delno krita z zavarovalnino. Požar je nastal na ta način, da so iskre iz pomanjkljivega dimnika zanetile seno. — Popoldne ob 6. uri so bili gasilci zopet pozvani, in sicer v vojašnico kralja Aleksandra na Mariborski cesti, kjer so se vnele saje. Ko so prišli tja, pa so že bili vojaki pogasili ogenj. Zvečer pa si je nekdo dovolil neumestno šalo z mestnimi gasilci. Ko je bila baš predstava ježiških akrobatov pred mestnim magistratom, je neznan človek pritekel v stražarnico gasilcev ter povedal, da je prišel neki moški alarmirat gasilce k požaru v Liscah. Gasilci so si s svojim avtom komaj utirali pot skozi množico ljudi ter so se odpeljali v Lisce. Ko so pa dospeli tja, so uvideli, da jih je nekdo potegnil, kajti o požaru ni bilo duha ne sluha. Brezvestneža, ki si je dovolil to neumno šalo, bi bilo treba strogo kaznovati.

Trbovlje

Nedeljska nogometna tekma na igrišču SK Amaterja je bila jako zanimiva. V predtekmi je rezerva SK Amaterja gladko odpravila rezervo SK Hrastnika s porazom 6 : 0 slednjega. Rezerva SK Amaterja je bila v veliki premoči, zlasti so se odlikovali Janc I in Janc II ter Mrzel in Sajevic. — Točno ob 16. uri pa sta se predstavili obe prvi moštvi SK Amaterja in SK Hrastnika. Amater vodi, toda obramba SK Hrastnika dobro čisti, končno Amater popusti in v 39. minuti zabije iz 5 m daljave SK Hrastnik neubranljivo v levi kot. Stanje 1 : 1. Takoj nato pritisne SK Amater in tudi tempo diktira. Halfes-linija SK Amaterja sijajno čisti in podpira napad. V 42 minuti zabije, po predložku jako razpoloženega Šorlija, desno krilo Jordan drugi gol in s tem postavi rezultat. — V drugem polčasu se menjajo napadi, toda obramba je na mestu. Pri tej tekmi so se ponovno odlikovali Gracer, Zupančič »trboveljski Hassl«, Pisanski Ivan, Kos, Šorli, Jordan, Rems in Borišek. V obče se je moštvo SK Amaterja v zadnjem času jako popravilo, kar je pripisati dejstvu, da ima sedaj po dovršenem težkem delu na zgraditvi novega igrišča mnogo več časa za treniranje. — Če bo SK Amater vztrajal na sedanji lepi in dovršeni formi svojih iger, potem mu je zmaga prvenstva v letošnji jeseni zasigurana. — Dopoldne sta merila svoje moči SK Retje in SK Dobrna istotako v prvenstveni tekmi, ki je končala s 3 : 3. Tehnično boljše moštvo SK Retja je tokrat odpovedalo in požrtvovalna Dobrna je vodila že s 2 : 3. Neodločni rezultat je nastal samo zaradi podaljšanje igre za 10 min. — V letošnjem letu je opaziti v naši dolini velik razmah sporta, žal pa je razvoj preveč enostranski, ker se omejuje le na nogomet. Naše sportnike bo treba seznaniti in sprijazniti še z drugimi panogami sporta, ki je naši mladini nujno potreben, ker ji krepi voljo in duh ter zdravi telo.

Mednarodne rokoborbe v Unionu

Ljubljana, 28. septembra.

Pri nocojšnjih rokoborbah je bil rekorden obisk. Borilo se je 5 parov. Izzivalna borba Šotlerja iz Šiške proti Mileusniću je ostala neodločena. Romanov je premagal neznanca. V ameriški rokoborbi je podlegel Rainer Sturmu. V velikem odločitvenem boju Kopa proti Prohaski je zmagal Kop. Revanžna borba Krause—Travaglini je ponovno končala z zmago slednjega.

Kronika nesreč na Jesenicah

Jesenice, 27. oktobra.

V zadnjih dveh dneh miulega tedna imamo beležiti zopet tri težje nesreče.

Štiriindvajsetletni tovarniški delavec Robič Pavel, p. d. »Žgajnarjev«, iz sosedne vasi Hrušica je zaposlen v »Martinu«. Pri delu se je Robiču spodtaknilo in je padel vznak tako nesrečno, da se zlomil eno prsno vretence.

Drugi ponesrečenec je Marolt Vinko, 59 let star in poročen ter istotako delavec v tukajšnjih tovarnah Kranjske industrijske družbe. Ta nesreča bi kmalu končala s smrtjo, a je prisotnost duha ponesrečenca to prepre.ila in je pritisnil »granik« Marolta s tako silo, da mu je zlomil desno ključnico.

Tretji ponesrečenec pa je samski 23letni delavec Vidic Jože doma z Jesenic, zaposlen pa v tovarni KID na Javorniku. Ko je šel po »šihti« zvečer ob 22 domov, mu je za »štreko«, kakor imenujejo ta kraj domačini, zdrsnilo in Vidic je padel čez nasip v jarek med kamenje. Poškodoval si je močno desno roko v zapestju, zadobil je tudi močan udarec in krvne podplutbe na desnem licu.

Vse omenjene ponesrečence so oddali v tukajšnjo bolnico Bratovske skladnice, kjer bodo morali ostati dalj časa v bolniški poštelji.

Jesenice

Osebna vest. Za starešino sodišča v Kranjski gori je bil imenovan g. dr. **Bregar.** Iskreno čestitamo!

Samaritanski tečaj Rdečega križa bo v oktobru in novembru v poslopju osnovne šole pod vodstvom zdravnikov gg. dr. Koruna in dr. Mediča. Kdor želi obiskovati tečaj, naj se prijavi odboru.

Prireditve sokolskega društva. Naše agilno sokolsko društvo ima na sporedu kar tri stvari. Vsi odelki pridno vežbajo za izredno akademijo, ki bo prve dni novembra. Diletanti bodo vprizorili Finžgarjevega »Divjega lovca«. Sokolski pevski zbor pa bo organiziral krasen koncert. Komur je še v spominu prvi koncert tega zbora, bo tudi tega sigurno posetil. Zdravo!

Občni zbor Akademskega krožka na Jesenicah. V soboto zvečer se je vršil pri »Tancarju« 3. redni letni občni zbor Akademskega krožka, ki je lepo uspel. Iz poročila predsednika je bilo razvidno skromno, a lepo delovanje krožka. Tajniško poročilo je razjasnilo velik promet v dopisih, ki ga je klub imel v minuli poslovni dobi. V imenu revizijonalnega odbora je poročal preglednik g. mag. phr. Žabkar Jože. Delo je pohvalil, vendar je vzpodbujal k še večjemu delu. Odbor je dobil razrešnico. Pri naslednji točki je bil izvoljen nov upravni odbor: predsednik **Poženel** Radko, tehnik; tajnik **Bogataj** Jože medicinec; blagajnik **Vilč** Albert, tehnik in gospodar **Veber** Rudi, jurist.

Trzin

Nov most. Te dni so začeli s pripravljalnimi deli za nov most čez suho strugo Pešate, ki je ob povodnji vedno polna. Baš pred mostom dela suha struga, ki teče kakih 50 metrov od jeza vzporedno z ljubljansko cesto oster, skoro pravokoten ovinek. Ker je dosedanji most lesen in ima tudi po sredi struge opore, znatno ovira odtok vode po suhi strugi, ki je ob povodnji vedno polna in tudi prestopi svojo ozko strugo. Ta lesen most prav sedaj podirajo in postavili bodo nov železobetonski most. Poleg starega pa so zgradili zasilen lesen most, da se bo promet lahko nemoteno vršil. Dela izvršuje ljubljanska tvrdka »Probuda«.

Še nekaj o elektrifikaciji. Morda se še ni o nobeni stvari pri nas toliko govorilo, kot o elektrifikaciji naše vasi. Večinoma so bili vsi navdušeni za elektriko. Brž pa, ko se je zvedelo, kolko bo morala naša občina, dalje koliko Soha in Tepalja vas prispevati, so pa občinski možje uvidevali, da so bremena prevelika in bi jih občine le z največjo težavo zmogle. Poslana je bila deputacija k g. banu dr. Marušiču, vložena prošnja in upamo, da bodo odločilni činitelji uvideli težkoče in potrebe naše občine.

Litija

Litija v temi. V soboto smo imeli ob tričetrt na 7, ravno ko je privozil osebni vlak v postajo, popolno temo. Ves večer smo bili brez luči. Kako je to mučno, posebno ob sobotah in nedeljah, smo močno občutili. Mislimo, da je nujna potreba, da ima občina rezervne priprave za one, ki se pokvarijo v elektrarni. Istotako bi bilo zelo umestno, da bi gorela luč na cestah celo noč in ne samo do pol 1.

Litija glasbeno napreduje. Koncert gasilske godbe litijske, ki ga je priredila v Litiji kot v Šmartnu, je še dokaj dobro izpadel. Izlet je bil lepo zaključen v Belem vrhu nad Temenico, kjer je godbenike lepo pogostil g. Fajdiga. Sploh pa godba pod dolgotrajnim vodstvom g. Kelermeniča lepo napreduje. — Koncert cerkv. pevskih zborov iz vse dekanije se je vršil v prosvetnem domu v Šmartnem. Nastopili so zbori iz Šmartnega, Štange, Janč in Kresnic. Prednašanje slednjih je bilo pod vodstvom gosp. Alojzija Starca jako dobro. — Ob nabito polni kinodvorani je nastopil mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode, ki je svojo nalogo res častno rešil.

Nogometna tekma. SK Litija je po daljšem premoru zopet odigral tekmo, to pot s SK Dunav iz Ljubljane z rezultatom 4 : 4 in s podaljškom 6 : 6. Sodil je dobro g. Krhlikar. **Igra je bila** zelo fair.

Razširjajte Jugoslovana!

Položaj našega izvoza sadja in grozdja

V Avstriji gnije 1000 vagonov domačih hrušk

Dunaj, 25. septembra.

Dunajski »Montag« je povedal, da v Avstriji gnije okoli 1000 vagonov domačih hrušk in jabolk. Dalje je povedal, zakaj je kljub najnižjim cenam zadnjih desetletij konsum jako majhen. Ali to nas ne zanima, kajti dosti nam je to, da gnije toliko domačega pridelka, kar nam bodi dokaz, kako težko je spraviti na dunajske in sploh avstrijske trge naše sadje.

V praški »Korespondence Československého ústavu zahraničního« pa čitam slovaški dopis, da imajo tam toliko hrušk, da jih kmetje niti obirati nočejo. Dali pa so najlepše po 20 vinarjev, torej nekako 30 para, vsakomur, kdor jih je hotel brati.. Kako mora tako dejstvo vplivati na nade našega izvoza, to si lahko misli vsak čitatelj sam.

Ta teden in še več dežuje dan na dan, tako da je bil izvoz naših češpelj minimalen. Zato pa so cene jako nategnile, do 70 grošev... in še više za prav lepo bosansko blago. Štajerske češplje so ponehale, še preden so dobro začele. V tem pogledu smo pač jako — majhni.

Za jesenska in zimska jabolka pa menda le še pridejo boljši časi, dasi niti za polovico ne tako dobri kakor lani. Ali tega daru božjega je toliko, da tudi pri nizkih cenah pride lahko precej denarja v deželo. Zato svetujem, naj se naši izvozniki le skrbno pripravljajo na ta izvoz.

Pa tudi za naše južnoštajersko grozdje se kaže dobra jesen in dobra kupčija, vsekako bolja za grozdje kakor pozneje za vino. Za vino ga ostane itak še vedno dovolj. Odobravam akcijo ravnatelja Andreja Žmavca za boljo organizacijo doma, da bi na vseh mestnih trgih imeli dovolj lepega domačega grozdja po zmernih cenah. To edino je modro delo in je treba, da ga izvršite. Bližina naših vinorodnih krajev z Dunajem in srednjo Evropo daje upanje, da bomo konkurenčni in da bomo lahko spravili velike količine našega lepega grozdja na zunanje trge. — Kdor potrebuje še kakšnih informacij, naj se oglasi...

Pri tej priliki pa moram opozoriti na pregledovalne komisije na vsem bivšem južnem Štajerskem. Čul sem namreč, da se naše komisije preveč dobesedno drže pravilnika in da ga napačno tolmačijo po duhu in namenu. Res je tam rečeno, **da belo in rdeče ali črno grozdje za izvoz ne — mešati**, ali je to mišljeno tako, da ne zmetavati v en koš belo in črno, marveč prodajati vsako posebe. — Ni pa s tem rečeno, da se ne sme zaradi zahtev tujih tržišč posamne košare na vrhu radi lepšega pogleda pomešati s par rdečimi grozdi. Torej: tuji trgi zahtevajo, da je v gornjih vrstah lepo pomešano belo in rdeče grozdje. In to mora biti dovoljeno. Tako pride najbrže tudi instrukcija iz Beograda, ker smo z Dunaja opozorili na tako dobro mišljeno strogost...

Vreme nam kvari to kupčijo takoj ob začetku, ali morda bo kmalu vendar le bolje. Vsekakor naj bodo naši izvozniki vedno pripravljeni, da ujamejo lepe dneve, tudi le poldneve, da takoj berejo in tovarijo. Kajti čim slabši so časi za izvoz, t. j. da ni lahko tovariti, toliko bolje cene se morejo ujet. In na ta lov boljih cen naj bodo naši izvozniki pripravljeni. A. G.

Mednarodna družba za hipotekarni poljedelski kredit

Zdelo se je že, da je misel ustanovitve Mednarodne družbe za hipotekarni poljedelski kredit, kakor mnogo sličnih načrtov, že povsem zaspala. Najnovejša ženevska poročila pa naglašajo, da se dela bližajo končni rešitvi. Zanimivo je dejstvo, da ima pri tej organizaciji veliko zaslug tudi naš zunanji minister dr. Marinković.

Komite, kateremu je bila v majskem zasedanju Društva narodov poverjena naloga organizacije tega mednarodnega instituta, je že izdelal temelje novemu bančnemu zavodu. Banka bo pričela s poslovanjem takoj, ko bodo dogotovljena tudi zadnja dela in ko bodo države, ki so pristale na sodelovanje, tudi ratificirale konvencije o osnovanju. Konvencije je podpisalo dvajset evropskih držav, med njimi tudi Jugoslavija.

Načrt organizacije je zamišljen tako, da se nahaja ves bančni posel pod direktnim nadzorstvom Društva narodov. Sedež banke bo v Ženevi.. Švicarski vladi banka ne plačuje nikakih fiskalnih dajatev.

Osnovna glavnica je povsem svojevrstna in se deli v tri skupine. Prvo tvori fond A, katerega polnijo države podpisnice konvencij. Ta fond predvideva višino 25 milijonov švicarskih frankov (ca. 275 milj. dinarjev). Velesile plačujejo po tri milj. šv. frankov, srednje sile, h katerim spada tudi naša država, plačujejo 1·75 milj. fr. Ti prispevki posameznih držav se bodo v teku časa polagoma zopet vrnili državam in sicer iz prihodov čistega dobička, ki ga bo izkazoval fond B.

Glavnica se zbira z izdajo družbenih delnic, ki se zopet delijo v delnice A in delnice B. — Prve so redne, druge izredne. Delnice A predvidevajo kapital 25 milj. šv. fr. Obvezno jih podpisujejo nacijonalne družbe. Pri nas n. pr. Drž. hipotekarna banka in Priv. agrarna banka, ki bosta redno poslovale z mednarodnim institutom. Udeležba se vrši po istem ključu, kakor za fond B. Oba naša zavoda bosta torej prispevala skupno 1·75 milj. šv. fr. Delnice B bodo izdane v višini 250 milj. šv. fr. Posamezne nacijonalne družbe imajo pravico, ne pa tudi dolžnosti, da se subskribcije teh delnic udeležijo.

Tretja skupina družabnega kapitala tvorijo lastne obveznosti v najvišjem iznosu 2,750.000 šv. fr. po posebnem ključu. Po tem ključu se opirajo posojila, ki jih zavod stavlja posameznim nacijonalnim družbam na razpolago, na obveznice, ki jih družbe nudijo zavodu kot kritje. Za enako vsoto more Mednarodna družba plasirati svoje lastne obveznice na velikih mednarodnih tržiščih.

Funkcija banke sestoji v svojem bistvu v tem, da družba nudi posojila samo za poljedelske svrhe. Domači zavodi, ki se bodo okoristili s temi posojili, jih smejo uporabljati samo za poljedelske obrate in za pospeševanje poljedelstva. Posojila domačih zavodov se nudijo samo po sistemu prve hipoteke. Domači zavodi se nadalje obvezujejo izvajanja izvestnega nadzorstva nad poslovanjem s strani Mednarodne banke.

Banka bo pričela vsekakor poslovati koncem tega leta. Predsednika in podpredsednika banke voli svet Društva narodov, sedem članov voli organizacijski komite, po enega voli BMP v Baslu in Mednarodni poljedelski institut v Rimu.

V bančno organizacijo pridejo državljani posameznih držav v razmerju z vplačanim kapitalom. Tudi naši državljani bodo zastopani v raznih svojstvih.

Mednarodna družba bo razpolagala z ogromnim kapitalom okroglo trideset milijard dinarjev. Ali bo ta ogromna, kakor izgleda tudi dobro organizirana družba v resnici omilila agrarno krizo — je vprašanje bodočnosti.

Gospodarske vesti

× **Splošno pomirjenje v denarnem prometu.** Razburljive in tendencijozne vesti, ki so jih širili prejšnji teden razni spekulanti, inozemski plačenci in v veliki meri nesposobni kritikuni, so z preciznimi izjavami naših najvišjih finančnih mest izginile. Posledice takih zločinskih početij, ki so prejšnji teden v važnejših trgovskih centrih povzročile nenormalno razgibanje gospodarskih, še bolj pa širokih krogov, so se danes že povsem zaključile. Denarni promet poteka zopet normalno. Za razburjenja **ni nikakega povoda**, kar smo z odkrito besedo že večkrat povdarili na tem mestu. Vso našo javnost pa prosimo, **da si usvoji popolno zaupanje do naših denarnih zavodov**, posebno onih, ki nudijo pupilarno varnost, in svoje prihranje, ki so mogoče v zadnjih dneh povsem brezmiselno menjali posest, zopet dovaja gospodarskemu delu v lastno korist in v dobrobit našega narodnega gospodarstva. S takim ravnanjem bodo najuspešneje prečrtani vsi oni zločinski naklepi, ki so jih kovali na račun naše lahkovernosti gotovi ljudje, ki jim je glavni posel obogatitev na račun ljudske naivnosti.

× **Prodaja lesa.** Dne 9. oktobra t. l. se bo vršila pri Direkciji šum v Ljubljani licitacija glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled pri isti direkciji).

× **Oddaja državne pšenice v mletje** se bo vršila potom licitacije dne 3. oktobra t. l. pri provijantskem odseku ekonomskega oddelka Ministrstva vojske in mornarice v Beogradu (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem odseku).

Dobave

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. oktobra t. l. ponudbe glede dobave instalacijskega materijala in konopnenih cevi ter glede dobave 3000 komadov brezovih metel.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2450 kg železne pločevine.

(Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Zavod »Obilićevo«, računovodstvo v Kruševcu Obilićevo sprejema ponudbe glede dobave koščic od sliv.

Dravsko intendantsko skladišče v Ljubljani sprejema ponudbe glede dobave ovsa in ječmena.

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 10. oktobra t. l. ponudbe glede dobave raznega pisarniškega materijala (papir, pivniki, spojke, vrvica, svinčniki itd. itd.).

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 12. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov flanš za jamske vozičke in 300 komadov delov za jamske vozičke ter glede dobave železa in železne pločevine.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Borzna poročila

dne 28. septembra 1931.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 28. sept. Amsterdam 2251·78 do 2258·62, Bruselj 782·64—785, Curih 1098·45 do 1101·75, Dunaj 789·77—792·17, Newyork 5610·26 do 5627·26, Pariz 222—222·66, Praga 166·19 do 166·69, Trst 287·77—288·67.

Zagreb, 28. sept. Amsterdam 2251·78—2258·62, Dunaj 789·77—792·7, Bruselj 782·64—85·—, Milan 282·64—85
lan 287·77—288·67, Newyork kabel 56·2126 do 56·3826, Newyork ček 56·1026—56·2726, Pariz 222—222·66, Praga 169·16—169·66, Curih 1198·45 do 1201·75.

Beograd, 28. sept. Amsterdam 2251·78 do 2258·62, Dunaj 789·37—792·17, Bruselj 782·64 do 785·—, Curih 1098·45—1101·75, Milan 287·75 do 288·67, Newyork 5610·26—5627·26, Pariz 222·— do 222·66, Praga 166·19—167·69.

Curih, 28. sept. Beograd 9·04, Pariz 20·21, London 19·37, Newyork 511·75, Bruselj 71·50, Milan 26·20, Madrid 45·50, Amsterdam 205, Berlin 117, Dunaj 71·90, Sofija 3·70, Praga 15·13, Varšava 57·20, Budimpešta 90·02.

Vrednostni papirji

Zagreb, 28. sept. Drž. papirji: 7% inv. pos. 70 bl., vojne škode 300—310, kasa 307 do 310 (310), dec. 312—314, 4% agr. obv. 43 bl., 7% Bler 54—56 (55, 55, 62), 8% Bler 62—65 (62, 63, 65, 67), 7% pos. hip. b. arang. 55—56 (55, 59), kasa 59—65, 6% begl. 44—46½. — 52—52 (52), Kredit 121—126
Banke: Poljed. 52—52½ (52), Kredit 121 do 126, Hrvatska —·—, Prašteđiona 957½—965 (957½), Union 147—150 (147), Jugob. 67—68 (67), Obrtna 36 d., Srpska 187½—189, Ljublj. kred. b. 117—120 (120), Medjunarodna 68 d., Narodna 4050—5000, Zemaljska 114 bl., Narodna 25 d., Našička 690 bl. — Industrija: Šečerana Osijek 160—170, Trboveljska 205—250, Slavonija 200—205 (200), Vevče 110—115 (110), Gutt. 105—110, Slaveks 25—27 (25), Danica 65 do 75, Brodvagon 55 bl., Ragusea 200—250, Oceanija 190 bl.

Žitna tržišča

Novi Sad, 28. sept. Pšenica: Cene po zakonu za oktober. Vse ostalo brez izpremembe. Tendenca: neizpremenjena. Promet: 41 vagonov.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjeno mlačna, promet: 1 vagon parjene bukovine.

Tržno poročilo poljskih pridelkov

Na spodnjem ptujskem polju je bila ta teden sledeča situacija:

Beli krompir: Malo povpraševanja, kar je imelo za posledico, da je nakupna cena padla na 65 para. Po tej ceni sta bila iz Moškanjc odposlana komaj dva vagona. V Ormožu je bila cena 5—10 para višja.

Zgodnji krompir: Producentu se nudi 80—85 par, vendar je dvomljivo, da bi se dobilo blaga za vagonske pošiljke iz razloga, ker se ga malo sadi in pride malo na trg. Kar je bilo, je prodano.

Čebula: Živahno povpraševanje, nakupna cena 250 in višje.

Česen: Manjši zaključki na podlagi nakupne cene 600 Din.

Zelje v glavah: Nakupna cena 60 Din.

Fižol: Koks, 200, beli 150 Din.

Jabolka namizna: Od zadnjega poročila neizpremenjeno.

Jabolka za prešo: Nobenega zanimanja.

Kar se tiče cene krompirja, moramo naglasiti, da tendenca na ptujskem polju ne odgovarja letošnjim tržnim prilikam. V južnih predelih naše države je bila krompirjeva letina slaba. Tudi iz Italije prihajajo slična poročila. Tendenca se mora vsekakor učvrstiti. Vsako prenagljenje prodaje se lahko maščuje.

Sport

Za prvenstvo podsavezne lige

V Ljubljani se je v nedeljo odigrala ena najvažnejših tekem podsavezne lige. Rezultat 1 : 1 (1 : 0) ne more zadovoljiti Ljubljane. Posebno napad ni mogel najti potrebne harmonije. Mariborsko moštvo je pokazalo kompaktnejšo igro, vendar boluje na potrebni odločnosti, ki bi lahko registrirala boljše rezultate.

V Celju je Ilirija premagala Atletike s 3 : 2 (2 : 0).

V Mariboru sta si proti vsakemu pričakovanju Železničar in Svoboda delila točki z rezultatom : 1 (1 : 0).

Situacija:

Primorje	3	2	1	0	9:3	5
Maribor	3	2	1	0	12:6	5
Ilirija	3	2	0	1	7:3	4
Svoboda	3	0	2	1	5:7	2
Atletiki	3	0	1	2	4:10	1
Železničar	3	0	1	2	2:5	1

Četrto kolo državnega prvenstva

V Zagrebu je Gradjanski pičlo premagal Mačvo z rezultatom 1 : 0 (1 : 0). Zagrebčane je rezultat precej iznenadil.

V Beogradu je lanski državni prvak podlegel Beograjčanom. BSK je premagal Concordio z : 1 (1 : 1). V splošno se je pričakovala silnejša zmaga Beograjčanov radi slabe forme Concordije.

V Splitu je Hajduk odpravil Saška s 3 : 1 (1 : 0). Tudi tu se je pričakoval s strani Hajduka boljši rezultat.

Vsekakor je treba povdariti, da so vsi naši klubi izven forme. To vsaj kažejo doseženi rezultati.

Situacija:

BSK	3	3	0	0	10:1	6
Gradjanski	3	3	0	0	4:1	6
Hajduk	3	1	1	1	4:6	3
Concordia	3	1	0	2	7:6	2
Mačva	3	0	1	2	3:7	1
Sašk	3	0	0	3	1:8	0

Mednarodni sport

Na Dunaju se je odigrala v nedeljo prvenrezultatom 10 : 0 za Rapid. Floridsdorf : Hakoah 1 : 0.

Jesenske konjske dirke na Teznem pri Mariboru

Maribor, 27. septembra.

Na dirkališču na Teznu pri Mariboru je v soboto in nedeljo priredilo Mariborsko kasaško društvo konjske dirke, ki so doprinesle prav lepe in napete boje med posameznimi konkurenti. Udeležba o dstrani tekmovalcev je bila rekordna in tudi obisk je bil zadovoljiv. V naslednjem rezultati:

Prvi dan:

I. **Dirka Karla Pachnerja**: amaterska heat vožnja za 4 letne in starejše konje vseh krajev. Proga 1600 m. Nagrade 2500·—, 1250·—, 750·—, 500·— Din. 1. **Saladin** (Franc Filipič) 1·32; 2. **Jon** (Franc Reibenschuh) 1:29·5; 3. **Finiš** (Franc Sagaj) 1:34·7; 4. **Posilni** (Ivan Krušič) 1:32·2.

II. **Dirka Rudolfa Warren-Lippitta.** Za 3 do 12 letne jugoslovanske konje. Proga 2200 m. Nagrade: 2000·—, 1000·—, 600·—, 400·— Din in državna nagrada centrale jugoslovanskih hasaških društev. 1. **Uskica** (Franc Kardinar); 2. **Turista** (Franc Filipič) 1:45; 3. **Nina** (Alojz Slavič) 1.45·5; 4. **Psina** (Jožef Slavič) 1:42·2.

III. **Dirka Karla Pachnerja**: druga vožnja: 1. **Uskok** (Josip Sebelič) 1:31·5; 2. **Saladin** (Franc Filipič) 1:32; 3. **Posilni** (Ivan Krušič); 4. **Finiš** (Franc Sagaj) 1:30.

IV. **Dirka Plunger jun.** Za 3 do 12 letne jugoslovanske konje. Proga 2100 m. Nagrade: 1500, 750·—, 450·—, 300·— in državna nagrada cetrale jugosl. hasaških društev. 1. **Turista** (Franc Filipič); 2. **Samers** (Karl Weitzl) 1:46·7; 3. **Koketa** (Ivan Bunderl) 1:40·2; 4. **Otero** (kobilarna Turnišče) 1:46·2.

V. **Dirka Karla Pachnerja**: tretja vožnja: 1. **Danka** (kobilarna Turnišče) 1:31·5; 2. **Saladin** (Franc Filipič) 1:32; 3. **Jon** (Franc Reibenschuh) 1: 29; 4. **Uskok** (Josip Sebelič) 1:30·5.

VI. **Spominska dirka dr. Alfreda Rossmanita.** Dvovprežna amaterska vožnja za 3 letne in starejše jugosl. konje. Proga 2800 m. Nagrade: 2000·—, 1000·—, 600·—, 400·— Din in državna nagrada centrale jugosl. hasaških društev ter častna nagrada zmagovalcu od Mariborskega hasaškega društva. 1. **La Fliche-Turista** (Franc Filipič) 1:52·7; 2. **Finiš-Borica** (Vekoslav Razlag) 1:44, 3. **Nina-Uskica** (Alojz Slavič) 1:56·5; 4. **Bandi-Doncette** (Frido Högenwarth) 2:05.

VII. **Dirka Karla Pachnerja**: odločilna vožnja: 1. **Danka** (kobilarna Turnišče); 2. **Saladin** (Franc Filipič); **Uskok** (Josip Sebelič).

(Rezultate naslednjih dirk jutri.)

Damski plašči
Moške obleke po meri
Palača Viktorija **„Noblesse“**

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5·—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10·— (do 10 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Trgovski lokal
v Ljubljani išče večja tovarna čevljev v Sloveniji za prodajalno. — Ponudbe na upravo pod »Strogi centrum«. 2162

Naprodaj
sta dvo- in tristanovanjski hiši, popolnoma novi, prva na Kodeljevem, druga na Selu. Istotako tudi nova enonadstropna pekarija na zelo prometnem kraju na Selu. Vse tri hiše se lahko plačajo z vložno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske in drugih domačih denarnih zavodov. Poizve se pri Josipu Oražem, Moste pri Ljubljani. 2193

Krznarstvo
izdelava in popravilo **krznenih plaščev** in vseh vrst izdelkov iz krzna po najnižji ceni nudi
KRAŠNA MIRKO
Ljubljana
Wolfova ulica 12 (dvorišče).
2144

Šoferska šola
oblastveno koncesijonirano
I. Gaberščik
bivši komisar za šoferske izpite. — Ljubljana, Dunajska cesta štev. 31. — Prihodnji redni tečaj prične dne 1. oktobra. 2108

Holandske gomolje 2182
hiacint, tulipanov itd. v 130 vrstah po imenih nudi
Sever & Komp.
Ljubljana, Gosposvetska 5

Uprava Sokolskega društva v Radovljici razpisuje mesto
hišnika
v Sokolskem domu. Nastop 1. novembra t. l. Ponudbe je poslati najkasneje do 6. X. t. l. na Upravo Sokolskega društva Radovljica. 2192

Bukova drva
trboveljski premog
pri tt.
„KURIVO“
LJUBLJANA
Dunajska cesta 33
(na Balkanu)
Telefon št. 34 84

Radi preselitve
oddam ženski šivalni stroj, nerabljen, na katerega sem plačala že 500 Din na račun in ne zahtevam povračila. Garancija 30 let. Daljno plačevanje Din 150·— mesečno. Naslov v upravi lista pod „Ugodnost“ 2149

Pšenico
domačo, samo od producentov, kupuje in mlinom prodaja za račun. »Prizadac«, Gospodarska zveza Ljubljana. 2189

Prodajalce časopisa
iščemo za dnevno in večerno prodajo. Nudimo poleg tega še postranski zaslužek. Reflektiramo v prvi vrsti na železniške ali poštne upokojence. Zglasiti se je v upravi Jugoslovana.

Stavbne nasvete
daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Nogavice, rokavice, volna in bombaž
najceneje in v veliki izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Prednost pri dobavi del **»Stanovanjske in kreditne zadruge v Ljubljani«** imajo zadružni člani. Vabi se k pristopu v zadrugo:
stavbne podjetnike, strokovne in navadne delavce.
Vpis opravlja tekom tedna ob 7. uri zvečer in nedeljo dopoldne v Zgornji Šiški 148 (pri Logarju) 1291

P. Ripson: 74

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Bil je torej prisiljen vnovič čakati tričetrt leta, da se vrneta oba planeta spet v svojo bližino. In čakal je, odločno kot vojak na straži, ki ve, da mora izdržati do konca. Čas si je preganjal z vsemi mogočimi stvarmi. Enkrat je celo poletel daleč proti severu, misleč da bo prišel k svojim Marsovcem, ali ti so bili predaleč. Motorna sila njegovega letala je pojenjavala v meri, kolikor bolj se je oddaljeval od oddajne postaje. Ko se je hitrost njegovega letala zmanjšala na polovico, je spoznal, da ne sme naprej, in se je vrnil.

Nato se je spomnil vampirjev. Hotel je na vsak način vzeti en par teh pošasti za svojega prijatelja Pinta seboj. Zato se je nekega večera odpeljal z letalom v bližino vhoda njih jame, na vrhu ugaslega ognjenika, in je tu postavil tik vhoda tri velike električne luči. Vzel je seboj električno puško in čakal poleg svojega letala. Ko je nastala popolna tema, je priplahutala velika jata vampirjev iz jame, da bi šla na nočni lov. Z divjim sikanjem so bežali pred močno lučjo svetilk, a Robert je to priliko porabil, da je streljal nanje. Električni bliski so udarjali iz puškine cevi v jato in od silnega sunka omamljeni so nekatere živali pocepale na tla. Robertu ni bilo težko, s pripravljenimi konopci povezati dva odrasla vampirja in ju spraviti v letalo. Nato je prijel za dva zaboja, polna razstreljiva, ter ju je zalučil v jamo. Nekaj sekund pozneje sta se čula dva silovita poka in ogenj je švignil iz jame. Tema pokoma je sledilo strašno gromenje, kot bi se podirale skale, in pa obupno tulenje ranjenih in umirajočih zveri. Tla so se zazibala Robertu pod nogami in naglo je skočil v letalo, vključil tok in se dvignil v višino. Bil je zadnji trenutek, kajti vrh gore se je sesul s silnim truščem v votlo notranjost. Gnezdišče vampirjev je bilo razrušeno, ali Robert je ta svoj prenagleni čin skoraj plačal z življenjem.

Oba vjeta vampirja je spravil v nalašč za to pripravljeno kletko poleg kupolske stavbe in hranil ju je z živalmi, ki jih je streljal.

7. poglavje: V vsemirskem letalu.

Dan se je vrstil za dnem, teden za tednom, mesec za mesecem. Edino, kar je Robert še hotel napraviti na Marsu, je bilo to, da je vsak večer bil na vrhu vampirske gore in tam pokončal še zadnje pošasti, tako da je bil prepričan, da bodo njegovi Marsovci imeli odslej mir pred temi krvosesi. Žal mu je bilo, da ni mogel več do njih, toda upal je, da se bodo okoristili z vsem, kar jim je bil pokazal in da bodo v teku časa le napredovali v civilizaciji in slednjič morda celo prišli do obeh stolpov ter spoznali, da je na Marsu živel tudi drug, še bolj kultiviran človeški rod.

Noč odleta je slednjič napočila. Robert je stal poleg velike kovinske kroglje, ki jo je bil z dvigalom postavil na vrh kupole. V krogljo je bil spravil vse potrebno: cilindre s stisnjenim, oziroma tekočim zrakom in kisikom, hrano in pijačo in, kar se mu je najbolj dopadlo, oba vampirja v nalašč zanje konstruiranih kletkah. Ta dva sta bila v posebnem prostoru na dnu okroglega letala.

Še enkrat je Robert pogledal okoli sebe po tem planetu, na katerem je neprostovoljno živel toliko časa. Potem je stopil v krogljo, potegnil za seboj vrata in jih dvakratno zasigural. Nato je stopil k zeleno pobarvanemu stroju in spustil tok vanj. Nekako pol ure je pustil brneti motor, potem pa je napravil poskus. Vzel je steklenico v roke in jo spustil. Steklenica pa ni padla na tla, temveč je ostala v zraku kot bi stala na nevidnem podstavku. Poskus se je posrečil: žarki, ki so izhajali iz stroja, so bili odvzeli vsemu, kar se je nahajalo v kroglji, pa tudi kroglji sami težnost. Nobeno nebesno telo torej tega vsemirskega letala ni moglo privleči. Tako je bilo vse pripravljeno za polet.

Kultura

Kralj na Betajnovi

Ko je človek v soboto gledal Kralja na Betajnovi v Narodnem gledališču, se mu je moralo zdeti, kakor da naš svet šele polagoma dorašča, da bo mogel Cankarja sprejeti vase — naš teater, naše občinstvo, naš človek. Cankarjevo življensko delo leži pred nami še zmirom nerazumljivo in nepoznano, njegova epohalna veljava v našem književnem in kulturnem življenju je bolj uspeh njegovega neizprosnega, brezkompromisnega družabnega aktivizma, s katerim je pribil in utrdil svojo osebnost in svojo umetniško tvornost v naši kulturi, kakor za stvar naše iskrene pripravljenosti, da ga poiščemo, da ga odkrijemo in da gremo polagoma za njim. Da, Cankar nam je še zmirom nepoznan, njegovo delo še čaka, da pride nekdo in ga razgrne pred nami. Toda tako na nejasnem si pa najbrž nikoli nismo bili ž njim —vsaj bo to mimogrede potoženo — da bi nas ne moglo žaliti in boleti, kar je zadnjič I. Pregelj napisal v Dom in Svetu ob XII. zvezku njegovih zbranih del — tisto o Cankarju — »bolnem geniju«, čigar življenski poem je tolikokrat le skrajno subjektivno, včasih kar samo — pridno vase zaprt, ozko doživljanje užaljenega bohema z ničemurno kretnjo in kričavostjo demokritskega demagoga«. Ironija usode je — kakor se pač vse naše kulturno dejanje in nehanje zdi ena sama večna ironija — ironija usode je, da je to uničujočo sodbo o Ivanu Cankarju napisal prav tisti književnik našega časa, ki bi mu moglo enako nerazumevanje, kakor ga je Pregelj tu zagrešil, očistiti prav vse iste črne oznake, kar jih je nametal v Cankarja — od samopridne subjektivnosti do bohemstva in demagoštva, samo da sta Cankar in Pregelj pač vsak iz svojega sveta. Da, čas je malo zrasel medtem, kar Cankarja ni, človeku so se odprle nove smeri, toda naša pota niti danes še ne vodijo nikamor drugam kakor k njemu, človeku, umetniku, bohemu in demagogu, kakor pač z nami stojijo stvari: v vsakem izmed nas je malo več bohema, kakor ga je bilo še za Cankarja v ljudeh, in vsakemu izmed nas je naloženo, da je pomalem demagog. Čas dozoreva, da se najdemo ž njim.

Kralj na Betajnovi je v tej ustvaritvi našega gledališča stopil pred nas, da morda še nikoli nismo v tako jasni, čisti veličini videli Cankarjevega dela na odru. Cankar je umetnik duše, simbola, skritih, nevidenih stvari in ta njegova drama, ki je skoraj gotovo najsilnejša socialna drama naše književnosti, je predvsem drama človeka in duše. Cankar nasproti Kantorju, tej nietzschejavsko mogočni, nadresnico podčrtani in potencirani podobi malega kapitalističnega sveta pri nas, ni mogel postaviti socialnega ravnovesja v silah, ki bi se z enako močnim orožjem borile proti njemu in ga morda zmagovale, kakor v naši družbi v resnici nikoli ni bilo dovolj močnega, nevarnega odpora proti vsemu, kar je bilo in kar je Cankar v svojem uporu prav za prav klone in resignira, Cankar sebe — Maksa samo tiho, brez patosa žrtvuje za plemenit poraz; toda Cankar se je prikradel v dušo Kantorja, v dušo človeka samega, ki ima noč in vse v rokah in tu se razgrize ciankalij njegove drame: vsa ta moč in oblast, ves ta triumf krivice, nasilja in krvi, je obsojen, da se pogrezne sam vase in da se zdrobi v prah in pepel. Cankar, ta naš veliki, največji individualist, ki se je rodil v prebornem, premalo drznem in premalo upoznanem ambijentu, da bi se mogle klice njegovega revoltirajočega duha razrasti do tiste preproste, nekomplicirane, naravnost ob množico naslonjene borbe, do katere je v zadnjih desetletjih prišlo toliko velikih, njemu sorodnih književnikov in umetnikov pri drugih narodih, Cankar, ta naš veliki individualist, je znal tej svoji množici vendar podariti vse, kar je imel: vso samoto in ves brezup svojega izobčenega srca — in iz tega bednega, žalostnega darovanja rase vse, kar imamo zdaj in kar bomo imeli poslej, iz te žrtvovane samote bo zrasla naša skupnost, iz tega brezupa se je rodila vera našega optimizma. Kralj na Betajnovi je socialna drama, kakršne najbrž ne premore izlepa kakšna druga književnost na svetu, to je drama našega starega, na smrt obsojenega sveta samega — in mrtvaška pesem, ki se oglaša iz dna strahotnih, neizpovednih tišin, je samo zadnja pesem pred zmagoslavjem, ki mora priti.

Ustvaritev na našem odru v Debevčevi režiji je izoblikovala vse bogastvo, kar ga je v delu. Morda sem prvikrat na ta večer zaslutil, kako daleč, kako neskončno daleč gre vse to, kar je Cankar napisal; okrog ljudi in stvari na odru je človek čutil svetove, ki krožijo okrog vsake njegove misli in besede — vse je prišlo na dan, tisto malo, kar je v tekstu, in vse tisto neskončno, kar je za njim. Težo igre je režiser položil navznoter, za vidne stvari; iz vsake kretnje, iz vsakega premora je dihala luč.

Igralci so drug ob drugem rasli do vrha. — Nasproti silnemu Kantorju, ki ga je dal **Levar**, je bil **Debevec** kot Maks v mehkih, šibkih mimutah za spoznanje premočan. — **Kralj** (Krnec) je vsak večer novo presenečenje, zanj ni mogoče več najti besede; za go. **Šaričevo** (Nina) je prav tako. In **Gregorin** (Bernot) je ves neposreden in nov. Toda uspeh je vsem slonel na ramah — **Cesarju** (župnik), **Mariji Veri** (Kantorjeva žena), **Danilovi** (Francka), **Danešu** (sodnik), **Rakarjevi** (Lužarica) in vsem.

Dejali so nekoč, da je Cankar preizkušnja našega teatra. Preizkušnjo je teater prestal. Toda tudi preizkušnja za nivo kulture v našem človeku je Cankar — in tega človeka v soboto ni bilo v gledališču. Mnogo bo treba še napraviti na svetu — toda na začetku vsega bo treba zlomiti to žalostno, jalovo brezbrižnost, ki je v ljudeh.

Fri.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Začetek ob 20. uri zvečer.

Drama

Torek, 29. septembra: Dogodek v mestu Gogi. Red A.
Sreda, 30. septembra: Kralj na Betajnovi. Red B.
Četrtek, 1. oktobra: Pritičje in prvo nadstropje. Red C.

Opera

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sobota, 3. oktobra: Lucerna, premijera. Izven.
Nedelja, 4. oktobra: Viktorija in njen huzar, opereta. Primijera. Izven.

Ljubljanski Zvon prinaša v svoji septembrski številki: **Vidmarjev članek** o Francetu Levstiku kot literarnem kritiku, ciklus **Gradnikovih pesmi Izpoved, Seliškarjevo** novelo Pavla, nadaljevanje **Grahorjevega** eseja Sociološke enačbe, **J. Kranjca** novelo Sreča na hribu, nadaljevanje **Gspanove** študije o Villonu in pa nadaljevanje **Berkovega** romana In solnce je obstalo. V obzorniku so poročila o Keleminovi izdaji Bajk in pripovedk slovenskega ljudstva (Pajk), o Zormanovi zbirki Pota ljubezni (Gspan), o Pirjevčevi izdaji Levstikovih pisem (Pajk), o Jankovićevi knjigi Iz slovenačke književnosti (Debeljak) itd.

Radio

Ljubljana, torek, 29. septembra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Dr. Franc Veber: Etika in sociologija evangelijev. 20.00 Jože Gregorič: Kmetski upori. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Čas, vesti, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, torek, 29. septembra. 9.00 Zborovanje »Poljedelske zveze«. 12.45 Radio orkester. 13.35 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Zvočni film. 19.30 Predavanje. 20.00 Radio orkester. 20.30 Zagreb. 22.30 Poročila. 22.50 Plošče.

Zagreb, torek, 29. septembra. 12.30 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Radio orkester. 18.30 Novice. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Klavirski koncert. 21.30 Pesmi. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Plesna glasba.

Praga, torek, 29. septembra. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.10 Plošče. 14.30 Koncert. 17.10 Mladinska ura. 17.20 Plošče. 19.30 Poljudna glasba. 21.00 Radio orkester. 22.15 Bratislava.

Ljubljana, sreda, 30. septembra. Opoldanski program odpade. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Literarna ura: Levstikova satira (prof. Fr. Koblar). 20.00 Prvi velemojstrski šahovski brzoturnir v radiu. 22.00 Čas, dnevne vesti.

Beograd, sreda, 30. septembra. 10.00 Osnovnošolska ura. 11.35 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.35 Poročila. 16.00 Plošče. 17.00 Ruske narodne melodije na harmoniko. 17.30 Radio orkester. 19.30 Predavanje. 20.00 Narodne melodije. 20.30 Berlin. 22.00 Dnevne vesti.

Zagreb, sreda, 30. septembra. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Plošče. 18.30 Novice. 20.00 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Berlin. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Zvočni film.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

A I 134/31—5. 2706

Oklic, s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

Potočnik Martin, hlapec v Žalcu št. 93, je umrl dne 20. aprila 1931 in ni zapustil nobenega sporočila poslednje volje.

Je li kaj dedičev, sodišču ni znano.

Gosp. Videmšek Josipa, viš. sod. oficijala v pokoju v Celju, postavlja sodišče za skrbnika zapuščine.

Kdor hoče zahtevati zapuščino za se, mora to v enem letu od danes naprej javiti sodišču in izkazati svojo dedinsko pravico.

Po preteku tega roka se bo zapuščina, v kolikor so zahteve izkazane, izročila, v kolikor se to ni zgodilo, se bo državi v prid zasegla.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I.,
dne 24. septembra 1931.

*

E 232/31—8 2699

Dražbeni oklic.

Dne 27. oktobra 1931 ob enajstih bo pri podpisanem sodišču, soba št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Podrečje, vl. št. 293, hiša št. 34 z zemljiščem v izmeri 5679 m².

Cenilna vrednost: 26.780 Din;
najmanjši ponudek: 20.410 Din.

Prodaja se vrši najprvo v skupinah.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče na Brdu,
dne 15. septembra 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 22/31—5. 2711

1055. Poravnalni oklic.

Otvoritev poravnalnega postopanja o premoženju Korošec Marije, gostilničarke, Gorenje, p. Šmartno ob Paki.

Poravnalni sodnik: Potočnik Anton, starešina okrajnega sodišča v Šoštanju.

Poravnalni upravitelj: dr. Terčič Franc, odvetnik v Šoštanju .

Narok za sklepanje poravnave pri okrajnem sodišču v Šoštanju dne 12. oktobra 1931 ob devetih. Prijavni rok do 8. oktobra 1931.

Poravnalna kvota: 40% plačljiva v 10 mesečnih jednakih obrokih počenši 60 dni po pravomočni potrditvi poravnave.

Okrožno kot poravnalno sodišče Celje,
odd. I., dne 11. septembra 1931.

*

Sa 30/31—2. 2705

1056. Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Zemljič Friderika, trgovca in posestnika v Ljutomeru, registrovanega pod firmo Fric Zemljič v Ljutomeru.

Poravnalni sodnik dr. Kovča Franc, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru; poravnalni upravnik Žmavc Josip, odvetnik v Ljutomeru.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, soba št. 84 dne 16. novembra 1931 ob poldesetih. Rok za oglasitev do 10. novembra 1931 pri okrožnem sodišču v Mariboru.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 25. septembra 1931.

E IV 69/31—24. 2709

1057. Sklep.

Na podlagi sklepa okrožnega sodišča v Mariboru, odd. III., z dne 18. septembra 1931, opr. št. Sa 26/31/70, da se naj na dne 7. oktobra 1931 odrejena prisilna dražba nepremičnine vl. št. 36 k. o. Grajska vrata odloži v smislu § 40, odst. I., o prisilni poravnavi za 40 dni, se ta dražba prekliče in odredi na 23. novembra 1931 ob devetih v sobi št. 27.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV.,
dne 22. septembra 1931.

*

Sa 13/31—6. 2704

1058. Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Pernat Ivanom, trgovcem in posestnikom v Črni, in njegovimi upniki pri poravnalnem naroku dne 26. junija -931 sklenjena prisilna poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolžnik upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila (§ 30), 52% kvoto njihovih terjatev, plačljivo v enem letu od dne pravomočno sklenjene ponavnave in sicer v štirih četrtletnih obrokih.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III.,
dne 17. septembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 9594/II. 2686

Razglas.

Gradba novega hladilnika v Velenju.

Na podlagi sklepa direkcije državnih rudarskih podjetij v Sarajevu, štev. 25.470/31 z dne 16. septembra t. l., in v smislu čl. 86, odstavek 1. zakona o državnem računovodstvu oddaja direkcija državnega rudnika v Velenju drugič dela za zgraditev hladilnika na podlagi neposredne licitacije, ki se bo vršila dne 12. oktobra t. l. ob enajstih pri podpisani.

Kavcija v znesku 5% od ponudene vsote za domače in 10% za tujce se mora položiti pri blagajni direkcije državnega rudnika v Velenju najkesneje do 10. ure na dan licitacije. Prevzemniku se stavlja na razpolago ves gradbeni materijal, materijal za opaženje itd., električna sesalka in stroj za mešanje betona.

Zemlja se mora samo izkopati, ne pa tudi odpeljati.

Pravico, udeležiti se licitacije, imajo samo one osebe, ki predlože dokazila o svojih podjetniških sposobnostih.

Načrti, predračun stroškov in pogoji so pri podpisani vsak delavnik med uradnimi urami na vpogled.

Direkcija dravnega rudnika v Velenju;
A.A. dne 22. septembra 1931.

Razne objave

Objava. 2689

Ukraden mi je bil obrtni list za izvrševanje lončarstva izdan od sreskega načelstva v Murski Soboti dne 8. marca 1921, št. 1072. Proglašam ga neveljavnim.

Koltaj Ivan, s. r.
Ratkovci 8, p. Prosenjakovci.

*

2667 3—3

Objava.

Izgubil sem legitimacijo za nošenje služ. orožja, izdano od Glavnega oddelka finančne kontrole na Jesenicah z dne 8. septembra 1930. str. 3311 na ime Čuk Alojzij, podpregled. fin kontrole v Stari Fužini.

Proglašam jo za neveljavno.

Čuk Alojzij, s. r.
ppregl. fin. kontrole.

Drobnarije:

Krema v škatljah	Din 6·—
Krema v stekleničicah	Din 6·—
Krema v tubah	Din 5·—
Žlice za čevlje	Din 3·—
Ženska in moška kopita	Din 19·—

Za vso družino

Pripravili smo za roditelje in za otroke — za lepo in grdo vreme, za dom in izven doma in za vsak poklic primerno obutev.

Jesen je tu, pazite na svoje zdravje. Slabo vreme: dež, blato in mraz boste vzdržali samo v dobri obutvi. Najprvo kupite dobro obutev, s tem si boste ohranili zdravje in si prihranili mnogo denarja.

Za deževno vreme potrebujete galoše, ki Vam bodo obvarovale noge pred vlago.

Za delo, trg in potovanje imamo posebno praktično obutev.

Za delo v pisarni, uradu in trgovini imamo lahko obutev.

Za nedeljo in praznike imamo luksuzno obutev iz ševroja, laka in semiša.

Doma, po dovršenem delu odpočijte noge v naši hišni obutvi.

50.000 naših sodelavcev skrbi za vse, kar Vam je potrebno za nastopajočo sezono. Naše 35 letno izkustvo je najboljše jamstvo, da boste dobili za majhen denar najpopolnejše izdelke in da boste v naših prodajalnah zadovoljili vsem svojim potrebam.

Obiščite naše prodajalnice, obrnite se na naše sodelavce, oni se bodo potrudili, da boste povsem zadovoljni.

Nogavice:

Moške iz sukanca	Din 9·—
Moške iz sukanca	Din 15·—
Moške svilene	Din 25·—
Ženske	Din 15·— in 25·—
Ženske svilene	Din 35·—

49

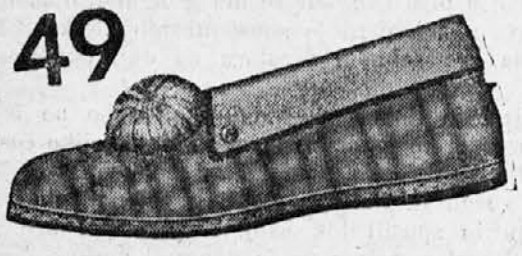

Mikado. Vrsta 7045

Kadar ste doma in kadar delate v kuhinji in hodite iz sobe v sobo, nosite te copate. Obvarovale Vas bodo prehlada. V njih se Vam bodo noge najbolje odpočile.

129

Vrsta 3672-22

Elegantni fantovski čevlji iz črnega ali rujavega boksa. Podplat je iz usnja z gumastimi petami. Široka oblika čevlja zagotavlja veliko udobnost pri hoji.

169

Vrsta 3635-18

Polčevlji iz laka ali iz boksa z nizkim usnjatim podplatom in usnjato peto z gumijem. — Široka oblika daje čevlju veliko udobnost.

169

Vrsta 9845-08

Čevlji za vsako priliko. Imamo jih iz laka in ševroja. So zelo enostavni in elegantni. Za ulico in za družbo so Vam ti čevlji potrebni.

Rata

Za vsak par čevljev imamo primerne nogavice

69

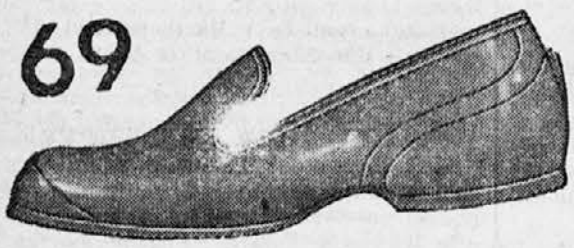

Moške galoše. V največjem dežju in največjem blatu bodo Vaše noge v njih vedno suhe. Ženske galoše z nizko ali visoko peto Din 59·—.

169

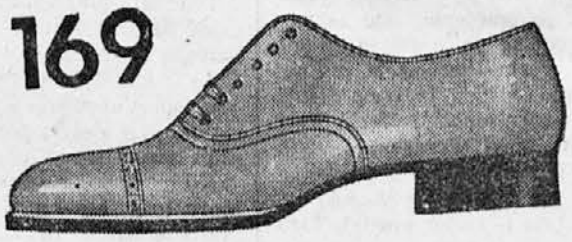

Vrsta 1937-22

Polčevlji za vsakdanjo nošnjo. Izdelali smo jih iz črnega in rujavega boksa, z gumijastimi podplati, ki so trikrat trpežnejši od usnjenih.

169

Vrsta 3967-22

Te čevlje nosite v slabem vremenu. So zelo praktični, posebno za one, ki morajo svoje delo opravljati pod milim nebom. Izdelali smo jih s trpežnimi gumijastimi podplati.

Lastovke prevažajo z letali na jug

Letošnji zgodnji mraz je zalotil lastovke pri njihovi selitvi še daleč na severu. Uboge živali vsled zime niso mogle leteti naprej in vse premrzle so se uboge selivke kar v trumah spuščale na tla.

Posebno mnogo lastovk je omagalo nad avstrijskim ozemljem, zlasti nad Dunajem. Dunajsko društvo za varstvo pa je prišlo na misel, naj bi prepeljali onemogle ptice na jug z letali. Komaj je društvo objavilo svoj poziv v dunajskih listih, so že začeli ljudje znašati v društvene prostore otrple lastovke iz vseh krajev, tako da je dalo društvo lahko že pretekli petek prepeljati nekaj tisoč lastovk z velikim tovornim letalom v Benetke.

Drugi prevoz je sledil v soboto in če bo treba, bodo lastovke prevažali še nadalje z letali. Vsa letala so prispela doslej kljub neugodnemu vremenu srečno v Benetke, kjer je župan šel društvu kolikor mogoče na roko.

Za prevoz lastovk so izdelali posebne zaboje, da so imele živali dovolj zraka. Seveda so jim nasipali tudi dovolj hrane.

Pred prevozom pa so zbirali onemogle lastovke v nekem praznem stanovanju. Stanovanje so dali zakuriti, po sobah pa so napeljali od stene do stene žice, da so imele živali vso ugodnost.

Lastovke so vsled mraza večinoma tako onemogle, da jih ljudje lahko pobirajo kakor kamenje...

Delo in ropot

V Berlinu je sedaj odprta razstava, kjer kažejo, kako naj bo urejena moderna pisarna. Na tej razstavi so poskusili tehniki prvikrat pokazati nazorno, kako vpliva vsake vrste ropot na učinek dela.

Vsak duševni delavec dandanes vé, koliko truda in energije mora porabiti, če hoče premagati vpliv raznega hrušča, trušča in ropota na svoje živce. Zato so začeli tehniki in zdravniki proučevati tudi vprašanje, kako bi vsakovrstna ropotanja znižali, če že ropota ne morejo sploh odpraviti.

Prvi poskus te vrste so napravili v neki tvornici za fino mehanično delo. Poleg mehanične delavnice je bila delavnica za težja dela, kjer je ropotalo na vso moč. Opazovali so, da napravljajo mehaniki pri svojem občutljivem delu mnogo napak. Ko so pa mehanično delavnico preložili na miren kraj, so ugotovili, da je število napak znatno padlo, kar je pomenilo za podjetje velik prihranek na materijalu in na delovnem času.

Poskuse so delali tudi v nekem velikem hotelu. V hotelski kuhinji zaradi slabe organizacije dela človek ni mogel razumeti niti besede, tako so ropotali krožniki, noži, vilice in žlice. Kuharji so komaj razumevali naročila natakarjev, in pritožb je bilo kar na kupe zaradi napačne postrežbe, pa tudi posode so pobili nič koliko. Kakor hitro pa so vpeljali električne signale, je ropot ponehal in glej: posode niso pobijali skoro nič več, in pritožbe so z dnevnega reda kar izginile.

V neki veliki pisarni so preložili veliko dvorano za strojepiske od ulice na dvorišče: uspeh je bil ta, da se je učinek dela dvignil za 80 odstotkov, ker žensk cestni ropot ni več motil pri njihovem delu.

Nova moda — izvor blagostanja

Najbolj srečno mesto v Zedinjenih državah je dandanes mestece Danbury v državi Connecticut. Mesto Danbury je namreč središče velike klobučarske industrije, največje v Ameriki. Ta industrija pa je že leta in leta mirovala in počivala, kajti vse fabrike za klobuke so delale le po pol tedna, ker ni bilo naročil za klobuke. Sedaj pa so se stvari kar čez noč obrnile na bolje in za svoje sedanje blagostanje se mora mesto Danbury zahvaliti francoski cesarici Evgeniji, soprogi cesarja Napoleona III. Cesarica Evgenija je namreč pred 70. leti vpeljala v modo danes že precej malo znano »krinolino«, za katero je bilo treba 40 metrov blaga in 300 m čipk in ta moda je rešila takrat francosko tekstilno industrijo, vpeljala pa je v modo tudi male klobučke, okrašene s perjem in ti mali klobučki rešujejo sedaj klobučarsko industrijo v Danburyju. Sedaj dela v Danburyju vseh 30 klobučarskih fabrik noč in dan nepretrgoma, pa še ne morejo izvršiti vseh naročil. Nova moda pa ni oživela samo klobučarske industrije, ampak tudi ženske, ki pripravljajo peresa za klobuke, zaslužijo sedaj prav dobro.

MacDonaldova hči — filmska igralka

Hči angleškega ministrskega predsednika MacDonalda je sodelovala v zvočnem filmu, ki ga predvajajo v dobrodelne namene. Na sliki vidimo, kako jo spretne roke pripravljajo za predstavo.

»Gospod kandidat — kaj je to, bigamija?«
»Bigamija — ja — bigamija je to, če naredi kdo dvakrat zaporedoma eno in isto oslarijo.«

Lastovke prepeljavajo z letali na jug

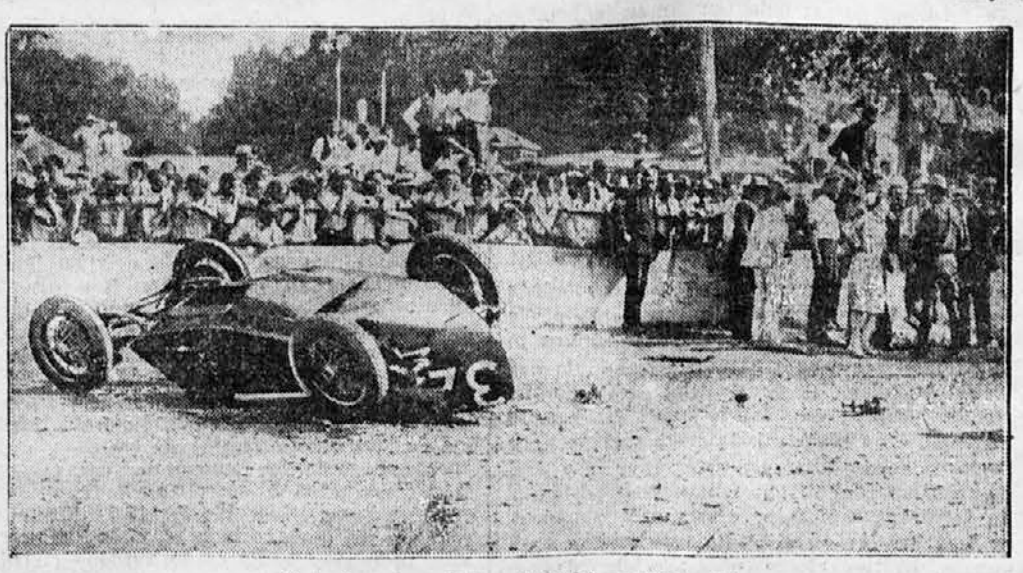

Žalosten dogodek pri dirki na 100 milj

V mestecu Syracuse (država Newyork) so priredili dirko na 100 milj. Voz dirkača Gleoson-a pa je vrglo čez ograjo in dirkač je obležal med občinstvom mrtev.

Izdaja tiskarna »Merkur«, Gregorčičeva ul. 23. — Za tiskarno odgovarja Otmar Michálek. — Urednik Milan Zadnek. — Za inseratni del odgovarja August Kozman. — Vsi v Ljubljani.

Proslava Levstikove stoletnice v Kočevju

Kočevje, 27. septembra.

V nedeljo 27. t. m. je imel Omladinski prosvetni odsek Sokola v Kočevju matinejo v spomin 100-letnice Levstikovega rojstva. Prireditev, ki je lepo uspela, se je vršila ob pol 11. uri dopoldne v dvorani hotela »Trst«. Slavnostni govor o Levstiku je imel g. prof. Ivan Polovič, znani slavist, ki je v točnih in izbranih besedah pojasnil številnemu občinstvu življenje in dela našega narodnega mučenika. V spomin Levstikov je na koncu v jedrnatih besedah govoril še sedmošolec Fedor Senekovič, čigar samostojna »Pesem mladine« je kot otvoritveno občinstvo toplo sprejelo. Ravnotako so lepo uspele proste točke (Razstanek, Deklica, ti si jokala, Kaj mi je do tega) in melodrama Ubežni kralj. Pri klavirju sta izmenoma odlično spremljala osmošolca Trost in Zupanič. Tako se je Sokol v Kočevju po svoje dostojno odolžil Levstikovemu spominu, za kar je seveda tudi on najbolj poklican. Spored bi bolj učinkoval, če bi bil popolnejši, kar pa mi vplivalo na slavnostno razpoloženje navzočega občinstva.

Otvoritev Jakčeve razstave »Amerika«

ob izredno številni udeležbi občinstva

Ljubljana, 28. septembra.

V nedeljo dopoldne ob enajstih je otvoril po dvelelnem razmaku Božidar Jakac v Jakopičevem paviljonu razstavo slik, ki so nastale na njegovem popotovanju po Ameriki in od koder se je pred tedni vrnil v domovino k novemu delu.

Jakac je iz svojih številnih razstav dobro znan, pa tudi priljubljen pri našem občinstvu. To dejstvo potrjuje tudi obilen poset naše umetnost ljubeče publike, ki je v nedeljo v zelo velikem številu prisostvovala otvoritvi. Od odličnih predstavnikov naših oblasti, umetnostnih organizacij in znanstvenikov naj omenimo samo prosvetnega šefa g. Mazija, predsednika Slovenske matice g. dr. Lončarja, predsednika Narodne galerije g. dr. Windischerja, upravnika Narodnega gledališča g. Župančiča, ravnatelja naše drame g. Golio in univ. profesorja g. dr. Kidriča. Poleg teh so se številno udeležili otvoritve še naši slikarji in književniki.

Malo po enajstih je Božidar Jakac sam otvoril svojo razstavo s kratkim pozdravom na navzoče, nato pa je orisal Ameriko, to čudežno deželo mrzle civilizacije in vladanja strojev, kjer štrle pod nebo ogromni nebotičniki, kot simboli novega sveta. V kratkih besedah je skušal karakterizirati ne samo ameriško življenje velemest, temveč tudi njene fantastične pokrajine, ob katerih ostrmi tujec, čudeč se njenim nenavadnim, mogočnim oblikam. In vendar ostane vse to bogastvo življenja in pokrajine človeku tuje, ne more ga ogreti in s hrepenenjem se ozira po domačih poljih in belih hišicah sredi zelenja v domovini. Mehanizacija utruja, ubija, preseneča, srca pa ne more ogreti. Tako je doživel to prečudežno deželo mrzlega dolarja slovenski umetnik, ki je je gledal najpreje zavzet od občudovanja, koncem svojega dolgega potovanja pa se razočaran okrenil od nje, polna hrepenenja po domovini, kateri hoče posvetiti svoje delo in življenje.

Slike, ki jih je razstavil na tej razstavi in ki so samo fragment njegovega tamkajšnjega dela, naj pričjo našemu občinstvu, kako je gledal in doživel Slovenec Ameriko, deželo, po kateri je hrepenelo in še hrepeni toliko naših ljudi, pa je našlo le razočaranje, ali pa je svojo obogatitev drago plačalo.

Po tem uvodu je vodil slikar občinstvo po razstavi in skušal ob raznih slikah pojasniti mnogostranosti ameriškega življenja in pokrajine od »divjega« zapada, do vzhoda. Ekzotični vtis, ki ga napravljajo slike na gledalca, povečujejo še po stenah razobešeni totemi, razne narodne tkanine in nameščene posode. Z gramofona pa so se glasile razne otožne in prečudežne zamorske in indijanske pesmi, ki pričajo o srečnem bogastvu teh parij ameriškega življenja.

Razstava bo ostala odprta do 29. oktobra. Poživljamo občinstvo, da jo v velikem številu obišče ter tudi kupi slike, kojim je umetnik določil tako nizko ceno, da jo zmore lahko skoraj vsak.

Pričetek šolskega leta na banovinski mlekarski šoli v Škofji Loki

Na banovinski mlekarski šoli v Škofji Loki se otvori novo šolsko leto dne 10. novembra 1931. Sprejemni pogoji so ti-le: Državljanstvo kraljevine Jugoslavije. Z dobrim uspehom dovršena osnovna šola in dvoletna praksa v mlekarskih obratih ali dvoletna kmetijska šola, ali enoletna kmetijska šola in 1 leto prakse v mlekarstvu. Starost nad 17 let in ne preko 25 let. Moralna neoporečnost. Dovoljenje staršev ali njih namestnikov za obisk mlekarske šole. (Pogoj samo za mladoletne.) Fizična usposobljenost za poklic sirarja in mlekarja. Reflektanti naj vložé pravilno kolekovane prošnje in priloge ravnateljstvu banovinske mlekarske šole v Škofji Loki najkasneje do 31. oktobra 1931. Svojim prošnjam naj priložé vse dokumente, kateri dokazujejo, da imajo prosilci pogoje za sprejem na ban. mlekarsko šolo v Škofji Loki. (Domovnica, rojstni list, zadnje šolsko spričevalo in spričevalo o praksi, nravstveno spričevalo, zdravniško spričevalo in spričevalo o uboštvu viditano po pristojni davčni upravi.) Vzdrževalnina je na zavodu, katera nudi obiskovalcem vso oskrbo, mesečnih 650 Din. Prosilci izven dravske banovine plačajo še šolnino v iznosu od 100 Din na mesec. Prosilci, kateri bi reflektirali na štipendije s strani svojih banovin ali pa ministrstva za kmetijstvo, naj priložé svojim prošnjam za sprejem še izjave teh oblasti, da hočejo plačevati zanje vse stroške za vzdrževanje in šolnino. Ravnotako morajo priložiti prošnjam slične izjave plačnikov tisti prosilci, kateri se kanijo vzdrževati brez javnih podpor. Podrobneja pojasnila dobe reflektanti za sprejem na banovinsko mlekarsko šolo v Škofji Loki pri ravnateljstvu tega zavoda, kakor tudi pri kmetijskih oddelkih svojih banovin in pri upravah kmetijskih šol.

Rudarski shod v Trbovljah

Trbovlje, 28. septembra.

Nedavna redukcija mezd je rudarsko delavstvo hudo zadela, kajti že s prejšnjimi mezdami delavstvo zaradi skrčenja delovnih dni ni moglo shajati. Zato se delavske organizacije neprestano posvetujejo ter na shodih in sestankih razpravljajo in iščejo uspešnega izhoda iz nastale kritične situacije.

V soboto 26. t. m. ob 15. se je vršil v tukajšnjem Delavskem domu javen delavski shod, ki ga je sklicala Zveza rudarjev Jugoslavije. Na shodu je poročal centralni tajnik ZRJ g. Junij Ark iz Zagorja, ki je dejal, da mezdno gibanje, ki ga je povzročila TPD z diktatom novih mezd, še ni zaključeno, kajti delavski zastopniki pri sklepanju nove kolektivne pogodbe niso podpisali točke 1. nove pogodbe, ki govori o znižanju delavskih mezd. Ta točka je torej odprta in tako TPD lahko vsak čas spremeni mezdni sistem, na drugi strani se pa tudi delavstvo še dalje lahko bori za zboljšanje sedanjih mezd. — Delavske strokovne organizacije so tozadevno posredovale tudi pri gospodu banu, ki je pokazal polno razumevanje za delavske težnje, ker je dobro poučen o izredno težkem položaju, v katerem se delavstvo nahaja. Zastopniki delavstva so g. banu predočili vso bedo, ki vlada v rudarskih revirjih, pa tudi nevarnosti, ki preti zlasti naši mladini, ki postaja zaradi občutnega pomanjkanja vsa že zgodaj izčrpana. Vprašanje rudarske krize postaja zato državno vprašanje, zato ga je treba tudi z državnega stališča obravnavati. — Gospod ban je dal delavski delegaciji zagotovilo, da bo takoj obvestil in zainteresiral osrednjo vlado v Beogradu o težkem položaju rudarskega delavstva.

Medtem pa so se nenadoma podražile življenjske potrebščine, s čimer je delavstvo zopet hudo zadeto. Moka za 75 para, slanina za 4 Din, govori se pa tudi o zvišanju sladkorja itd. Zato predlagam, da se banski upravi predloži resolucija, v kateri se opozarja, da je obstoječe stanje delavstva postalo po diktatu TPD, s katerim je znižala mezdo, nevzdržno; da so se cene življenjskih potrebščin v zadnjem času znatno zvišale, s čemer se je položaj rudarskega delavstva še poslabšal. V rudarske revirje naj se pošlje uradno komisijo, ki naj preišče težaven položaj delavstva.

Govornik je nato poročal o kritičnem stanju bratovske skladnice, katera se nahaja na robu propada, dasiravno so bile nedavno prispevki zvišani. Ako bi bratovske skladnice ne uporabljale za kritje primanjkljaja obresti od naloženega kapitala, bi že danes propadale. Če ne bo uspešne pomoči, se bodo v kratkem pokojnine morale znižati.

Tudi brezposelno zavarovanje se ne more izvajati, ker tozadevni pravilnik še ni izdan. Če bi ministrstvo še tekočo jesen izdalo pravilnik, bi lahko občine in banovine stavile v svoje proračune primerne svote za brezposelni podporni fond. Ko pa bodo proračuni gotovi, to ne bo več mogoče. — Osnutek tega pravilnika so svoječasno prejele strokovne organizacije v pretres. Ker je kazal gotove hibe, smo podali svoje mnenje k posameznim določbam. Tako so strokovne organizacije med drugim tudi zahtevale, da podjetja, ki svoje obrate racijonalizirajo in mehanizirajo, vsled česar narašča brezposelnost, plačajo za vsakega reduciranega delavca 1000 Din v brezposelni podporni fond.

Nato je poročal g. Pliberšek glede kuluka, katerega izvedba je za delavstvo ugodno rešena.

Znano je, da je z uspehom intervenirala v tem vprašanju tudi delegacija Narodno strokovne zveze, kateri je gospod ban zagotovil, da bo to vprašanje za delavstvo zadovoljivo rešil, kar je sedaj izvršeno.

Končno je g. Arh še pripomnil, da se bodo po točki 3. nove kolektivne pogodbe vršili najkasneje v 1 mesecu novi razgovori med delavstvom in TPD glede položaja, ki je nastal po znižanju mezd. Delavske strokovne organizacije bodo za ta pogajanja vse potrebno pripravile, da bodo lahko z uspehom zagovarjala delavske težnje.

Svetovni šahovski mojstri v našem radiu

Vse šahiste in ljubitelje šaha opozarjamo na prvi velemojstrski šahovski brzopotezni turnir, ki ga priredi v sredo 30. t. m. ob 20. uri v radiu Radio-postaja Ljubljana s sledečim sporedom:

1. Zaključno predavanje jugoslovanskega prvaka dr. M. Vidmarja o poteku I. mednarodnega šahovskega turnirja na Bledu (v slovenskem, nemškem in francoskem jeziku).

2. Predavanje svetovnega prvaka in zmagovalca bledjskega turnirja dr. Aljehina o sodobnem šahu in njega razvoju v bodočnosti.

3. Prvi velemojstrski mednarodni brzopotezni turnir v radiu, na katerem igrajo sledeči mednarodni velemojstri: Niemcović, dr. Tartakower, dr. Vidmar in kot vodja ter sodnik turnirja šahovski mojster H. Pfeifer.

Poteze se bodo napovedovale v slovenskem in nemškem jeziku. Prvo in drugo mesto bo nagrajeno.

4. Zmagovalec v navedenem turnirja pove za zaključek nekaj misli o šahu in radiu.

Vse ljubitelje šaha opozarjamo na to izredno prireditev našega radia, ki bo ena prvih takih v naši državi.

Da boste lahko sledili partijam, si pripravite do 20 šahovnice.

Huda nesreča gasilca pri vaji

Padel je z gasilskega stolpa 10 m globoko

Trbovlje, 28. septembra.

V soboto popoldne so imeli gasilci društva Trbovlje-trg reševalno vajo pred svojim gasilskim domom. Gasilec g. Florijan Bregar je hotel predvajati spuščanje moštva po vrvi iz stolpa gasilskega doma. Na gornjo line 10 m visokega stolpa je privezal vrv, po kateri se je hotel spustiti na tla. Vrv, ki je bila sicer močna in bi morala izdržati tudi večjo težo, pa se je iz nepojasnjenih razlogov nenadoma odtrgala v trenutku, ko se je Bregar pognal iz line in se hotel spustiti na tla. Bregar je padel 10 m globoko ter obležal nezavesten. Bil je takoj prepeljan v rudniško bolnico, kjer je prišel k zavesti. Očividno je dobil hude notranje poškodbe.

Razširjajte Jugoslovana!

Požar v Potočarski vasi

Že tretji v enem letu — Pogumne ženske

Novo mesto, 27. septembra.

Kar v navado je prišlo pri nas že požiganje. Skoro vsak dan kje gori in vedno drugod. V soboto v mraku se je kar prikazal plamen vrh svinjakove strehe posestnika Mihe Vrčka v bližnji Potočarski vasi. Prihiteli so kamenški gasilci s svojo motorno brizgalno, malo za njimi še novomeški ter so rešili svinjak pogube in omejili vsako razširjenje ognja. Hvalevredno je treba omeniti kamenske ženske, ki so mesto odsotnih mož — vsi so v vinogradih — prav požrtvovalno opravljale vsa gasilska dela. V Potočarski vasi je tekom enega leta gorelo že trikrat.

Deveti vsesokolski zlet v Pragi l. 1932.

Že danes se vrši po vsej Čehoslovaški ogromna propaganda za drugoletni vsesokolski zlet v Pragi ob priliki stoletnice Tyršovega rojstva. Najprvo so se pojavile v javnosti časopisne vesti, nakar je zletni odbor razposlal v juniju t. l. 10.000 propagandnih letakov v inozemstvo, katerim bo sledilo te dni naslednjih 10.000. Na prvi poziv se je inozemstvo odzvalo v impozantnem številu prijav. Predvsem predajačita Francija in Belgija. Francozi so ob priliki kolonijalne razstave v Parizu izdali parolo: Čehoslovaki na kolonijalno razstavo v Pariz, Francozi drugo leto na vsesokolski zlet v Prago! Ogromna bo udeležba iz Poljske, posebno pa iz Jugoslavije, kjer se že danes vršijo v telovadnicah intenzivne priprave za tekme in javne nastope. Vsi oddelki že vadijo zletne proste vaje, s katerimi bo jugoslovansko Sokolstvo samostojno nastopilo pri javnih telovadbah.

Največje zanimanje za vsesokolski zlet pa vlada med izseljenci v Ameriki, ki delajo veliko propagando za čim večjo udeležbo na zletu. Poleg ameriških Čehoslovakov se pripravljajo na zlet tudi Amerikanci sami, ki nameravajo priti na zlet s petimi posebnimi parniki.

Glede zleta se vrši zlasti sedaj ob vstopu v jubilejno leto obširna propaganda v ČSR. Zletni odbor bo izdal do konca tega meseca posebno brošuro o Sokolstvu, zletu in češkoslovaški v 15 različnih jezikih, v nakladi do 100 tisoč izvodov. Nato bodo sledile oficijelne povabila na vse inozemske telovadne organizacije in vlade. Meseca decembra bo izdal zletni odbor velike zletne lepake, ki jih je izdelal umetnik prof. br. Maks Švabinsky. Poleg tega pa bodo izdani tudi mali kolorirani zletni lepaki, ki predstavljajo impozantne nastope članstva zadnjega vsesokolskega zleta v Pragi leta 1926. Za propagando zleta bodo nadalje skrbeli domači in inozemski časopisi, fotografije, filmi in radio. Skratka po dosedanjih pripravah sodeč, bo IX. vsesokolski zlet nadkriljeval vse dosedanje vsesokolske zlete v Pragi.

Gledališče

Ljubljanska drama ponovi drevi prvič v letošnji sezoni Grumovo izvirno igro »Dogodek v mestu Gogi«. Slovenska noviteta je bila pri premijeri zelo toplo sprejeta. Režija prof. Šestova. Predstava se vrši kot prva predstava za abonente nove sezone, in sicer za red A.

Prva repriza »Kralj na Betajnovi« v ljubljanski drami. Cankar in njegove drame pomenijo vedno uspeh našega odra. To velja tudi za sobotno vprizoritev »Kralja na Betajnovi«, delo je izvrstno naštudiral Chub Debevec. Prva repriza bo v sredo 30. t. m., in sicer za red B.

Prihodnja dramska premijera bo koncem tedna. Vprizori se v prof. Šestovi režiji veseloigra »Takšna je prava«. Dan vprizoritve in zasedbo javimo.

Otvoritev operne sezone 1931-32. Operna sezona se je za nekaj dni zakasnila zaradi poprav v notranjščini opernega gledališča. Vsa dela, kakor so bila zamišljena v začetku, se iz raznih razlogov niso mogla izvršiti, pač pa bo dobila notranjščina našega opernega gledališča že s temi popravami prikupnejše in lepše lice. Sezona 1931-32 se otvori v soboto 3. septembra ob 20. Vprizorila se bo pod taktirko kapelnika Stritofa slovanska opera »Lucerna«, katero je napisal slavni češki sodobni skladatelj Vitezslav Novak. V nedeljo pa bo premijera operete »Viktorija in njen huzar«, ki je eno najboljših operetnih del, kar jih je bilo zadnje dve leti vprizorjenih na operetnih odrih.

Ruplov violinski koncert. Primani slovenski violinist Karlo Rupel bo koncertiral prvič v letošnji sezoni v ponedeljek 5. t. m. v veliki unionski dvorani.

Claude Anet:

Arijana

54

Roman ruske deklice.

Pozneje, ko mi je bilo deset ali dvanajst let, me je mati uporabljala za neka svoja naročila. Dobro je čutila, da preziram očeta in da je ne bi nikoli izdala, dasi ni bilo med nama nikake prisrčnosti. Zakaj nisem čutila za očeta? Videla sem ga redkokdaj, ker je bil skoraj vedno na potovanju. Spominjam se, da sem že kot majhen otrok čutila, da me ne ljubi. Nekam čudno me je pogledoval. Bil je prav dober z menoj, toda ravnal je z menoj kakor z lutko. Če je govoril z materjo o meni, je vselej govoril: »Ta mala — ta mala je zelo razumna.« — »Ta mala je čudovita.« Ni bil nikoli jezen, toda bil mi je tujec, ki je preživel z nami le nekaj mesecev v letu. Nekoč sem prisostvovala burnemu prizoru med materjo in njim. Prišel je nepričakovano iz Petrograda. Kaj neki mu ni bilo všeč? Tajna! — Toda za mizo se je razjezil zaradi neke materine pripombe in jo obsul z očitki iz meni neznanih vzrokov. Odgovarjala je hladno. Tedaj je skočil pokonci, vrgel prtič na tla in vzkliknil: »Odidem in se nikoli več ne vrnem.« — »Srečno pot,« je odgovorila mati. Poljubil me je in odšel. V tistem trenutku sem čutila spoštovanje do njega; zdelo se mi je, da je ravnal kakor junak. Še tisti večer je odpotoval v Pariz. Nikoli nisem toliko o njem razmišljala kakor tedaj. Izvršil je svoj sklep. Občudovala sem ga štirinajst dni, dokler ga nisem videla nekega jutra, sedečega na materini postelji. Dospel je bil ponoči. Moja navzočnost jima brškone ni bila všeč. Preglasno sta se oba smejala in mati se je poigravala z nizom biserov, katere ji je prinesel. Od tistega dne sem ga prezirala. —

Pa nisem hotela to povedati, ampak kako me je mati uporabljala za prav skrivnostne reči, o katerih pa mi ni hotela nič jasnega povedati.

Bila sem že velika deklica. Tedaj smo bili v Cannesu in smo stanovali v neki letni hiši. Vsako jutro sem šla v mesto, kjer sem imela učne ure. Gospodična Victoire me je spremljala, vračala pa sem se sama s cestno železnico, ker nisem mogla prenašati, da bi me dobra Victoire vedno držala za krilo. Mama je to uredbo dopuščala, čemur sem se čudila. Zaupala mi je celo neka majhna opravila. Bila sem ponosna na to, da sem se z dvanajstim letom osamosvojila. Nekega dne mi je mati dejala: »Skoči na pošto in vprašaj, če je prišlo kakšno pismo s to značko.« Izročila mi je majhen listič papirja, na katerem sem brala: H. B. 167, na pošti ležeče.« Po učni uri sem šla na pošto in ponudila papir v premično okno. Uradnik, starejši mož z očalniki, me je pogledal, zmajal z glavo in zamomral: »To je prava sramota,« vzel iz nekega predala kup pisem, jih pregledal in zlovoljno vrgel eno predme. Prinesla sem ga materi, ki me je poljubila in mi dala čokolade. To se je redno ponavljalo. Nikoli mi ni rekla, da ne smem o teh pismih nikomur ničesar omeniti, toda čutila sem, da je to moja in njena tajna. Če je oče bil v sobi, nisem ji izročila pisma. Nekoč jeseni sem zopet šla na pošto. Pravkar sem stopila k premičnemu oknu, ko se je nenadoma pojavil oče pred menoj. »Kaj delaš tu?« je vprašal nežno. Prvi hip sem se prestrašila. Takoj sem uganila, da me je opazoval in nekaj sumil, toda istočasno sem se zavedla, da je napravil hud pogrešek! Če bi bil čakal še dve minuti, bi me bil zalotil. Sama pri sebi sem rekla: »Kako je neumen, sicer pa mi to pri njem nič čudnega,« odgovorila pa sem: »Moram kupiti znamke.« — »Doma je vendar dovolj znamk.« — »Morda zate in za mamo, za svoja pisma si sama kupujem znamke.« Nič ni mogel iz mene izvleči. Mami nisem nič povedala. Kako bi ji mogla neki o tem pripovedovati, ko ni bilo nobene prisrčne zaupnosti med nama, jaz sem ji bila ugoj pomagalka.«

Napravila je odmor, izpila požirek čaja in si prižgala cigareto. Konstantin je molčal in bil žalosten. Pogledala ga je.

Iz Dravske banovine

d **Poljedelsko ministrstvo** je obvestilo kraljevsko **bansko upravo v Ljubljani**, da je poljedelski minister z odlokom br. 51675/II z dne 31. avgusta t. l. pooblastil poljedelsko ogledno in kontrolno postajo v Ljubljani, da sme v okvirju trgovinske pogodbe s Češkoslovaško izdajati potrdila o analizi in kakovosti slivovke in tropovca ter potrdila o vinskih analizah.

d **Uradne ure** v uradih kraljevske banske uprave Dravske banovine ter podrejenih državnih upravnih oblastev so od 1. oktobra t. l. do 1. maja 1932 dnevno od 8. ure do 12·30 in od 15·30 ure do 18. ure, a ob sobotah od 8. do 14. ure.

d **Kanonik dr. Mihael Opeka 60 letnik.** Kanonik dr. Mihael Opeka je v soboto slavil 60-letnico svojega rojstva. Rodil se je 26. septembra 1871 na Vrhniki. Po maturi je vstopil v ljubljansko semenišče, čez eno leto so ga pa že poslali v Rim v Collegium Germanicum in na Gregorijansko univerzo. Leta 1897 je posvečen za duhovnika. Bil je kaplan v Moravčah, nato prefekt v Alojzijevišču, učitelj verouka na ljubljanski realki, leta 1915 je postal deželni šolski nadzornik. Od leta 1920 je stolni pridigar in stolni kanonik v Ljubljani. Izdal je precej svojih leposlovnih del ter številne verske razprave. K jubileju mu iskreno čestitamo. — Še mnogo let!

d **Deputacija učiteljstva meščanskih šol** se je zglasila v soboto 26. t. m. pri ministru g. dr. A. Kramerju ter mu predala spomenico o najvažnejših vprašanjih meščanske šole. G. minister je deputaciji zagotovil svojo pomoč, ker uvideva potrebo meščanske šole. Izjavil je, da mu je dobro znano te vrste šolstvo, saj je v bratski Češkoslovaški baš to šolstvo dvignilo češkoslovaški narod na današnjo strokovno-intelektualno višino. Zato je obljubil, da bo vedno podpiral težnje tega šolstva.

d **Novomeški kapitelj.** Tiskarski škrat nam je v nedeljskem članku z gorenjim naslovom na strani 5. zmešal deseti odstavek s preskokom ene vrste in se pravilno glasi: »Skupno je stolovalo doslej v kapitlju 32 proštov. Večino njih portretov hrani proštijska dvorana. Sedanji prošt g. Karel Čerin je šesti v pofrancoski dobi. Kanoniška mesta so zasedena trenutno le tri po gg. Antonu Žlogarju, Francu Ferjančiču in Josipu Plantariču. Sedanji kapiteljski vihar, 26ti po letu 1831., je g. Franc Kek.«

d **Gimnazija v Murski Soboti** šteje sedaj štiri razrede, ki imajo 220 učencev in učenk. V prvi razred se je vpisalo 52 učencev in 20 učenk, drugi razred 51 učencev in 13 učenk, tretji razred 34 učencev in 8 učenk in v četrti razred 35 učencev in 7 učenk. To je edini srednješolski zavod v Sloveniji, ki ima večinoma sinove kmetskih staršev. Življenjskega pomena za vse Prekmurje pa je, da se zavod čimpreje spremeni v popolno gimnazijo.

d **Gospodinjska šola in internat »Mladika« v Ljubljani.** Vpisovanje v gospodinjsko šolo bo 29. in 30. septembra, vsakokrat od 9 do 11 v poslopju »Mladike«. Pouk se prične 1. oktobra ob 8.

d **Društvo bolničarjev Dravske banovine** vabi svoje člane na izredni občni zbor, ki bo 15. oktobra ob pol 20 v prostorih g. Černe v Mostah. Razpravljali bomo glede člena 76. zakona o državnih uslužbencih.

d **Odhodnica dr. Stojana.** Sokolsko društvo v Ljutomeru je 26. t. m. priredilo odhodnico notarju dr. Stojanu, ki odhaja v Celje. Dramatski odsek, kateremu je dr. Stojan načeloval, je ponovil Cankarjevo farzo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Glavno vlogo je igrala ga. Stojanova ter prejela za slovo veliko število šopkov. Tudi ostale vloge so bile vse v dobrih rokah. Po igri je starosta br. dr. Stajnko pred polno dvorano opisal delovanje dr. Stojana in njegove soproge v Sokolu, osobito pa v dramatskem odseku ter oba zahvalil za njun trud. Sreski načelnik g. dr. Trstenjak ga je slavil kot neumornega delavca v občinskem področju in odločnega Jugoslovana, župan g. Fr. Zemljič pa je naštel njegove zasluge za Ljutomer, ki si jih je stekel za časa svojega županovanja od l. 1924. do l. 1927. Končal je z zagotovilom, da bo ime dr. Stojana stalo v zgodovini Ljutomera vedno na častnem mestu. Sodni predstojnik g. Trinkavs je govoril o razmerju slavljenca do sodnikov in sodnega uradništva, načelnik gasilskega društva g. Kuharič pa je naposled očrtal njegovo delovanje za reorganizacijo in modernizacijo gasilskega društva. Sokolska družina se je poslovila od svojega odličnega brata in njegove soproge z željo, da bi ne pozabila Ljutomera in da bi v Celju nadaljevala z delom za sokolsko in narodno misel. Obenem so se poslovili od Ljutomera še trije bratje: učitelj Svojmir Jamšek, voj. uradnik Zigmund Komornik in priv. uradnik Pučko. Brat starosta se je v lepih besedah poslovil tudi od teh bratov, kojih odhod bo društvo zelo občutilo.

d **Nabiranje prispevkov za cerkev v Veliki Kladuši.** Policija zasleduje 45-letnega podpreglednika finančne kontrole v pokoju D. iz Ljubljane, ker ima nalog, da mu odvzame nabiralno knjigo, s katero pobira denar za gradnjo rimsko-katoliške cerkve v Veliki Kladuši, in da zaklenj tudi ves, pri njemu najdeni, v to svrho zbrani denar.

d **Spoitev črnomeljskega in metliškega sreza v en volilni srez.** Nj. Vel. kralj je na predlog notranjega ministra in predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o izpremembi in dopolnitvi zakona o volitvah narodnih poslancev za Narodno skupščino z dne 10. septembra leta 1931. Čl. 1. V členu 4. se dodajo novi odstavki, ki se glase: V banovinah, kjer je več srezov kakor pripadajočih mandatov, se spojita po dva sreza in se bosta glede na volitve narodnih poslancev smatrala kot eden. V Dravski banovini se spojita sreza črnomeljski in metliški. Za sreze, ki se spoje, bo pristojno za potrditev kandidacije sresko odnosno okrožno sodišče prvega omenjenega sreza, za izdajanje potrebnih dokumentov pa je pristojno vsako sresko sodišče spojenih srezov, odnosno kjer jih ni, vsako okrožno sodišče spojenih srezov. Člen 2. V členu 18. se doda nov odstavek, ki se glasi: V srezih, ki se spoje, zadošča vsega skupaj 60 podpisnikov za oba sreza za kandidaturo nosilca kandidacijske liste, vpisanih v volilne imenike kateregakoli obeh združenih srezov. — Člen 3. v V členu 23. se doda nov odstavek, ki se glasi: V srezih, ki se spoje, mora biti najmanj 1 kandidat in 1 namestnik za oba sreza. V teh srezih zadošča le 200 predlagalcev, iz obeh srezov skupaj, ne glede na to, v katerem srezu so vpisani v volni imenik.

Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398-2

d **Pozor lovci!** Osrednji odbor Slovenskega Lovskega Društva je na svoji seji 26. t. m. sklenil priporočati članstvu, naj se drže enotnih cen za divjačino: srnjad kg vsaj Din 10·—, zajec komad do 3 kg Din 30·—, težji Din 35·—, fazan komad Din 25·—, nad kg Din 30·—, jerebice od 15—20 Din, jereb Din 20·—, kljunač Din 20·—, raca od 15—20 Din. 2194

d **Tvrdka Fran Kollmann, Ljubljana** je izročila družbi sv. Cirila in Metoda Din 2.000·— kot izkupiček za prodane valčke za svetilke. — Narodno zavedni tvrdki iskrena hvala! 2191

d **Zahteva našega časa** je vedno in vedno največja sposobnost. Tudi Vi jo morate imeti, ako nočete podleči v današnji borbi za obstanek. Najboljši pomočnik za to je prava, nepotvorjena zrnata kava. Dnevno uživanje kave Vam bo dalo moči, ki Vam je potrebna. Kava, zmešana z mlekom, je dobra in tečna hrana. Kvalitetne kave so znane mešanice tvrdke Julio Meinl. 1918

d **Tatvina perila v Mišačah.** Z dvorišča posestnika Janeza Šlibarja v Mišačah pri Radovljici je bil ukraden čeber namočenega perila v skupni vrednosti 650 Din. Tatvine sta osumljena neznan moški in ženska, ki sta beračila po vasi in sta doma nekje z Brega, Jesenic ali iz Kamnika, ker sta govorila gorenjsko narečje. Moški je star 35 do 40 let, ženska pa 30 do 35.

d **Vremensko poročilo.** — Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765, termometer 7·2, relativna vlaga 84%, tiho, oblačnost 10; v Mariboru je kazal barometer 763·6, termometer 43, relativna vlaga 92%, tiho, oblačnost 10. Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 11·2 (6·2), Mariboru 10·8 (3·11), Zagrebu (3·7), Beogradu 11·4 (2·2), Sarajevu —1·8), Skoplju 14 (—2·6), Kumboru (8·2), Splitu 14·8 (7), Rabu 15·2 (8·2). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Gorazdov učni zavod

sprejme še nekaj gojenk. Pouk po najnovejši in priznano najuspešnejši učni metodi. Učni honorar jako zmeren. Pojasnila in prijave Nunska ulica 19. **Hčerke železničarjev in državnih nameščencev posebne ugodnosti.** 2169

Ljubljana

Torek, 29. septembra 1931.: Mihael. Pravoslavni, 16. septembra: Eufimija.

Nočno službo imata lekarni **Trnkoczy** na Mestnem trgu in **Ramor** na Miklošičevi cesti.

■ **Reklamacije.** Včeraj je bilo vloženih na magistratu okoli 500 reklamacij. Reklamacije pregleduje komisija, obstoječa iz župana dr. Puca in dveh občinskih svetnikov. Reklamacijsko postopanje je bilo včeraj zaključeno.

■ **Sokol I. Ljubljana - Tabor obvešča svoje članstvo**, da bo v nekaj dneh razposlal položnice s prošnjo, da nakaže poljuben znesek za podporo gladujočim bratom, sestram in mladini sokolske župe Moštar. Kdor bi pomotoma ne dobil položnice, naj se posluži splošne položnice in vpiše našo številko 11.253 ali pa vplača svoj dar v društveni pisarni, kjer sprejmemo tudi darila v obleki, obutvi i. dr. Priskočimo tem našim dragim pripadnikom na pomoč in pokažimo jim, da smo res bratje in sestre. Zdravo! Uprava.

■ **Prosvetno društvo »Tabor«.** Vaja moškega zbora drevi ob 20. Točno!

■ **Učni tečaji Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani.** Trgovsko društvo Merkur« namerava prirediti večerne učne tečaje, ki se bodo vršili ob delavnikih od 19 do 21. Ti tečaji so določeni za knjigovodstvo, stenografija slovenska in nemška, laški in nemški jezik. Tečaje se otvori pod pogojem, da se prijavi za posamezne predmete zadostno število udeležencev. Kdor želi obiskovati take tečaje, naj se prijavi v društveni pisarni od 10 do 12 in od pol 15 do 17. (Gregorčičeva ul. 27 pritličje, Trgovski dom).

Esperantski tečaj. Danes ob 20 v Št. Jakobski šoli otvoritev tečaja. Vršila se bo neobvezna, brezplačna poskusna lekcija po najuspešnejši »Če« metodi, po kateri se bo tudi vodil tes tečaj. Priglasi se lahko vsak, tu se bo tudi vršilo vpisovanje v tečaj in dogovorilo glede dneva in ure.

■ **Vzpon na Mont Blanc.** O tej velezanimivi temi in o svoji turi na najvišjo goro Evrope bo predaval s skioptičnimi slikami g. dr. Reya Oskar v salonu hotela »Miklič«. Predavanje se bo vršilo v sredo 30. sept. od 20. K obilni udeležbi vabi slovensko javnost »Klub esperantistov« v Ljubljani. Vstop prost.

■ **Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev** v Ljubljani, Vodnikov trg 5 opozarja svoje člane, da bo preskrbela letos jabolka in krompir samo tistim, ki se bodo za to priglasili v zadružni prodajalni. Obenem opozarja zadruga, da hoče ob zadostnem številu priglašencev uvesti dobavo svežega mesa članom po nižjih cenah kot so na trgu. Prijave sprejema zadružna prodajalna, kjer se dobe tude tudi podrobnejše informacije.

■ **Obrtniški tečaji za nemščino.** Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI v Ljubljani priredi za obrtnike in obrtni naraščaj tečaje za nemščino, ki se bodo vršili na meščanski šoli na Cojzovi cesti v Ljubljani ob večernih urah vsak teden po dvakrat. Prijave je izvršiti osebno ali s posebnim dopisom in navedbo točnega naslova v Zbornici TOI Beethovnova ulica 10, II. nadstropje, najkesneje do 5. oktobra t. l. Prijavljenci zvedo, ali so sprejeti, v torek 6. oktobra t. l. med uradnimi urami istotam.

■ **Gramfoni vseh znamk** se dobe najceneje pri »Jugošport« r. z. z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva cesta 34 (preje Razberger). Člani imajo 15 odstotkov popusta. 1436

■ **Mednarodne rokoborbe v Unionu.** Pri nedeljskih rokoborbah je premagal Sturm Mileusniča, Travaglini Inkognita in Romanov Kravsa. Borba med Prohasko in Kopom je ostala neodločena. Rokoborb se prične sedaj udeleževati tudi znani atlet Šotler iz Ljubljane, ki je bil nedavno pri nekem spopadu v Šiški obstreljen tik pod srcem, a je kmalu ozdravel. Šotler se bo najprej metal z Milesničem.

■ **Prvi komorni koncert.** »Sloga« otvori letošnjo vrsto svojih glasbeno-prosvetnih večerov s koncertom klavirskega tria v ponedeljek 5. oktobra t. l. ob 20 v svoji koncertni dvorani v Pražakovi ulici. Na sporedu je znameniti veliki Čajkovskega klavirski trio v a molu in Beethovnov klavirski trio v Es duru. Obe deli izvajajo prof. Jeraj Karol gosli, Müller Grstav čelo in Svetel Heribert klavir.

■ **MOTOH kava dnevno sveža!** Kličite telefon 2577! 1470

■ **Obleke najnovejšega kroja pri »Gentlemen«** Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

■ **Smuči vseh vrst in kvalitet** z vsemi pritiklinami kupite najceneje pri »Jugosport« r. z. z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 34 (preje Razberger). 1436

LUD. ŠTRUKELJ
SPECIJALNI ATELJE ZA SPLOŠNO
ČRKOSLIKARSTVO
LJUBLJANA, CELOVSKA C. 14
(NASPROTI VELESEJMA)

■ **Iz bolnišnice.** Splošna bolnišnica ima vsak dan velik dotok bolnikov. Včeraj in danes je sprejela na kirugični oddelek zopet več ponesrečencev. 25-letneda ključavničarja Vincenca Govekarja iz Repenj pri Vodicah je nekdo udaril s kolom po glavi. Onesveščenega so pripeljali v splošno bolnico in je njegovo stanje še vedno nevarno. — 41-letni hlapec Valentin Ha- Razburljive in tendencijozne vesti, ki so jih širis iz Toplic pri Zagorju je padel s podstrešja in si zlomil levo nogo. — 26-letni sprevodnik cestne električne železnice Josip Gunde iz Most se je na Zaloški cesti spotaknil in tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo v peti. — 58-letni delavec Andrej Gaber iz Fužin pri Devici Mariji v Polju je šel z motorjem žet ajdo. Pri manipuliranju z niim pa ga je udarila vinta in mu poškodovala levo zapestje. — 18-letni kovaški pomočnik Anton Miklavčič iz Staje pri Igu je padel s klopi pri peči in si zlomil levo roko v komolcu, in 28-letnega delavca Filipa Klemenčiča z Javornika (Glej poročilo na drugem mestu).

■ **Drzen tat.** Zidar Alojzij Urbančič, stanujoč na Glincah, cesta IX, št. 30, je prijavil policiji, da je, med tem ko je kupoval v trgovini na Tržaški cesti št. 6 srajco, skočil neznan tat na njegovo, pred trgovino ob zid prislonjeno kolo, in zdirjal z njim po Rimski cesti proti mestu. Neznanec je 20 do 25 let star, srednje postave, oblečen v temno obleko in siv klobuk. Kolo je vredno 700 Din.

■ **Vlom v stanovanje.** Josipu Smrekarju, stanujočemu na Brdu št. 70, je ukradel neznan tat iz njegove zaklenjene sobe 3740 Din in obleke, tako da znaša skupno škoda 4250 Din. Tat je prišel v sobo na ta način, da jo je odprl s ključem, ki ga je našel skritega zraven vrat sobe. Tatvine je osumljen neki delavec, ki je dobro poznal domače razmere in je po tatvini neznanokam izginil.

Iz drugih banovin

Ženitve častnikov

Z rešenjem ministra za vojsko in mornarico je med drugimi odobrena ženitev topničarskemu poročniku Cvijetiću S. Branku z gospodično Anico, hčerko Ivana Kočevarja, lastnika bančnega zavoda iz Maribora; pehotnemu poročniku Puvačiću D. Rajku z gospodično Slavo, hčerko Žerovca Anton, uradnik finančne kontrole v Mariboru; sanitetnemu poročniku dr. Jerebu P. Stanku z gospodično Hermo, hčerko pok. Hvale Ivana, finančnega preglednika iz Trsta in letalskemeu poročniku Jerebu R. Francu z gospodično Olgo, hčerko Božiča Antona, advokata iz Celja.

Poneverila je 300.000 Din

Pri neki zagrebški tvrdki so odkrili veliko poneverbo, katero je izvršila blagajničarka tvrdke 50-letna Estera Ziber, rojena v Irigu. Po poneverbi je pobegnila iz Zagreba. Pustila pismo, v katerem je napisala, da sramote ne bo prenesla in se bo ubila. Blagajničarka je uživala največje zaupanje svojih gospodarjev. — Nihče je ni nadzoroval. Tako je blagajničarka videla, da pride lahko na lahek način do denarja. Začela je uničevati nakaznice in zadrževati denar. Naposled je tvrdka odkrila nerednosti pri blagajni, blagajničarka je pa obdolžila za vse pogreške pošto. Ko so blagajno zopet pregledali in ugotovili, da je primanjkljaj šel v žep nepoštene blagajničarke, jo je Ziberjeva že odkurila iz Zagreba. Policija je za njo izdala tiralico, toda brez uspeha. Doslej blagajničarke še niso ujeli.

Tolpa, ki je plenila poštne pošiljke

Zadnje čase je dobivala glavna ambulantna pošta v Beogradu neprestano pritožbe o ukradenih poštnih paketih na progi Beograd—Skoplje. Kazalo je, da je pošiljke izmikala dobro organizirana tolpa, ki je imela tesne stike s poštnim osobjem. Zato je policija posvetila vso pozornost prevozu poštnih pošiljk na progi Beograd—Skoplje. Pred dnevi je dobil komisar železniške policije v Skoplju iz Beograda ukaz, naj preišče jutranji poštni voz. Uspeh te preiskave je bil presenetljiv.

V službenem vagonu so našli dva nova in dragocena ženska plašča in ročni kovčeg. Ključ od tega kovčega so našli pri Savi Vukotiću. Na mizi v vagonu so našli odprte steklenice, na stanišču pa poleg malenkostnih predmetov orodje za odpiranje paketov. Pri poštnem uslužbencu Vukotiću so našli tudi nov samokres z naboji. Vukotića so takoj aretirali, kakor tudi sprevodnika vagona Časlava Jovičića, uslužbenca beograjske ambulantne pošte. Vukotić se je utihotapil v vagon in je bivši poštni uslužbenec. Pri zaslišavanju obeh se je izkazalo, da sta imela številne pomagače.

Zločin bitoljskega vampirja

V soboto so v Bitolju odkrili strašen zločin. Takega ne pomnijo najstarejši ljudje v tem kraju. Zločin spominja na zločine düsseldorfskega zločinca vampirja Kürtena. Povzročil je veliko razburjenje, zlasti med Židi, kajti zločinčeva žrtev je neka židovska deklica.

V sredo 23. t. m. je namreč nenadoma izginila 4-letna hčerka žagarja Izaka Kajdrona, po imenu Bunika. Starši so jo zaman iskali povsod in naposled obvestili policijo, ki pa deklice tudi ni mogla izslediti. V soboto so pa policiji javili, da je neki ovčar našel v bitoljski okolici truplo neznane deklice. Uradna komisija je ugotovila na mestu zločina, da gre za izginulo Buniko in da je deklica žrtev perverznega zločinca. Zdravniki so ugotovili po ranah na dekličinem telesu, da je zločinec žrtev pretepal z železno palico. Po tem mučenju je deklici zatlačil predpasnik v usta in jo na ta način zadušil.

b **Jubilej sarajevskega nadškofa.** Vrhbosanski metropolit dr. Ivan Šarič je slavil v nedeljo 60. letnico življenja. Nadbiskup Šarič je znan kot zaslužen hrvatski patriot in kulturni delavec, ki je vse svoje življenje posvetil delu za svoj narod. Med največje zasluge sarajevskega nadbiskupa je treba šteti hrvatsko kulturno društvo »Napredak«. Dr. Šarič se je rodil 27. septembra 1871 v Travniku. Po smrti dr. Stadlerja je bil leta 1918 imenovan za kapitularnega vikarja, leta 1922 pa je bil postavljen za vrhbosanskega nadbiskupa. Poleg svojega ogromnega duhovniškega dela se je dr. Ivan Šarič mnogo bavil tudi s publicističnim in književnim delom.

b **Sokolsko slavje v Pisarovini.** V Pisarovini so imeli v nedeljo veliko narodno in kulturno slavje, kakršnega v teh krajih še ni bilo. Otvorili so nov Sokolski dom, ki se imenuje dom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra in blagoslovili novo sokolsko žastavo.

b **Nov parnik »Jugoslavija«.** Prihodnje leto bo Jadranska plovitba spustila v morje nov parnik »Jugoslavija«, katerega grade na Angleškem. Bode iste vrste kakor je »Karadjordje«.

b **Proti Bat'ini konkurenci.** Združenje čevljarskih delavcev je imelo v nedeljo v Beogradu zborovanje, na katerem so govorili o ustanovitvi Bat'ine tovarne čevljev pri nas. Zborovanja se je udeležilo 150 delegatov. Sprejeli so resolucijo, v kateri prosijo vlado, naj prepreči ustanovitev Bat'ine tovarne v Jugoslaviji in naj prepove delo v Bat'inih popravljalnicah.

b **Spomenik Andriji Fijanu.** V nedeljo so odkrili v foajeju gledališča v Zagrebu spomenik pred 20. leti umrlemeu velikemu tragedu-igralcu Andriji Fijanu.

b **Posmrtne ostanke letalca Petrovića** so v nedeljo svečano prenesli iz Cetinja v Beograd. Letalski narednik Milorad Petrović je padel 13. marca 1913 v bližini Skadra. Bil je prva žrtev svetovne vojne v letalski stroki.

b **Usodno demontiranje žice.** Te dni se je mudil v Vukovaru cirkus, za katerega so napeljali električni tok iz domače elektrarne. Ko sta v soboto električne žice demontirala Ivan Kadič in Rudolf Hamever, sta ravnala z žicami tako neprevidno, da je oba vrgel električni tok z droga. Kadič je obležal pri priči mrtev, Hameverja so pa hudo poškodovanega odpeljali v bolnico.

Maribor

m **Novo društvo.** V soboto zvečer se je v Narodnem domu ustanovilo novo Društvo zasebnih in avtonomnih nameščencev. Ustanovitev so posetili tudi predsednik zveze g. Zemljič, tajnik g. dr. Sket, podpredsednik Pokojninskega zavoda g. E. Lovšin, podravnatelj g. dr. Vrančič, ravnatelj Trgovskega bolniškega podpornega društva g. Podgoršek, zastopnik Trbovelj g. Marovič in Jesenic g. Sušnik. V odbor nove organizacije so bili izvoljeni gg. Lojze Doležal kot predsednik, Leban kot tajnik, Pavletič blagajnik, kot odborniki pa dr. Vatovec, Mirko Ogrizek, Gselman, Neralič, Zabavnikova in Pinterjeva. Nadzorstvo sta prevzela gg. Slavko Reja in Lojze Strašnik.

m **Z okrožnega inspektorata.** Agende okrožnega inspektorata so bile po premestitvi okrožnega inspektorja dr. Schaubacha k ministrstvu v Beogradu, začasno poverjene lanskemu svetniku g. dr. Ivanu Poljancu.

m **Reklamacije.** V Mariboru je bilo doslej izvršenih za te volitve samo 15 reklamacij.

m **Visoka starost.** V visoki starosti 86 let je včeraj v Mariboru umrla ga. Josipina Dolček, vdova po višjem poštnem kontrolorju.

m **Sprememba posesti.** Ferdo Kočevar je prodal Ani Toplakovi za 52.000 Din svojo hišo v magdalenskem predmestju; Helena Musek pa za 33.860 Din gradbeno parcelo župniku Ivanu Ogrinu iz Sv. Barbare.

m **Smrti.** Pretekli teden so v Mariboru umrli: Leopoldina Niederle, zasebnica, stara 80 let; Franc Avguštiner, delavec, 76 let; Anton Lindner, sodni kanclist, 46 let; Andrej Prah, zasebnik, 73 let; Avgust Jauk, sin delavke, 1 mesec; Ivana Vlahovič, zasebnica, 70 let; Peter Trutschl, bivši lesni trgovec, 57 let; Demeter Sgubi, ruski častnik, 64 let; Ivan Schlauer, sin posestnika, 30 let; Pavel Žunko, 53 let; Jakob Werk, preglednik finančne kontrole, 46 let; Josip Nečas, orožniški narednik v p., 55 let; Frančiška Čobec, zasebnica, 47 let; Franc Wernik, tovarnar perila, 46 let; in Karel Krebs, sin kotlarja, 5 let star. Naj v miru počivajo!

m **Poroke.** Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Ludvik Rižnik, trgovski pomočnik in Josipina Hetulova, hčerka mlinarja in posestnika; Ivan Fleisinger, delavec in Urša Novakova, delavka; Vaclav Hart, muzik in Antonija Plavšakova, šivilja ter Ivan Štrimpf, tiskarski pomočnik in Ljudmila Huterjeva, tkalka. Bilo srečno!

m **Kinematografi.** Grajski kino predvaja od danes dalje nemško opereto »Žena za eno noč« (Noč na rivieri). — Kino Union pa samo še dva dni opereto »Sonja, moja sestrična iz Varšave«.

m **Otvoritev gledališke sezone** bo v četrtek 1. oktobra. Ob tej priliki bo premiera sijajne satirične komedije Bena Jonsona »Volpone«. Mariborsko vprizoritev režira Jože Kovič, nastopi pa skoro ves dramski ansambl.

m **V gledališki pevski zbor se sprejemajo novinke.** Mladenke, ki imajo veselja do petja, se naj zglasijo pri gledališki dnevni blagajni.

m **Kdor se še ni aboniral v gledališču,** lahko to stori še tekom tega tedna. Nove prijave sprejema dnevna gledališka blagajna vsak dan od 9. do 12. in pol in od 15. do 17. ure. Ker so letos vsi popusti ukinjeni, prav posebno opozarjamo na abonma, ki je zelo poceni.

m **Samopomoč državnih nameščencev in upokojencev,** reg. pom. blagajna v Mariboru, je v mesecih julij—september 1931 nudila prvo pomoč za sledečimi umrlimi člani: 1. Majcen Martin, nadučitelj v p., Pobrežje, Nasipna ul. Din 1950. 2. Šijanec Miro, prof. v p., Maribor, Gosposka ul. 58 Din 1300. 3. Božič Ivan, paznik v p., Maribor, Tattenbachova ul. Din 1950. 4. Stergar Josip, višji sodni svetnik v p., Maribor, Majstrova ul. 1 Din 2100. 5. Lindner Anton, sodni kanclist v Mariboru Din 1950. Za te umrle člane so se razposlale položnice ter imajo člani plačati v A skupini Din 10, B skupini Din 18, in C skupini Din 22.

m **Težka prometna nesreča.** Na Tržaški cesti se je v nedeljo popoldne dogodila težka prometna nesreča. Izvošček Ferdo Čamba je s svojim osebnim avtom podrl na tla kolesarja Mirka Plateisa, gojenca vinarske in sadjarske šole. Plateis si je pri padcu zlomil desno ključnico in zadobil tudi notranje poškodbe. Čamba je ponesrečenca sam odpeljal v bolnico. Popolnoma potrlo se je tudi kolo.

m **Pobegli sin.** Tržni nadzornik iz Ptuja g. Franc Cajnko je v nedeljo javil tukajnšji policiji, da mu je 25. t. m. neznanokam pobegnil 17-letni sin Franc, pekovski vajenec.

m **Pretep v Dogošah.** V ponedeljek, kmalu po polnoči, so se v Dogošah sprli in stepli pijani fantje. V pretepu so 24-letnemu čevljarskemu pomočniku Stanku Čeriču izbili levo oko. Mladeniča je reševalni avto prepeljal v tukajšnjo bolnico.

m **Nesreča gasilca.** Pri požaru v Slivnici je v nedeljo zjutraj padel z gasilskega avtomobila gasilec kovač Jože Muhič in se tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnico.

m **Vlom.** V času od sobote do ponedeljka je nekdo vlomil v skladišče »Kemindustrije« v Einspielerjevi ulici in odnesel okrog 100 Din drobiža.

m **Tatvina kolesa.** Mariji Mešičkovi, hčeri posestnika iz Razvanja, je v soboto neznanec ukradel iz veže splošne bolnice 1000 Din vredno moško kolo.

m **Aretacije.** V soboto so bili v Mariboru aretirani Ludvik K., Martin W. in Rudolf B.; prvi radi pijanosti, druga dva pa radi razgrajanja. Zaradi istega delikta je bil v nedeljo aretiran tudi Josip C.

Ogenj v Slivnici

V soboto krog polnoči je iz še neznanega vzroka pričelo goreti gospodarsko poslopje posestnika in gostilničarja Antona Faleža v Slivnici. Na pomoč so bili pozvani gasilci iz Maribora, Orehove vasi, Razvanja, Frama, Radvanja in Pobrežja, ki so rešili razen enega voza vse orodje in ostalo, ter požar omejili. Gospodarsko poslopje je seveda pogorelo do tal. Škoda znaša krog 60.000 Din in je krita z zavarovalnino.

Kolesarske dirke na Vrhniki

Na vzorno urejeni **državni** cesti nad Vrhniko je včeraj popoldne **pod** vodstvom g. Gorjanca in Zalokarja **startalo** 14 kolesarjev za gorsko prvenstvo **Trigl. pododbora.**

Najboljši čas dneva **in** naslov prvaka je dosegel Abulnar Franc, **član** »Ilirije«, ki je prevozil 6 km strmo **gorsko** progo v rekordnem času 12·17 minut. Kot darilo je prejel krasen pokal, darilo članic »Ilirije« in srebrno kolajno. Drugi je bil Valant I., tretji pa Redenšek Ivan.

Izmed junijorjev je dosegel naslov prvaka Šme Franc, član »Diska« iz Domžal.

Vsa prireditev je bila vzorno organizirana in sportsko na višku.

Na orožnikov bajonet se je nabodel

Žalosten dogodek na Jesenicah — Izgredi pijanih fantov

Jesenice, 27. oktobra.

V soboto popoldne **je prišla** družba fantov v gostilno »Zlata Praga« **na** Savi. Vse je šlo v redu, dokler se ni **vnel med** fanti prepir. Razburjenje pa se ni **hotelo na** noben način pomiriti, ampak se je od **sekunde** do sekunde stopnjevalo. V pretep **je posegel** tudi gostilničar, da bi fante pomiril, **ampak** ves njegov trud je bil zaman; spravili **so se nanj** in je imel dovolj opravka, da se jih je **otepel.** Pri tem je uporabil v obrambo kljuko **pri štedilniku, s** katero je zadal tovarniškemu **delavcu** z Javornika Klemenčiču Filipu **manjšo rano** na glavi. Na treh mestih ima Klemenčič **Filip** presekano kožo, lobanjske kosti so **nedotaknjene.**

Kri se je seveda **vlila po** glavi in obrazu, katero pa je nesrečnež **še povrhu** zmazal po vsej glavi, da je zgledal **strašen.** »Na pomoč« so jim prišli poklicani orožniki, katerim se pijani fantje niso pustili vjeti. **Izzivanje,** pridušanje, preklinjanje brez primere **ni** spravilo orožnikov iz ravnovesja. Največja **upornika** sta bila že omenjeni Klemenčič Filip **in** neki njegov tovariš Vister Stanko iz Podmoželklje. Kakor sta se ta dva vedla, je več kot pobalinsko. Klemenčič je silil, kljub temu, da ga je sestra branila, v orožnika, dokler jo ni staknil. Preveč se je zaletel v orožnika in se je nabodel na bajonet. Vistra so končno ujeli in ga vklenili. Zabavni del je bil končan in se je pričel žalostni del. Vistra so zaprli in ga po zaslišanju predali v sodne zapore, kjer bo počakal na zasluženo plačilo. Klemenčiča so z rešilnim vozom prepeljali v bolnico Bratovske skladnice na Javorniku, kjer so ga skopali, očistili in ga zavezali. Prvotno se je mislilo, da so rane lažjega značaja, pa se je pozneje ugotovilo, da je rana v kiti v zrasteh na levi strani sila nevarna. Bolnika so v nedeljo dopoldne prepeljali iz tukajšnje bolnice v splošno ljubljansko bolnico. Žalosten dogodek! Krivci zaslužijo pač najstrožjo kazen!

Ljubljana, 28. septembra.

Filipa Klemenčiča so prepeljali včeraj v ljubljansko bolnišnico. Zdravniki so ugotovili, da je njegova rana zelo nevarna in visi Klemenčič še vedno med življenjem in smrtjo.

Zlobno maščevanje požigalca in njegove žene

Žalosten konec vzorne kmetije na Dolenjskem

Bučka, 26. septembra.

Približno leto dni **je tega,** odkar je gorelo pri treh gospodarjih na **Dolenjskem** na en večer. Pri dveh posestnikih **je pogorela** hiša z gospodarskimi poslopji, in **to pri** J. Železniku v Zaborštu pri Bučki **in pri A.** Mlakarju v Stari Bučki pri Škocijanu. **Pri** posestnici Ruparjevi v Jermanvrhu pa je **požgalec** sam, ko je bil ogenj šele v razmahu, **poklical kmetico,** rekoč: »Baba pojd gasit!« O pravem **času** so potem ogenj pogasili in posestnica **je** utrpela le neznatno škodo.

Vsi so se **spraševali, kdo** bi bil požigalec. Istega večera je posestnik Franc Kočevar doma povedal svojcem, da **ga zadnjič** vidijo in kmalu nato je izginil. Ker **ni bilo** dva dni od njega nobene vesti, je sum **padel** takoj nanj in vsi so mislili, da je napravil **samomor.** Tretjega dne pa je prišel domov, **nakar** so ga orožniki aretirali. Posestnik Kočevar **je** svoj zločin po kratkem zasliševanju **priznal.** Izpovedal je, da je požigal pri vseh treh **posestnikih** iz maščevanja. Pri okrožnem sodišču **v** Novem mestu je bil nato obsojen na 18 **mesecev** zapora in na plačilo škode obema **pogorelcema.** Oškodovanca sta dala po zaprisežen**ih cenilcih**-izvedencih pogorela poslopja oceniti **in cenitev** je precej visoko narasla, vendar ne **tako veliko,** da bi je požigalec ne zmogel **plačati. Žena** Kočevarja pa se je proti cenitvi uprla in tudi škode ni hotela plačati. Vzela si je advokata in prav isto sta storila oškodovanca. Pričela se je pravda, kateri je sledila komisija na licu mesta z več nego 30 pričami, katere so pa večinoma pričale oškodovanim posestnikom v korist. Kakor je bilo pričakovati, je tožbo posestnica Kočevar izgubila in morala bi plačati škodo, kakor je bila cenjena in pravdne stroške, kakor tudi advokate, kar je naraslo na več deset tisočev.

Ko je požigalčeva žena uvidela, da je pravda izgubljena, je pričela v začetku po tihem in po malem prodajati gospodarske stvari, poljedelsko orodje, vozove itd., nato pa celo smreke in hraste. Kar na debelo je pričela prodajati s poda tla in stene, šla je celo tako daleč, da je dala strgati iz betoniranih podbojev tečaje vrat in jih vnovčila. Če pa ni mogla kake stvari spraviti v denar, jo je pa razbila. Vse je delala le v ta namen, da bi vrednost premičnin in nepremimčnin zmanjšala in da bi oškodovanci na ta način ne mogla priti do svojega denarja in da bi posestnika Železnik in Mlakar morala tudi advokate plačati. Nedavno pa je vihar ostanke demoliranega gospodarskega poslopja popolnoma uničil in tako leži pred hišo, ki je ostala nepoškodovana, kup razvalin — ostanki vzorne kmetije.

Ptuj

p **Aretacija razbojnika.** Kakor izvemo iz merodajnega vira, je bil **26. t.** m. aretiran v Cankovi šesti član **razbojniške** tolpe, o koji smo opetovano poročali. **Aretiranemu** je ime Januš Horvat, vulgo Hanzi, **in je** tudi že vse priznal. Cankovo leži tik ob **avstrijski** meji in spada pod okraj Murska **Sobota.** Ujet je bil ravno, ko je hotel pobegniti **v Avstrijo.**

p **Predrznost.** Po **Ptuju se** klati **mlad** človek, ki skuša na razne **načine** izvabiti denar in se pri tem izdaja za **profesorja.** Dijake tukajšnje gimnazije ustavlja **na ulici,** češ, zakaj ga ne pozdravljajo, on da **bo jim** že pokazal, kadar nastopi službo na **gimnaziji.** Na razne pritožbe je bil pozvan na **policijo** in tamkaj je med drugim tudi poveđal, **da** je bilo njegovo ime v »Jugoslovanu« **nepravilno** pisano. Predrznost namreč je imel pri **tem, da** je opiral na notico v našem listu, ko smo **poročali** o znanem univerzitetnem profesorju **v Bratislavi** Franu Wolmanu, ki je pred 14 **dnevi** obiskal naše mesto. — Po prijavnih listih **se je** končno ugotovilo, da se navidezni profesor **zove** D. V., rojen leta 1913, stalno bivajoč **v Ljubljani** in da ni identičen z imenovanim **profesorjem.** V nekem tukajšnjem zavodu se je **izdajal** tudi za glavnega urednika »Jugoslovana« **in** zahteval denar. Opozarjamo oblast, da **si tega** dečka malo bliže ogledajo in mu izprašajo vest.

p **Nezgoda.** Franc **Brenčič,** posestnik v Žabjeku pri Ptuju, je 25. **t. m.** vozil iz svojih goric v Halozah jabolka. **V nekem** klancu pa je padel pod voz, tako da mu **je kolo** šlo čez ramo. Zadobil je po celem telesu **hude** poškodbe in ramo ima izpahnjeno. Prepeljan je bil v bolnico.

p **Še en junak, Tomaž K.,** delavec iz Velike Varnice, je zelo **vročekrven** in korajžen. Dne 25. t. m. se je sprl z **drugimi** fanti pri gostilni Zavec. Da se ga bolj **ustrašijo** in večji respekt pred njim dobijo, **je skočil** kar z dvema nožema v rokah proti **svojim** nasprotnikom. Ubranili so se z begom. **Policija** je nasilneža aretirala, ga spravila pod **ključ in** napravila ovadbo.

p **Nevarna pretnja. Dne 4.** t. m. je priredilo Gasilno društvo na **Hajdini** tombolo, po tomboli pa je bila **prosta zabava.** Med gosti je bil tudi Miha M., **posestniški** sin iz Cirkovc; ko se ga je že pošteno **nalezel,** je začel brez povoda **preklinjati in razgrajati.** Ko ga je nekdo posvaril, da naj miruje, je potegnil nož in začel klatiti kakor besen. Dotičnika bi bil z nožem gotovo zabodel, da tega ni preprečil navzoči orožnik, ki ga je v kritičnem trenutku zgrabil za roko in mu iztrgal nož. — Dne 25. t. m. je za to junaštvo dobil od okrajnega sodišča 14 dni zapora.

p **Iz sodne dvorane.** Anton Dovečar, roj. 1877, pekovski pomočnik, pristojen v Veliko Nedeljo, je bil dne 19. t. m. — o čemur smo poročali 21. t. m. — aretiran, ker je mesarja Skrbinška s palico udaril po glavi, ker mu ni hotel ničesar dati, ko je Dovečar pri njem beračil. Radi tega se je dne 25. t. m. zagovarjal pred sodiščem. Radi raznih deliktov je bil že 10krat kaznovan od raznih sodišč. Obsojen je na en mesec zapora.

Novo mesto

Napad v Kačji ridi. Gospa Kovačičeva je z dvema sinčkoma iskala po Kačji ridi gobe, kar sta pridrvela od nekod dva mlada moška in začela metati polena v trojico ter jo podila po temnem gozdu ter izginila šele v bližini ceste. Takim nepridipravom bi morali stopiti pošteno na prste.

Borovnice, polne, sočne, se bohotijo v Ragovem logu. Nabralo bi se jih na mernike in kar čudno je, da jih novomeška mladina še ni iztaknila. Celi gozdni predeli so jih polni. Pač nekam kasne so.

Preminul je po dolgotrajni bolezni nekdanji novomeški gozdni referent inž. Gustav G u z e l j. Pokopali so ga včeraj. N. p. v m.! Žalujočim sožalje!

Ljutomer

Smrtna kosa. Dne 25. t. m. je umrl od kapi zadet posestnik g. Josip M u r a t v 74. letu starosti. Bil je dolgoleten član gasilskega društva, zakar je bil tudi odlikovan, ter mestne godbe. Na zadnji poti so ga spremljali številni znanci, pa tudi gasilci in mestna godba. N. p. v m.! Žalujočim sožalje!

Nezgoda. Sodni eksekutor in vojni invalid g. Knaflič se je službeno mudil pri Mali Nedelji. Na potu pa je padel na že pohabljeno levo roko tako nesrečno, da si jo je nad laktom nalomil. Moral je oditi v mariborsko bolnico, kjer se bo zdravil najbrž mesec dni.

Volilni imenik obsega 383 volilcev, torej 55 več ko stari imenik.

Celje

* **Narodni javnosti!** Celjska narodno-obrambna društva (Narodna Obrana, Ciril-Metodova družba, Jugosl. Matica in Jadr. Straža) so nameravala to jesen prirediti veliko propagandno veselico s prav bogatim in pestrim sporedom. Na svojem zadnjem sestanku pa je prireditveni odbor sklenil, da se prireditev ne bo vršila zaradi težkega gospodarskega položaja našega ljudstva, ker ta ne dopušča prirejanja veseličnih prireditev, združenih z gmotnimi žrtvami prirediteljev in udeležencev. To v znanje cenj. narodni javnosti, ki je naprošena, da vsaj direktno podpira navedena društva.

* **Nezgoda.** 18-letni mizarski vajenec Hrastnik Matevž iz Petrovč je 22. t. m. doma tako nesrečno padel po stopnicah, da si je zelo poškodoval levo nogo. Ker se mu je poškodba poslabšala, so ga morali oddati v celjsko bolnico.

Črna nedelja celjskih gasilcev

V nedeljo zjutraj okrog 8. ure so bili mestni gasilci alarmirani k požaru v Čretu št. 54, kjer sta gorela hlev in gospodarsko poslopje posestnika in delavca v Westnovi tovarni Maksa Zupanca. Mestni gasilci so se takoj odpeljali s svojo motorno brizgalno na kraj požara, kamor so kmalu tudi prispeli gaberski in teharski gasilci. Skupnim naporom se je posrečilo požar omejiti na goreči poslopji. Velika nevarnost je namreč bila, da bi se vnele sosedne hiše. Od začetka so gasilci zajemali vodo iz treh vodnjakov, ki so jih pa kmalu izpraznili, nakar so napeljali cevi v Voglajno. Hlev in gospodarsko poslopje sta zgorela, uničen je tudi ves letošnji pridelek. Škoda je velika in le delno krita z zavarovalnino. Požar je nastal na ta način, da so iskre iz pomanjkljivega dimnika zanetile seno. — Popoldne ob 6. uri so bili gasilci zopet pozvani, in sicer v vojašnico kralja Aleksandra na Mariborski cesti, kjer so se vnele saje. Ko so prišli tja, pa so že bili vojaki pogasili ogenj. Zvečer pa si je nekdo dovolil neumestno šalo z mestnimi gasilci. Ko je bila baš predstava ježiških akrobatov pred mestnim magistratom, je neznan človek pritekel v stražarnico gasilcev ter povedal, da je prišel neki moški alarmirat gasilce k požaru v Liscah. Gasilci so si s svojim avtom komaj utirali pot skozi množico ljudi ter so še odpeljali v Lisce. Ko so pa dospeli tja, so uvideli, da jih je nekdo potegnil, kajti o požaru ni bilo duha ne sluha. Brezvestneža, ki si je dovolil to neumno šalo, bi bilo treba strogo kaznovati.

Pragersko

Smrt. V soboto je umrla tu za davico štiriletna Majdica Zavadlavova. Spravili so jo takoj v mrtvašnico na Spodnji Poljskavi, kjer so jo v nedeljo tudi pokopali. Staršem naše sožalje!

Nesreča kolesarja. V petek se je zaletel na cesti proti Slovenski Bistrici neznan kolesar v nek voz, poškodoval si kolo in se opraskal po obrazu.

Šoštanj

Čeden parček. Po šoštanjski okolici se klati neka Terezija Popović iz Zagorskega sela pri Klancu onkraj Sotle v spremstvu 30-letnega moškega in se preživljata z beračenjem in tatvino. Ženska je male, debele postave, okroglega, bledega lica, plavih las in škrbasta, moški pa visoke postave in slabo oblečen. Ko sta se potikala 22. t. m. po Silovi, je izginilo iz hiše posestnika Voha Martina, ko so domači delali na polju, ženske obleke v vrednosti 500 Din, dva dni pozneje pa si je na ta lahek način priskrbel obleko njen spremljevalec pri posestniku Štefanu Šešlju iz Černove, ko so domači istotako bili odsotni na polju. Dolgoprstnež si je privoščil tudi okrog 500 Din denarja, za svojo »soprogo« žensko torbico, zlat prstan in drugo v skupni vrednosti 1370 Din. Imenovani par je pred tem kradel v okolici Žalca, odkoder se je napotil proti Šoštanju. Zasleduje ju tudi policija v Ljubljani.

Kočevje

Preprečen požar. Pretekli teden je iz neznanega vzroka začelo nenadoma goreti v enem od gospodarskih poslopij Hauffevega posestva. Slučajno pa je šel upravitelj posestva g. abs. inž. J. Ledenik malo pozneje kot navadno k počitku in je s pomočjo domačih pogasil ogenj, ki bi bil lahko postal usoden za okoliške zgradbe.

Število volilcev. Po nekaterih reklamacijah in popravkih bomo imeli v mestu Kočevju okrog 725 volilcev.

Slana. Pretekli teden smo imeli dvakrat slano, ki je povzročila precej škode na poljih in vrtovih.

Kronika nesreč na Jesenicah

Jesenice, 27. oktobra.

V zadnjih dveh dneh minulega tedna imamo beležiti zopet tri težje nesreče.

Štiriindvajsetletni tovarniški delavec Robič Pavel, p. d. »Zgajnarjev«, iz sosedne vasi Hrušica je zaposlen v »Martinu«. Pri delu se je Robiču spodtaknilo in je padel vznak tako nesrečno, da se zlomil eno prsno vretenc.

Drugi ponesrečenec je Marolt Vinko, 59 let star in poročen ter istotako delavec v tukajšnjih tovarnah Kranjske industrijske družbe. Ta nesreča bi kmalu končala s smrtjo, a je prisotnost duha ponesrečenca to preprečila in je pritisnil »granik« Marolta s tako silo, da mu je zlomil desno ključnico.

Tretji ponesrečenec pa je samski 23letni delavec Vidic Jože doma z Jesenic, zaposlen pa v tovarni KID na Javorniku. Ko je šel po »šihti« zvečer ob 22 domov, mu je za »štreko«, kakor imenujejo ta kraj domačini, zdrsnilo in Vidic je padel čez nasip v jarek med kamenje. Poškodoval si je močno desno roko, v zapestju, zadobil je tudi močan udarec in kryne podplutbe na desnem licu.

Vse omenjene ponesrečence so oddali v tukajšnjo bolnico Bratovske skladnice, kjer bodo morali ostati dali časa v bolniški postelji.

Položaj našega izvoza sadja in grozdja

V Avstriji gnije 1000 vagonov domačih hrušk

Dunaj, 25. septembra.

Dunajski »Montag« je povedal, da v Avstriji gnije okoli 1000 vagonov domačih hrušk in jabolk. Dalje je povedal, zakaj je kljub najnižjim cenam zadnjih desetletij konsum jako majhen. Ali to nas ne zanima, kajti dosti nam je to, da gnije toliko domačega pridelka, kar nam bodi dokaz, kako težko je spraviti na dunajske in sploh avstrijske trge naše sadje.

V praški »Korespondence Československého ustavu zahraničního« pa čitam slovaški dopis, da imajo tam toliko hrušk, da jih kmetje niti obirati nočejo. Dali pa so najlepše po 20 vinarjev, torej nekako 30 para, vsakomur, kdor jih je hotel brati.. Kako mora tako dejstvo vplivati na nade našega izvoza, to si lahko misli vsak čitatelj sam.

Ta teden in še več dežuje dan na dan, tako da je bil izvoz naših češpelj minimalen. Zato pa so cene jako nategnile, do 70 grošev... in še više za prav lepo bosansko blago. Štajerske češplje so ponehale, še preden so dobro začele. V tem pogledu smo pač jako — majhni.

Za jesenska in zimska jabolka pa menda le še pridejo boljši časi, dasi niti za polovico ne tako dobri kakor lani. Ali tega daru božjega je toliko, da tudi pri nizkih cenah pride lahko precej denarja v deželo. Zato svetujem, naj se naši izvozniki le skrbno pripravljajo na ta izvoz.

Pa tudi za naše južnoštajersko grozdje se kaže dobra jesen in dobra kupčija, vsekako bolja za grozdje kakor pozneje za vino. Za vino ga ostane itak še vedno dovolj. Odobravam akcijo ravnatelja Andreja Žmavca za boljo organizacijo doma, da bi na vseh mestnih trgih imeli dovolj lepega domačega grozdja po zmernih cenah. To edino je modro delo in je treba, da ga izvršite. Bližina naših vinorodnih krajev z Dunajem in srednjo Evropo daje upanje, da bomo konkurenčni in da bomo lahko spravili velike količine našega lepega grozdja na zunanje trge. — Kdor potrebuje še kakšnih informacij, naj se oglasi...

Pri tej priliki pa moram opozoriti na pregledovalne komisije na vsem bivšem južnem Štajerskem. Čul sem namreč, da se naše komisije preveč dobesedno drže pravilnika in da ga napačno tolmačijo po duhu in namenu. Res je tam rečeno, da belo in rdeče ali črno grozdje za izvoz ne — mešati, ali je to mišljeno tako, da ne zmetavati v en koš belo in črno, marveč prodajati vsako posebe. — Ni pa s tem rečeno, da se ne sme zaradi zahtev tujih tržišč posamne košare na vrhu radi lepšega pogleda pomešati s par rdečimi grozdi. Torej: tuji trgi zahtevajo, da je v gornjih vrstah lepo pomešano belo in rdeče grozdje. In to mora biti dovoljeno. Tako pride najbrže tudi instrukcija iz Beograda, ker smo z Dunaja opozorili na tako dobro mišljeno strogost...

Vreme nam kvari to kupčijo takoj ob začetku, ali morda bo kmalu vendar le bolje. Vsekakor naj bodo naši izvozniki vedno pripravljeni, da ujamejo lepe dneve, tudi le poldneve, da takoj berejo in tovarijo. Kajti čim slabši so časi za izvoz, t. j. da ni lahko tovariti, toliko bolje cene se morejo ujet. In na ta lov boljih cen naj bodo naši izvozniki pripravljeni.

A. G.

Mednarodna družba za hipotekarni poljedelski kredit

Zdelo se je že, da je misel ustanovitve Mednarodne družbe za hipotekarni poljedelski kredit, kakor mnogo sličnih načrtov, že povsem zaspala. Najnovejša ženevska poročila pa naglašajo, da se dela bližajo končni rešitvi. Zanimivo je dejstvo, da ima pri tej organizaciji veliko zaslug tudi naš zunanji minister dr. Marinković.

Komite, kateremu je bila v majskem zasedanju Društva narodov poverjena naloga organizacije tega mednarodnega instituta, je že izdelal temelje novemu bančnemu zavodu. Banka bo pričela s poslovanjem takoj, ko bodo dogotovljena tudi zadnja dela in ko bodo države, ki so pristale na sodelovanje, tudi ratificirale konvencije o osnovanju. Konvencije je podpisalo dvajset evropskih držav, med njimi tudi Jugoslavija.

Načrt organizacije je zamišljen tako, da se nahaja ves bančni posel pod direktnim nadzorstvom Društva narodov. Sedež banke bo v Ženevi.. Švicarski vladi banka ne plačuje nikakih fiskalnih dajatev.

Osnovna glavnica je povsem svojevrstna in se deli v tri skupine. Prvo tvori fond A, katerega polnijo države podpisnice konvencij. Ta fond predvideva višino 25 milijonov švicarskih frankov (ca. 275 milj. dinarjev). Velesile plačujejo po tri milj. šv. frankov, srednje sile, h katerim spada tudi naša država, plačujejo 1·75 milj. fr. Ti prispevki posameznih držav se bodo v teku časa polagoma zopet vrnili državam in sicer iz prihodov čistega dobička, ki ga bo izkazoval fond B.

Glavnica se zbira z izdajo družbenih delnic, ki se zopet delijo v delnice A in delnice B. — Prve so redne, druge izredne. Delnice A predvidevajo kapital 25 milj. šv. fr. Obvezno jih podpisujejo nacijonalne družbe. Pri nas n. pr. Drž. hipotekarna banka in Priv. agrarna banka, ki bosta redno poslovale z mednarodnim institutom. Udeležba se vrši po istem ključu, kakor za fond B. Oba naša zavoda bosta torej prispevala skupno 1·75 milj. šv. fr. Delnice B bodo izdane v višini 250 milj. šv. fr. Posamezne nacijonalne družbe imajo pravico, ne pa tudi dolžnosti, da se subskribcije teh delnic udeležijo.

Tretja skupina družabnega kapitala tvorijo lastne obveznosti v najvišjem iznosu 2,750.000 šv. fr. po posebnem ključu. Po tem ključu se opirajo posojila, ki jih zavod stavlja posameznim nacijonalnim družbam na razpolago, na obveznice, ki jih družbe nudijo zavodu kot kritje. Za enako vsoto more Mednarodna družba plasirati svoje lastne obveznice na velikih mednarodnih tržiščih.

Funkcija banke sestoji v svojem bistvu v tem, da družba nudi posojila samo za poljedelske svrhe. Domači zavodi, ki se bodo okoristili s temi posojili, jih smejo uporabljati samo za poljedelske obrate in za pospeševanje poljedelstva. Posojila domačih zavodov se nudijo samo po sistemu prve hipoteke. Domači zavodi se nadalje obvezujejo izvajanja izvestnega nadzorstva nad poslovanjem s strani Mednarodne banke.

Banka bo pričela vsekakor poslovati koncem tega leta. Predsednika in podpredsednika banke voli svet Društva narodov, sedem članov voli organizacijski komite, po enega voli BMP v Baslu in Mednarodni poljedelski institut v Rimu.

V bančno organizacijo pridejo državljani posameznih držav v razmerju z vplačanim kapitalom. Tudi naši državljani bodo zastopani v raznih svojstvih.

Mednarodna družba bo razpolagala z ogromnim kapitalom okroglo trideset milijard dinarjev. Ali bo ta ogromna, kakor izgleda tudi dobro organizirana družba v resnici omilila agrarno krizo — je vprašanje bodočnosti.

Gospodarske vesti

× **Splošno pomirjenje v denarnem prometu.** Razburljive in tendencijozne vesti, ki so jih širili prejšnji teden razni spekulanti, inozemski plačenci in v veliki meri nesposobni kritikuni, so z preciznimi izjavami naših najvišjih finančnih mest izginile. Posledice takih zločinskih početij, ki so prejšnji teden v važnejših trgovskih centrih povzročile nenormalno razgibanje gospodarskih, še bolj pa širokih krogov, so se danes že povsem zaključile. Denarni promet poteka zopet normalno. Za razburjenja ni nikakega povoda, kar smo z odkrito besedo že večkrat povdarili na tem mestu. Vso našo javnost pa prosimo, da si usvoji popolno zaupanje do naših denarnih zavodov, posebno onih, ki nudijo pupilarno varnost, in svoje prihranje, ki so mogoče v zadnjih dneh povsem brezmiselno menjali posest, zopet dovaja gospodarskemu delu v lastno korist in v dobrobit našega narodnega gospodarstva. S takim ravnanjem bodo najuspešneje prečrtani vsi oni zločinski naklepi, ki so jih kovali na račun naše lahkovernosti gotovi ljudje, ki jim je glavni posel obogatitev na račun ljudske naivnosti.

× **Prodaja lesa.** Dne 9. oktobra t. l. se bo vršila pri Direkciji šum v Ljubljani licitacija glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled pri isti direkciji).

× **Oddaja državne pšenice v mletje** se bo vršila potom licitacije dne 3. oktobra t. l. pri provijantskem odseku ekonomskega oddelka Ministrstva vojske in mornarice v Beogradu (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem odseku).

Dobave

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 2. oktobra t. l. ponudbe glede dobave instalacijskega materijala in konopnenih cevi ter glede dobave 3000 komadov brezovih metel.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 2450 kg železne pločevine.

(Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Zavod »Obilićevo«, računovodstvo v Kruševcu. Obilićevo sprejema ponudbe glede dobave koščic od sliv.

Dravsko intendantsko skladišče v Ljubljani sprejema ponudbe glede dobave ovsa in ječmena.

Direkcija državnih železnic Subotica sprejema do 10. oktobra t. l. ponudbe glede dobave raznega pisarniškega materijala (papir, pivniki, spojke, vrvica, svinčniki itd. itd.).

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 12. oktobra t. l. ponudbe glede dobave 500 komadov flanš za jamske vozičke in 300 komadov delov za jamske vozičke ter glede dobave železa in železne pločevine.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Borzna poročila

dne 28. septembra 1931.

Devizna tržišča.

Ljubljana, 28. sept. Amsterdam 2251·78 do 2258·62, Bruselj 782·64—785, Curih 1098·45 do 1101·75, Dunaj 789·77—792·17, Newyork 5610·26 do 5627·26, Pariz 222—222·66, Praga 166·19 do 166·69, Trst 287·77—288·67.

Zagreb, 28. sept. Amsterdam 2251·78—2258·62, Dunaj 789·77—792·7, Bruselj 782·64—85·—, Milan 282·64—85
lan 287·77—288·67, Newyork kabel 56·2126 do 56·3826, Newyork ček 56·1026—56·2726, Pariz 222—222·66, Praga 169·16—169·66, Curih 1198·45 do 1201·75.

Beograd, 28. sept. Amsterdam 2251·78 do 2258·62, Dunaj 789·37—792·17, Bruselj 782·64 do 785·—, Curih 1098·45—1101·75, Milan 287·75 do 288·67, Newyork 5610·26—5627·26, Pariz 222·— do 222·66, Praga 166·19—167·69.

Curih, 28. sept. Beograd 9·04, Pariz 20·21, London 19·37, Newyork 511·75, Bruselj 71·50, Milan 26·20, Madrid 45·50, Amsterdam 205, Berlin 117, Dunaj 71·90, Sofija 3·70, Praga 15·13, Varšava 57·20, Budimpešta 90·02.

Vrednostni papirji

Zagreb, 28. sept. Drž. papirji: 7% inv. pos. 70 bl., vojne škode 300—310, kasa 307 do 310 (310), dec. 312—314, 4% agr. obv. 43 bl., 7% Bler 54—56 (55, 55, 62), 8% Bler 62—65 (62, 63, 65, 67), 7% pos. hip. b. arang. 55—56 (55, 59), kasa 59—65, 6% begl. 44—46½. — 52—52 (52), Kredit 121—126

Banke: Poljed. 52—52½ (52), Kredit 121 do 126, Hrvatska —·—, Praštediona 957½—965 (957½), Union 147—150 (147), Jugob. 67—68 (67), Obrtna 36 d., Srpska 187½—189, Ljublj. kred. b. 117—120 (120), Medjunarodna 68 d., Narodna 4050—5000, Zemaljska 114 bl., Narodna 25 d., Našička 690 bl. — Industrija: Šećerana Osijek 160—170, Trboveljska 205—250, Slavonija 200—205 (200), Vevče 110—115 (110), Gutt. 105—110, Slaveks 25—27 (25), Danica 65 do 75, Brodvagon 55 bl., Ragusea 200—250, Oceanija 190 bl.

Žitna tržišča

Novi Sad, 28. sept. Pšenica: Cene po zakonu za oktober. Vse ostalo brez izpremembe. Tendenca: neizpremenjena. Promet: 41 vagonov.

Ljubljansko lesno tržišče

Tendenca neizpremenjeno mlačna, promet: 1 vagon parjene bukovine.

Tržno poročilo poljskih pridelkov

Na spodnjem ptujskem polju je bila ta teden sledeča situacija:

Beli krompir: Malo povpraševanja, kar je imelo za posledico, da je nakupna cena padla na 65 para. Po tej ceni sta bila iz Moškanjc odposlana komaj dva vagona. V Ormožu je bila cena 5—10 para višja.

Zgodnji krompir: Producentu se nudi 80—85 par, vendar je dvomljivo, da bi se dobilo blaga za vagonske pošiljke iz razloga, ker se ga malo sadi in pride malo na trg. Kar je bilo, je prodano.

Čebula: Živahno povpraševanje, nakupna cena 250 in višje.

Česen: Manjši zaključki na podlagi nakupne cene 600 Din.

Zelje v glavah: Nakupna cena 60 Din.

Fižol: Koks, 200, beli 150 Din.

Jabolka namizna: Od zadnjega poročila neizpremenjeno.

Jabolka za prešo: Nobenega zanimanja.

Kar se tiče cene krompirja, moramo naglasiti, da tendenca na ptujskem polju ne odgovarja letošnjim tržnim prilikam. V južnih predelih naše države je bila krompirjeva letina slaba. Tudi iz Italije prihajajo slična poročila. Tendenca se mora vsekakor učvrstiti. Vsako prenagljenje prodaje se lahko maščuje.

Sport

Za prvenstvo podsavezne lige

V Ljubljani se je v nedeljo odigrala ena najvažnejših tekem podsavezne lige. Rezultat 1 : 1 (1 : 0) ne more zadovoljiti Ljubljane. Posebno napad ni mogel najti potrebne harmonije. Mariborsko moštvo je pokazalo kompaktnejšo igro, vendar boljuje na potrebni odločnosti, ki bi lahko registrirala boljše rezultate.

V Celju je Ilirija premagala Atletike s 3 : 2 (2 : 0).

V Mariboru sta si proti vsakemu pričakovanju Železničar in Svoboda delila točki z rezultatom 1 : 1 (1 : 0).

Situacija:

Primorje	3	2	1	0	9:3	5
Maribor	3	2	1	0	12:6	5
Ilirija	3	2	0	1	7:3	4
Svoboda	3	0	2	1	5:7	2
Atletiki	3	0	1	2	4:10	1
Železničar	3	0	1	2	2:5	1

Četrto kolo državnega prvenstva

V Zagrebu je Gradjanski pičlo premagal Mačvo z rezultatom 1 : 0 (1 : 0). Zagrebčane je rezultat precej iznenadil.

V Beogradu je lanski državni prvak podlegel Beograjčanom. BSK je premagal Concordio z 2 : 1 (1 : 1). V splošno se je pričakovala silnejša zmaga Beograjčanov radi slabe forme Concordije.

V Splitu je Hajduk odpravil Saška s 3 : 1 (1 : 0). Tudi tu se je pričakoval s strani Hajduka boljši rezultat.

Vsekakor je treba povdariti, da so vsi naši klubi izven forme. To vsaj kažejo doseženi rezultati.

Situacija:

BSK	3	3	0	0	10:1	6
Gradjanski	3	3	0	0	4:1	6
Hajduk	3	1	1	1	4:6	3
Concordia	3	1	0	2	7:6	2
Mačva	3	0	1	2	3:7	1
Sašk	3	0	0	3	1:8	0

Mednarodni sport

Na Dunaju se je odigrala v nedeljo prvenrezultatom 10 : 0 za Rapid. Floridsdorf : Hakoah 1 : 0.

Jesenske konjske dirke na Teznem pri Mariboru

Maribor, 27. septembra.

Na dirkališču na Teznu pri Mariboru je v soboto in nedeljo priredilo Mariborsko kasaško društvo konjske dirke, ki so doprinesle prav lepe in napete boje med posameznimi konkurenti. Udeležba o dstrani tekmovalcev je bila rekordna in tudi obisk je bil zadovoljiv. V nasledniem rezultati:

Prvi dan:

I. **Dirka Karla Pachnerja**: amaterska heat vožnja za 4 letne in starejše konje vseh krajev. Proga 1600 m. Nagrade 2500·—, 1250·—, 750·—, 500·— Din. 1. **Saladin** (Franc Filipič) 1:32; 2. **Jon** (Franc Reibenschuh) 1:29·5; 3. **Finiš** (Franc Sagaj) 1:34·7; 4. **Posilni** (Ivan Krušič) 1:32·2.

II. **Dirka Rudolfa Warren-Lippitta.** Za 3 do 12 letne jugoslovanske konje. Proga 2200 m. Nagrade: 2000·—, 1000·—, 600·—, 400·— Din in državna nagrada centrale jugoslovanskih hasaških društev. 1. **Uskica** (Franc Kardinar); 2. **Turista** (Franc Filipič) 1:45; 3. **Nina** (Alojz Slavič) 1:45·5; 4. **Psina** (Jožef Slavič) 1:42·2.

III. **Dirka Karla Pachnerja**: druga vožnja: 1. **Uskok** (Josip Sebelič) 1:31·5; 2. **Saladin** (Franc Filipič) 1:32; 3. **Posilni** (Ivan Krušič); 4. **Finiš** (Franc Sagaj) 1:30.

IV. **Dirka Plunger jun.** Za 3 do 12 letne jugoslovanske konje. Proga 2100 m. Nagrade: 1500, 750·—, 450·—, 300·— in državna nagrada cetrale jugosl. hasaških društev. 1. **Turista** (Franc Filipič); 2. **Samers** (Karl Weitzl) 1:46·7; 3. **Koketa** (Ivan Bunderl) 1:40·2; 4. **Otero** (kobilarna Turnišče) 1:46·2.

V. **Dirka Karla Pachnerja**: tretja vožnja: 1. Danka (kobilarna Turnišče) 1:31·5; 2. Saladin (Franc Filipič) 1:32; 3. Jon (Franc Reibenschuh) 1:29; 4. Uskok (Josip Sebelič) 1:30·5.

VI. **Spominska dirka dr. Alfreda Rossmanita.** Dvovprežna amaterska vožnja za 3 letne in starejše jugosl. konje. Proga 2800 m. Nagrade: 2000·—, 1000·—, 600·—, 400·— Din in državna nagrada centrale jugosl. hasaških društev ter častna nagrada zmagovalcu od Mariborskega hasaškega društva. 1. **La Fliche-Turista** (Franc Filipič) 1:52·7; 2. **Finiš-Berica** (Vekoslav Razlag) 1:44, 3. Nina-Uskica (Alojz Slavič) 1:56·5; 4. **Bandi-Donrette** (Frido Högenwarth) 2:05.

VII. **Dirka Karla Pachnerja**: odločilna vožnja: 1. **Danka** (kobilarna Turnišče); 2. **Saladin** (Franc Filipič); **Uskok** (Josip Sebelič).

(Rezultate naslednjih dirk jutri.)

Damski plašči
Moške obleke po meri
Palača Viktorija „Noblesse"

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5·—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10·— (do 10 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Trgovski lokal v Ljubljani išče večja tovarna čevljev v Sloveniji za prodajalno. — Ponudbe na upravo pod »Strogi centrum«. 2162

Naprodaj sta dvo- in tristanovanjski hiši, popolnoma novi, prva na Kodeljevem, druga na Selu. Istotako tudi nova enonadstropna pekarija na zelo prometnem kraju na Selu. Vse tri hiše se lahko plačajo z vložno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske in drugih domačih denarnih zavodov. Poizve se pri Josipu Oražem, Moste pri Ljubljani. 2193

Krznarstvo izdelava in popravilo krznenih plaščev in vseh vrst izdelkov iz krzna po najnižji ceni nudi KRASNA MIRKO Ljubljana Wolfova ulica 12 (dvorišče). 2144

Šoferska šola oblastveno koncesijonirano I. Gaberščik bivši komisar za šoferske izpite. — Ljubljana, Dunajska cesta štev. 31. — Prihodnji redni tečaj prične dne 1. oktobra. 2108

Holandske gomolje hiacint, tulipanov itd. v 130 vrstah po imenih nudi **Sever & Komp.** Ljubljana, Gosposvetska 5

Uprava Sokolskega društva v Radovljici razpisuje mesto **hišnika** v Sokolskem domu. Nastop 1. novembra t. l. Ponudbe je poslati najkasneje do 6. X. t. l. na Upravo Sokolskega društva Radovljica. 2192

Bukova drva trboveljski premog pri tt. „KURIVO" LJUBLJANA Dunajska cesta 33 (na Balkanu) Telefon št. 34 34

Radi preselitve oddam ženski šivalni stroj, nerabljen, na katerega sem plačala že 500 Din na račun in ne zahtevam povračila. Garancija 30 let. Daljno plačevanje Din 150·— mesečno. Naslov v upravi lista pod „Ugodnost" 2149

Pšenico domačo, samo od producentov, kupuje in mlinom prodaja za račun. »Prizad«, Gospodarska zveza Ljubljana. 2189

Prodajalce časopisa iščemo za dnevno in večerno prodajo. Nudimo poleg tega še postranski zaslužek. Reflektiramo v prvi vrsti na železniške ali poštne upokojence. Zglasiti se je v upravi Jugoslovana.

Stavbne nasvete daje tehnični biro „Tehna", Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Nogavice, rokavice, volna in bombaž najceneje in v veliki izbiri pri KARL PRELOG Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Prednost pri dobavi del »Stanovanjske in kreditne zadruge v Ljubljani« imajo zadružni člani. Vabi se k pristopu v zadrugo:
stavbne podjetnike, strokovne in navadne delavce.
Vpis opravijo tekom tedna ob 7. uri zvečer in nedeljo dopoldne v Zgornji Šiški 148 (pri Logarju) 1291